

ADOBE DREAMWEAVER CS4

Kullanıcı El Kitabı

ADOBE DREAMWEAVER CS4

Kullanıcı El Kitabı

İÇİNDEKİLER

Dreamweaver Temelleri	1
İçerik Ekleme	19
Stil Sayfaları Oluşturmak	27
Bağlarla Çalışmak	43
Resimlerle Çalışmak	51
Tablolarla Çalışmak	65
Çoklu Ortam Bileşenlerini Kullanmak, Kullanıcı Etkileşimi ve Ajax Bileşenleri	81
Formlarla Çalışmak	95
Şablonlar	109
Siteyi Yönetmek	113

BÖLÜM

1

Dreamweaver Temelleri

Dreamweaver Temelleri

Başlangıç Sayfası

Siteyi Geliştirmek Üzere Hazırlık Yapmak

Yerel Bir Site Tanımlamak

Yeni Bir Sayfa Oluşturmak ve Kayıt Etmek

Dosya Adlandırma Standartları

Araçlar ve Arayüz

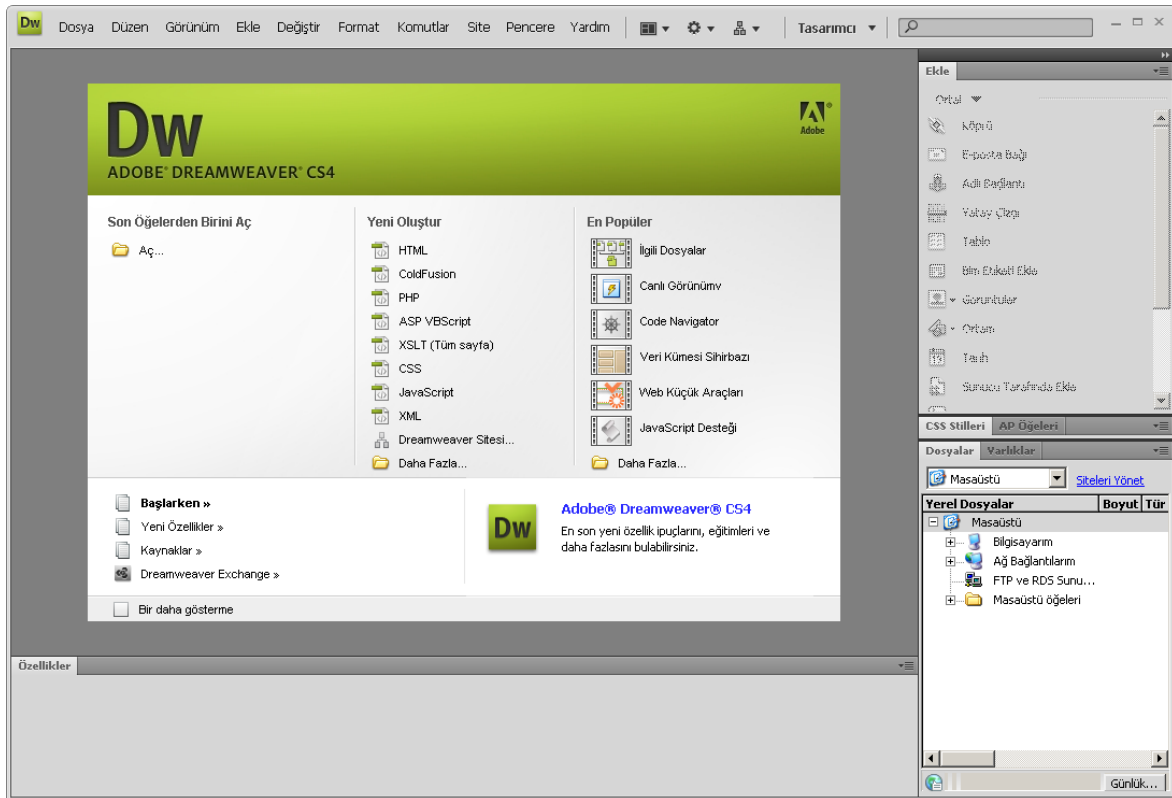
Paneller

Sayfaya Başlık Atamak

Dreamweaver Temelleri

Dreamweaver CS4, Web sitelerinin oluşturulmasını, yönetilmesini, bakımının ve devamlılığını sağlanmasını mümkün kılmak için güçlü görsel tasarım araçlarıyla metin tabanlı HTML düzenleme özelliklerini bir araya getirmiştir. Yazılım, acemi kullanıcıların Web sayfaları oluşturmak için gereken araçlara kolayca ulaşmasını sağlarken, elle kod yazmaya alışkın deneyimli kullanıcılara da gerektiğinde doğrudan kodla çalışma imkânı sağlar. Bu esnek program, gelişmiş teknikleri erişilebilir ve kolay kullanılabilir hale getirir. Güçlü tasarım, kod ve etkileşim özelliklerinin bir arada sunulması hem acemiler, hem de deneyimli kullanıcılar için sayısız fayda sağlar.

Adobe Dreamweaver CS4, pek çok Web geliştiricisinin tercih ettiği bir araçtır. Bir yandan kolayca erişilebilir ve standartlara uygun siteler hazırlama ihtiyaçlarına karşılık verirken, diğer yandan da mevcut ve gelişmekte olan pek çok teknolojik çözümle çalışma imkânı sağlayan bir ortamda hem görsel tasarım, hem de kod düzenleme araçları sunar. Dreamweaver, üretim sürecini hızlandırır ve site yönetimi ve sitenin devamlılığını sağlamak için gereken araçları sunar. Web geliştirme yazılımları sektöründe lider olan Dreamweaver, Web siteleri oluşturma ve bunların devamlılığını sağlama, ayrıca sürekli değişen standartlar, yeni teknolojiler ve kullanıcı ihtiyaçlarını karşılama konularındaki zorlukları aşmanıza yardımcı olmak için ihtiyaç duyduğunuz araçları sağlar

Başlangıç Sayfası

Dreamweaver CS4'ü açtıktan sonra bir başlangıç sayfası göreceksiniz. Bu sayfada şu araçlar bulunmaktadır:

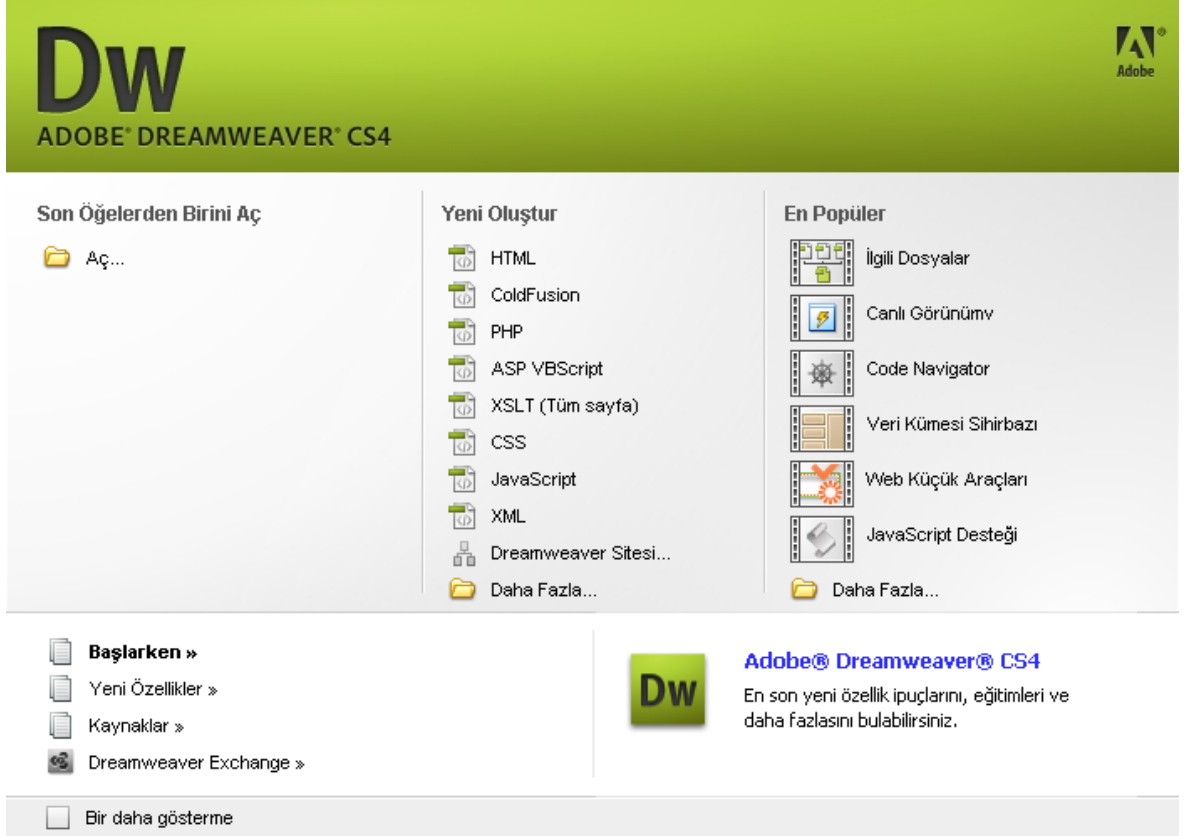
En son açılan belgelere ait hızlı bağlantılar

Farklı dosya tiplerinde yeni belgeler oluşturmak için kullanabileceğiniz seçenekler

Dreamweaver ile ilgili sihirbaz ve bilgiler

Kaynaklar

Dreamweaver Exchange Bağlantısı

Yeni bir sayfa oluşturma işlemine başladığınızda veya Başlangıç Sayfası'ndaki diğer seçenekleri seçtiğinizde Başlangıç Sayfası kendiliğinden kapanır.

Siteyi Geliştirmek Üzere Hazırlık Yapmak

Bir Web sitesi oluşturmak için gereken ayrıntılı araştırma ve planlama aşamalarına zaman ayırmak çok önemlidir. Geliştirme için bir strateji oluşturmak daha verimli olmanıza, fikirlerinizi daha iyi ve daha ayrıntılı bir şekilde geliştirmenize ve projenizin kapsamını daha iyi anlamana yardımcı olacak, ayrıca zamanı ve kaynakları daha verimli kullanmanızı sağlayacaktır. İyi bir Web sitesi sezgisel olmalı ve kullanıcılara olumlu ve benzersiz bir deneyim sunmalıdır. Etkin bir Web sitesi hazırlarken işe ilgili siteyi oluşturma nedenini tanımlama ve özetleme, rekabet analizi, akış grafiği ya da taslak hazırlama, site özelliklerinin nasıl çalışacağını yazılı olarak tanımlama ve sitenin görüntüsünü ve insanlarda oluşturacağı hissi tasarlama gibi işlemlerle başlarsınız. Bu süreç çeşitli şekillerde bölümlere ayrılabilir. Bir Web sitesi hazırlamanın temel bileşenleri bu kitapta beş geliştirme aşamasında gerçekleştirilen adımlar olarak anlatılmıştır. Gerçekten etkin bir site (ister kendi sitenizi hazırlarken, ister bir müşteri için ya da bir ekiple birlikte çalışırken) hazırlamak için bu bileşenlerin hepsini kullanmak gerekir.

1. Aşama: Araştırma

Herhangi bir sayfa üzerinde çalışmaya başlamadan önce kendinize ya da müşterinize sitenizin hangi amaçlara hizmet edeceği ve ne gibi içerikler barındırması gerektirdiği ile ilgili soruları sorun.

2. Aşama: Planlama ve Yapılandırma

Web sitenizle ziyaretçileriniz arasındaki bağlantı, kısmen sitenizin yapısına bağlıdır. Açıklık ve kullanım kolaylığı iyi bir Web sitesi için hayati özelliklerdir. Geliştirme sürecinin bu önemli aşaması, bu kitapta göreceğiniz ilk konudur.

Web sitelerinin temelini site yapısı oluşturur. İyi yapılandırılmamış bir Web sitesinde dolaşmak ve böyle bir siteyi kullanmak kafa karıştırıcı ve zor olabilir, ayrıca böyle bir sitenin devamlılığını sağlamak da pek kolay olmayabilir. Anlaşılır, iletişim sorunu olmayan ve ziyaretçilerinin kolayca kullanabileceği bir site oluşturmak için, herhangi bir HTML belgesi oluşturmadan önce sitenin yapısının nasıl olacağını ve sitede kullanılacak dosya ve klasörlerin hiyerarşisini eksiksiz olarak planlamanız gerekir.

3. Aşama: Geliştirme—Sitenin Tasarlanması

Bir Web sitesi tasarlariken çalışmaya, genel tasarımı gösteren küçük resimler oluşturarak başlayabilirsiniz (bu, fikirlerinizi kâğıt üzerinde görmek için kullanabileceğiniz hızlı bir beyin fırtınası yöntemidir). Bu süreç boyunca, 1. Aşamada sorulan soruların cevaplarını ve yaptığınız araştırmanın sonuçlarını göz önünde bulundurmaya devam etmeniz gerekir. Tasarımınızı geliştirirken uygulamanız gereken ikinci adım, başlangıçtaki fikirlerinizin en iyilerini ayıklayarak çok daha ayrıntılı taslaklar oluşturmaktır. Son olarak, seçilen tasarıma göre oluşturulan sayfaların nasıl görüneceğini gösteren eksiksiz örnek(ler) oluşturulabilir. Bu tasarım sürecinde işin sahibi ile sürekli olarak görüşmeniz gerekir.

Ayrıca, düşüncelerinizin teknik olarak Web sitesinde de aynen gerçekleştirileceğinden emin olmak için yapacağınız görsel tasarım bileşenlerini test etme işleminin de bu aşamada gerçekleştirilmesi gerekir. Etkin bir Web tasarımının temelini, sitenin tümüyle işlevsel teknik özelliklerine aktarılabilen görsel kavramlar oluşturur. Bir Web sitesinde gerçekleştirebileceğiniz şeylerle ilgili bilginiz ne kadar fazlaysa, sitede kullanacağınız öğelerin etkin bir şekilde tasarımı için o kadar donanımlısınız demektir. Bu kitapta, oluştururken Dreamweaver'dan yardım alabileceğiniz birçok teknik Web özelliğini öğreneceksiniz.

Sitenin görüntüsü ve insanlarda oluşturduğu his, görünüm ve sitede kullanılacak stiller ve renklerle ilgili özel ayrıntıları içeren stil kılavuzu da genellikle bu aşamada oluşturulur.

Bir Web sitesi oluşturulurken, geliştirme aşamalarının büyük ölçüde iç içe geçtiği pek çok durumda (aşamaların her birinde sık sık tekrarlanan çalışmalar) karşılaşılar.

4. Aşama: Test

Web sitesini tasarlama işlemini bitirdikten sonra, ziyaretçilerin kullanımına sunmadan önce onu test etmek de çok önemlidir. En basit Web sitelerinin bile mantıklı bir şekilde test edilmesi gerekir. Örneğin Web sitenizi, popüler Web tarayıcılarının hepsiyle test etmeniz gerekmektedir. Her ne kadar Windows'ta kullanılan Microsoft Internet Explorer günümüzde en çok kullanılan tarayıcı olsa da, Mozilla Firefox, Opera ve Safari'nin pazardaki payları da azımsanmayacak ölçüdedir. Internet Explorer gibi bir tarayıcının bile, bırakın Windows ve Macintosh sürümleri arasındaki farkları, 5, 5.5 ve 6 sürümleri arasında ciddi farklar vardır. Farklı tarayıcıların sayfalarınızı görüntüleme şekillerindeki farklar dışında, her sayfayı ve her bağlantıyı da test ettiğinizden emin olmalısınız.

5. Aşama: Devamlılığın Sağlanması

Birçok Web sitesi geliştiricisi, bir Web sitesi geliştirmenin asla sona ermeyen bir işlem olduğunu düşünür. Yeni sayfalar eklemek, bağlantıları güncellemek, içerikte değişiklik yapmak ve resimleri değiştirmek, bir Web sitesinin devamlılığını sağlamak için uygulanan standart işlemlerdir. Dreamweaver CS4, kütüphane öğeleri, şablonlar ve diğer araçlar yardımıyla Web sitelerinin devamlılığını sağlama işlemini kolaylaştırmak için birçok özellik sunar.

Site Klasör Yapısı Nasıl Olmalıdır?

Siteniz içinde dosyalarınız ile çalışırken düzenli bir çalışma ortamı için, site klasörünüz içinde aşağıdaki klasörleri oluşturmalısınız.

images: Bu klasör sizin sitenizin içinde resimlerinizi barındıracağınız klasördür.

css: Css klasörü sitenizin içinde stil dosyalarınızı saklayacağınız klasördür.

varliklar: Sitenizin içinde ham dosyalarınızı saklayacağınız (ileride kolay bulmanız için) klasördür. Bu klasörün içine fla, psd gibi sitenizi içinde direk olarak kullanılmayan, fakat çıktılarının kullanıldığı ham dosyaları yerleştirebilirsiniz. Klasörlerinizi adlandırırken Türkçe karakter kullanmamaya özen göstermelisiniz. Varliklar klasör ismi bu nedenle varliklar şeklinde kullanılmamıştır.

Benim Sitem

images

css

varliklar

Yerel Bir Site Tanımlamak

Herhangi bir sayfa oluşturmaya başlamadan önce bir Web sitesi hazırlamanın ilk adımı, bilgisayarınızda sitenin içinde yer alacak her şeyi içerecek olan klasörün oluşturulmasıdır. Bu işlem yerel bir site tanımlamak olarak adlandırılır. Hedef klasör, yerel kök klasörü (local root folder) olarak bilinir ve sabit diskinizde yer alacak olan yerel sitenin sınırlarını belirler ve uzak sitenin adeta bir temsili gibidir. Uzak site, ziyaretçilerinizin erişeceği Web sunucusunda bulunacak olan asıl sitedir. Yerel bir site tanımlamak size yerel ve uzak sürümler arasında aynı klasör hiyerarşisini koruma imkânı sağlar. Bu da işlevsel bir site yaratmak ve bunun sürekliliğini sağlamak için çok önemlidir.

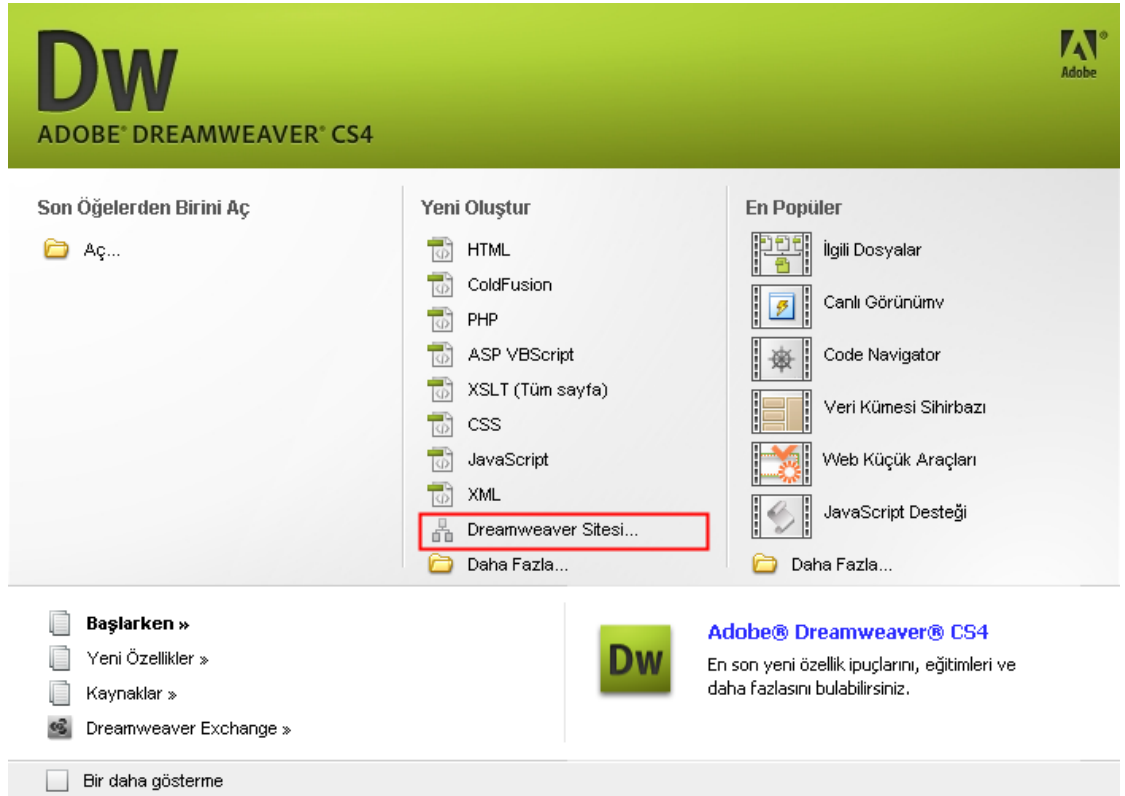
İçinde sitenin dosyaları ve klasörlerinin yapısıyla ilgili ayarlar bulunan yerel kök klasörüyle birlikte bir yerel site oluşturduğunuzda, siteye ait dosyaların yerel kök klasörünün dışında bir yerde saklanması önlenmiş olur. Sabit diskinizde yer alan ama yerel kök klasörünüzün dışında bulunan dosyalar uzak sunucuya aktarılamaz. Bu kısıtlama, siz sitenizi geliştirirken site çevrimiçi olarak erişilebilir hale getirildiğinde kullanılamaz durumda olan dosyalara erişmenizi engeller. Sitedeki farklı bir konuma taşınmış olan bir dosyaya ait bütün referansların güncellenmesi gibi pek çok Dreamweaver özelliği gerçek anlamda çalışabilmek için yerel bir site tanımına ihtiyaç duyar. Elemanları daima yerel siteler içinde oluşturma ve yine aynı yerde çalışma alışkanlığını edinmeniz gerekir. Bu alışkanlığı kazanmazsanız bağlantılar, yollar ve dosya yönetimi konularında sorun yaşayabilirsiniz.

Bilgisayarınızda siteniz için bir klasör oluşturun. Bu klasör için en uygun yer sürücünüzün kökünde bir klasör oluşturmaktır (Ör: C:\WebSitem)

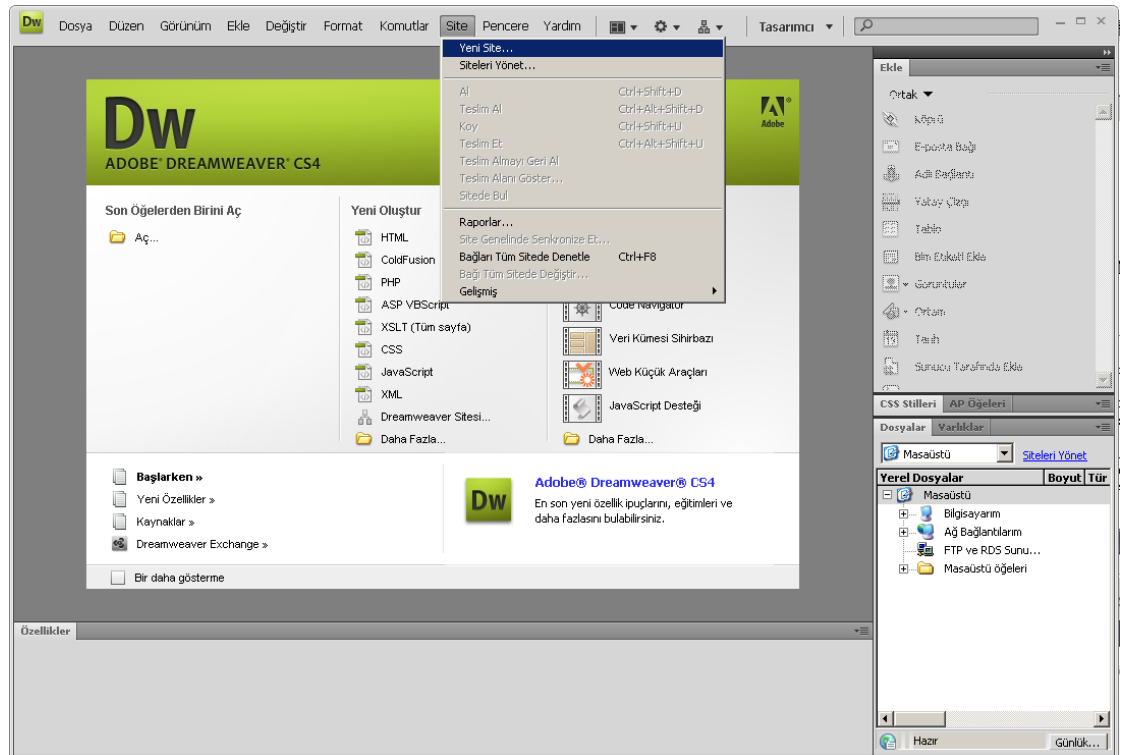
Yerel kök klasörünün adı, ilgili sitenin adı ya da sizin seçtiğiniz başka bir ad olabilir. Birden fazla site hazırlıyorsanız, siteleri birbirinden kolayca ayırmanızı sağlayacak açıklayıcı isimler seçmeniz işinizi kolaylaştıracaktır. Yerel kök klasörünün adı sadece dosya yönetimi açısından önemlidir ve sitenin ziyaretçileri tarafından görünmeyecektir.

Dreamweaver içinde site oluşturmak için aşağıdakileri yapın:

1 Dreamweaver başlangıç sayfasından Dreamweaver Sitesi... menü nesnesini seçin

veya Site > Yeni Site menü nesnesini seçin.

- 2 Temel ve Gelişmiş adındaki iki sekmesiyle birlikte Site Tanımı iletişim kutusu açılacaktır. Bu sekmeleri kullanarak bir site tanımlama işlemini nasıl gerçekleştirmek istediğinizi seçebilirsiniz.

Adlandırılmamış Site 2 için Site Tanımlaması

Temel | Gelişmiş

Site Tanımı

Düzenlenen Dosyalar Test Dosyaları Paylaşılan Dosyalar

Dreamweaver içindeki bir site, sunucudaki bir web sitesine karşılık gelen dosya ve klasörlerden oluşur.

Sitenizi nasıl adlandırmak istersiniz?

Adlandırılmamış Site 2

Örnek: sitem

Sitenizin HTTP Adresi (URL) nedir?

http://

Örnek: http://www.anabilgisayarim.com/sitem

FTP veya RDS kullanarak doğrudan sunucuda çalışmak istiyorsanız [FTP veya RDS sunucu bağlantısı oluşturmanız](#) gerekir. Doğrudan sunucuda çalışması, bağ denetleme veya site raporları gibi site genelinde işlemler yapmanıza izin vermez.

< Geri İleri > İptal Yardım

- 3 Temel, iletişim kutusunu açtığınızda varsayılan olarak görünen moddur ve işlem boyunca size adım adım yardımcı olur. Gelişmiş modu, yapılandırmada kullanabileceğiniz bir dizi ilave seçenek ve ayar sunar. Temel modundaki açıklayıcı metinler burada görüntülenmez.

Adlandırılmamış Site 2 için Site Tanımlaması

Temel | Gelişmiş

Kategori Yerel Bilgiler

Yerel Bilgiler

Site adı: Adlandırılmamış Site 2

Yerel kök klasörü: C:\Documents and Settings\Administratc

Varsayılan görüntüler klasörü:

Görece bağlar hedefi: Belge Site kökü

HTTP adresi: http://

Bu adres site görece bağlar ve Bağ Denetiminin kendi sitenizi referans alan HTTP bağlarını denetlemesi için kullanılır

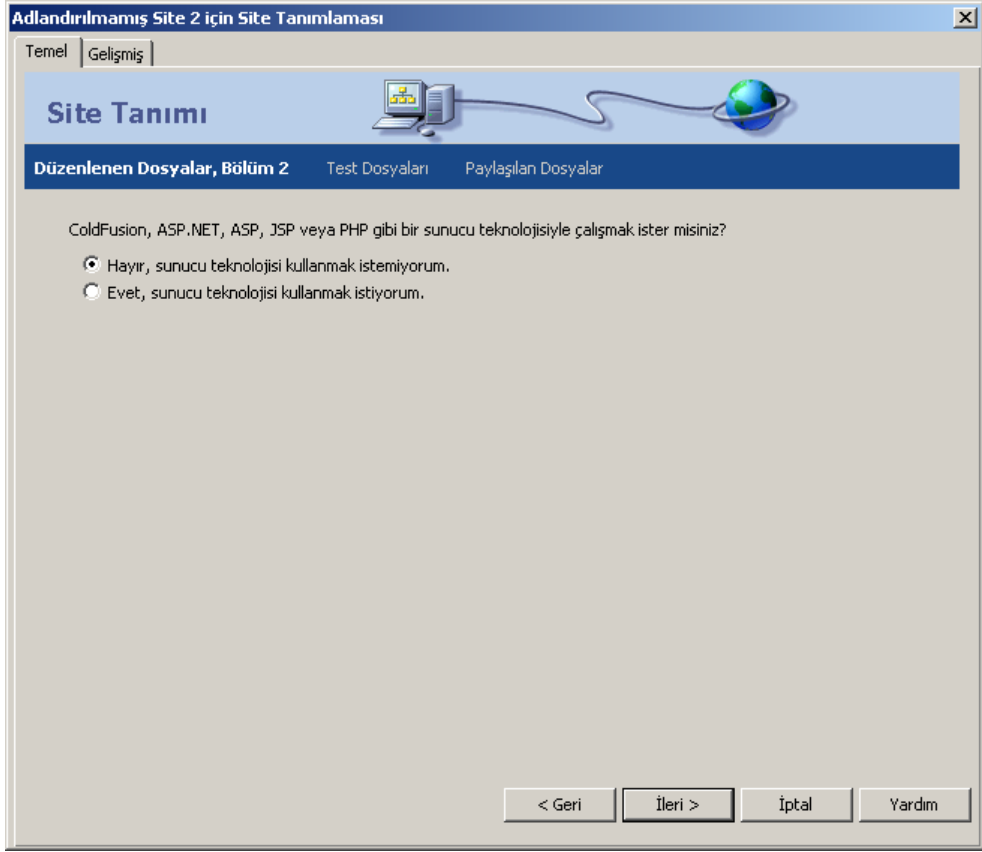
Büyük/küçük harf duyarlı bağlar: Büyük/küçük harf duyarlı bağ denetimini kullan

Önbellek: Önbelleği etkinleştir

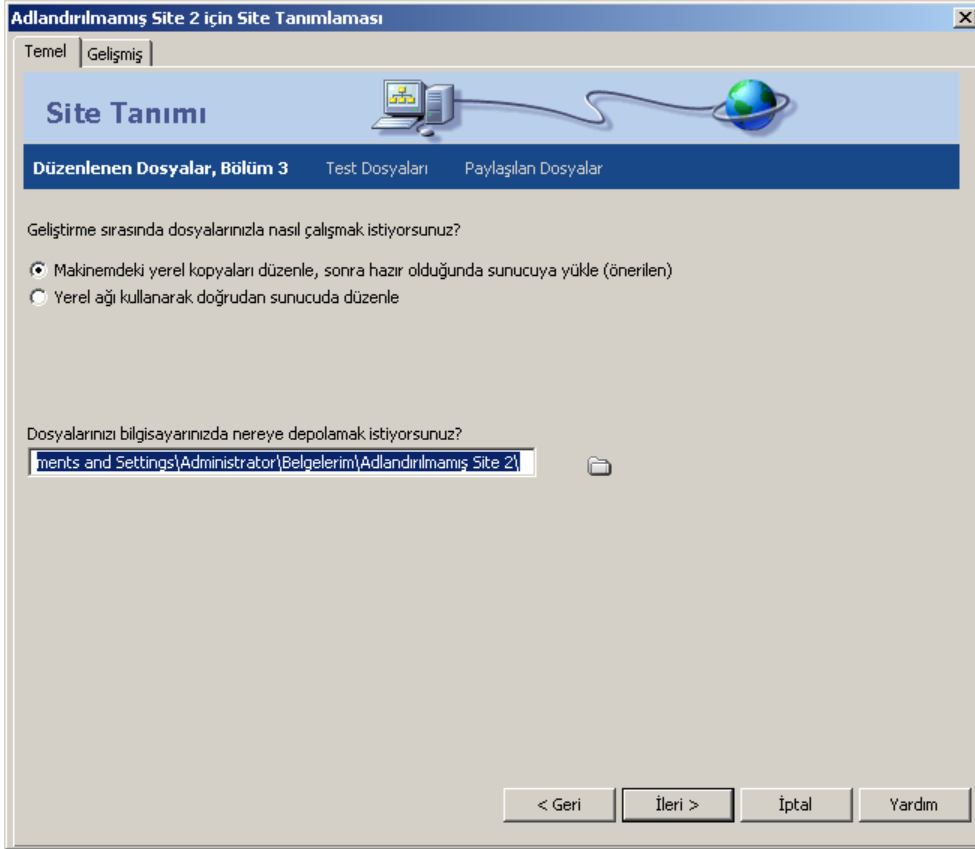
Önbellek, site içindeki dosya ve varlık bilgilerini saklar. Bu, Varlık paneli ve bağlantı yönetimi özelliklerini hızlandırır.

Tamam İptal Yardım

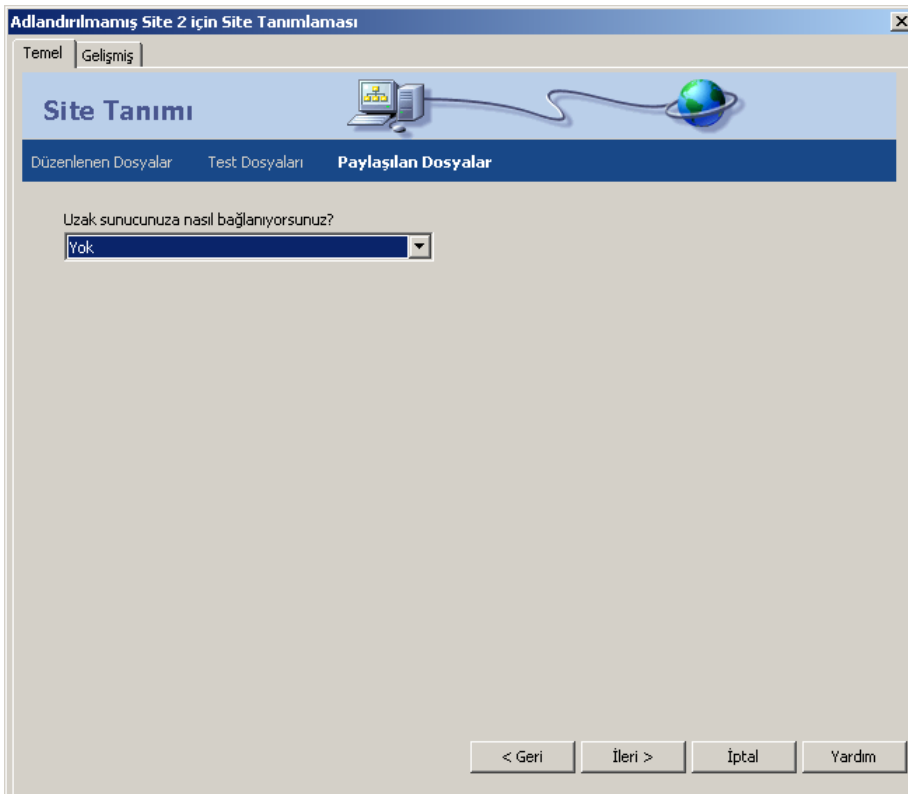
- 4 Bu uygulamada henüz seçili durumda değilse Temel sekmesine tıklayın. Dreamweaver, Site Tanımı iletişim kutusunun Temel sekmesinde “Sitenizi nasıl adlandırmak istersiniz?” ifadesiyle sitenizin adının ne olacağını soracaktır. Site adı kutusuna Dreamweaver yazın ve İleri düğmesine tıklayın. Anlaşılır ve mantıklı isimler her bir siteyi diğerlerinden kolayca ayırmanızı sağlar ve birden fazla siteyle çalışırken bunların yönetimini kolaylaştırır. Yerel kök klasöründe olduğu gibi site ismi sadece sizin Dreamweaver’ın tanımlanmış siteler listesinde referans olarak kullanacağınız bir araçtır ve sitenizin kullanıcıları tarafından görülmez.
- 5 Dreamweaver, “ColdFusion, ASP.NET, ASP, JSP, yada PHP gibi bir sunucu teknolojisi ile çalışmak ister misiniz?” ifadesiyle ColdFusion, ASP.NET, ASP, JSP ya da PHP gibi bir sunucu teknolojisiyle çalışıp çalışmayacağınızı soracaktır. “Hayır, sunucu teknolojisi kullanmak istemiyorum” seçeneğine ait radyo düğmesine tıklayarak bir sunucu teknolojisi kullanmak istemediğinizi belirtin. İleri düğmesine tıklayarak bir sonraki bölüme geçin.

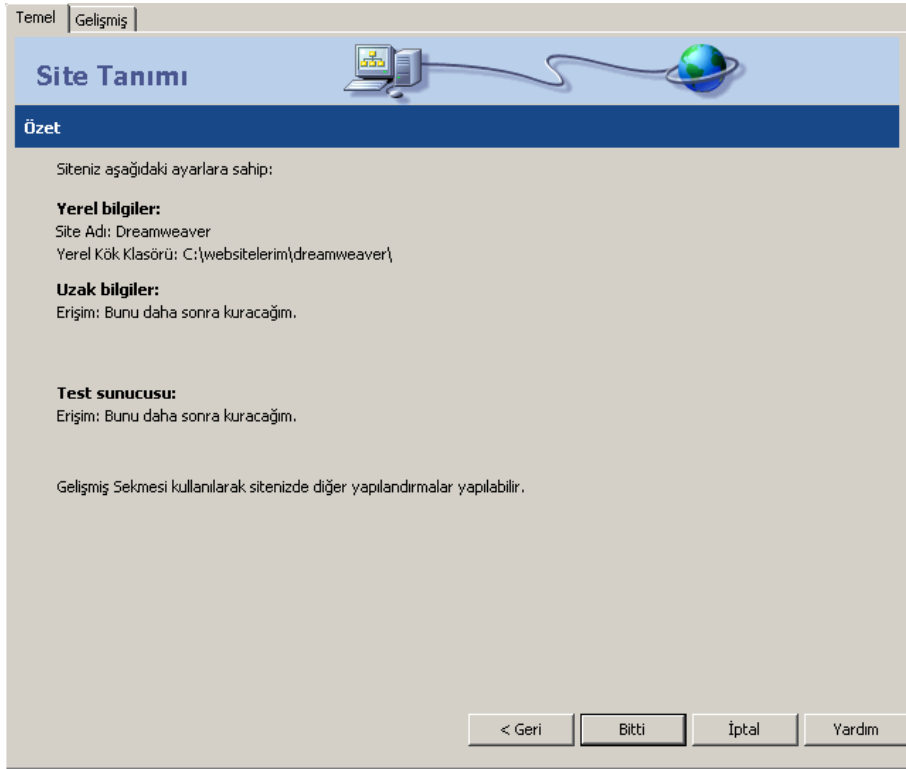
“Makinemdeki yerel kopyaları düzenle sonra hazır olduğunda sunucuya yükle (önerilen)” seçeneğine tıklayın. Şu anda makinenizdeki dosyalarla çalışacaksınız ve bir uzak sunucuya erişmeniz gerekmiyor. Böyle durumlarda bilgisayarınızda bulunan dosyaları düzenlersiniz.

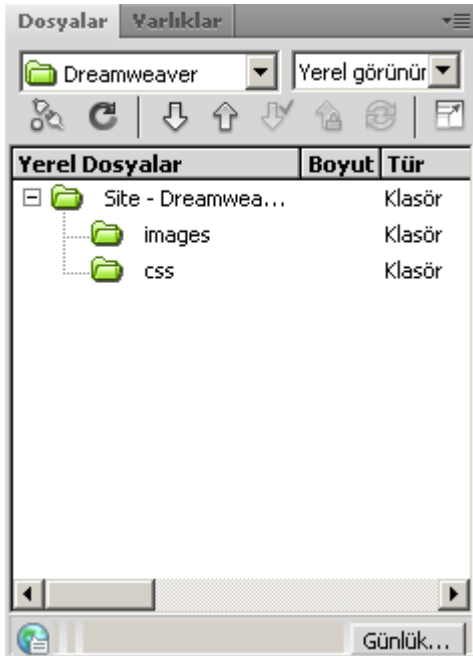
- 7 İleri düğmesine tıklayarak bir sonraki bölüme geçin. Uzak sunucunuza nasıl bağlanacağını soran “Uzak sunucunuza nasıl bağlanıyorsunuz?” sorusunun altındaki “Yok” seçeneğini işaretleyin. Şu anda yerel bir site üzerinde çalışıyorsunuz ve bir uzak sunucuya erişmeniz gerekmiyor.

- 8 İleri düğmesine tıklayarak bir sonraki bölüme geçin. Yeni tanımladığınız site bilgilerini gözden geçirin ve iletişim kutusunun alt kısmındaki Bitti düğmesine tıklayın.

Dosyalar panelinde kendi dosyalarınızı görebilirsiniz

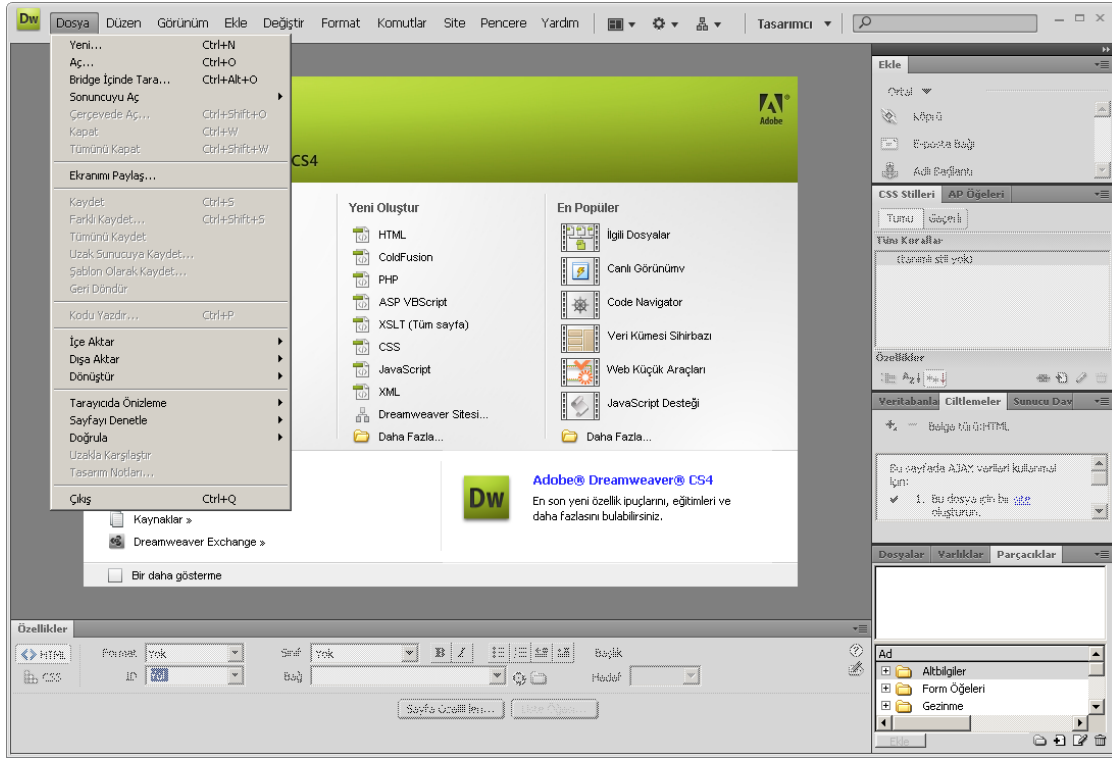

Yeni Bir Sayfa Oluşturmak ve Kayıt Etmek

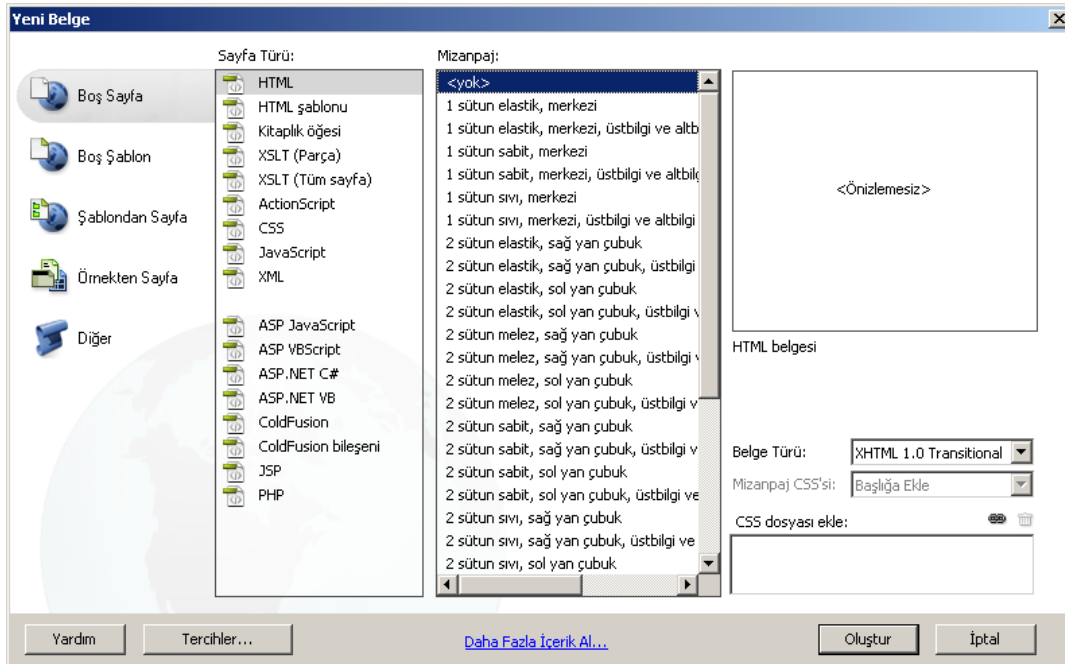
Yerel sitenizi tanımladıktan sonra Web sayfalarınızı oluşturmaya ve bunlarla çalışmaya hazırsınız demektir. Yeni bir sayfa oluşturduğunuzda ilk yapmanız gereken şey belgenizi kaydetmek olmalıdır.

Yeni dosya oluşturmak için aşağıdakileri yapın:

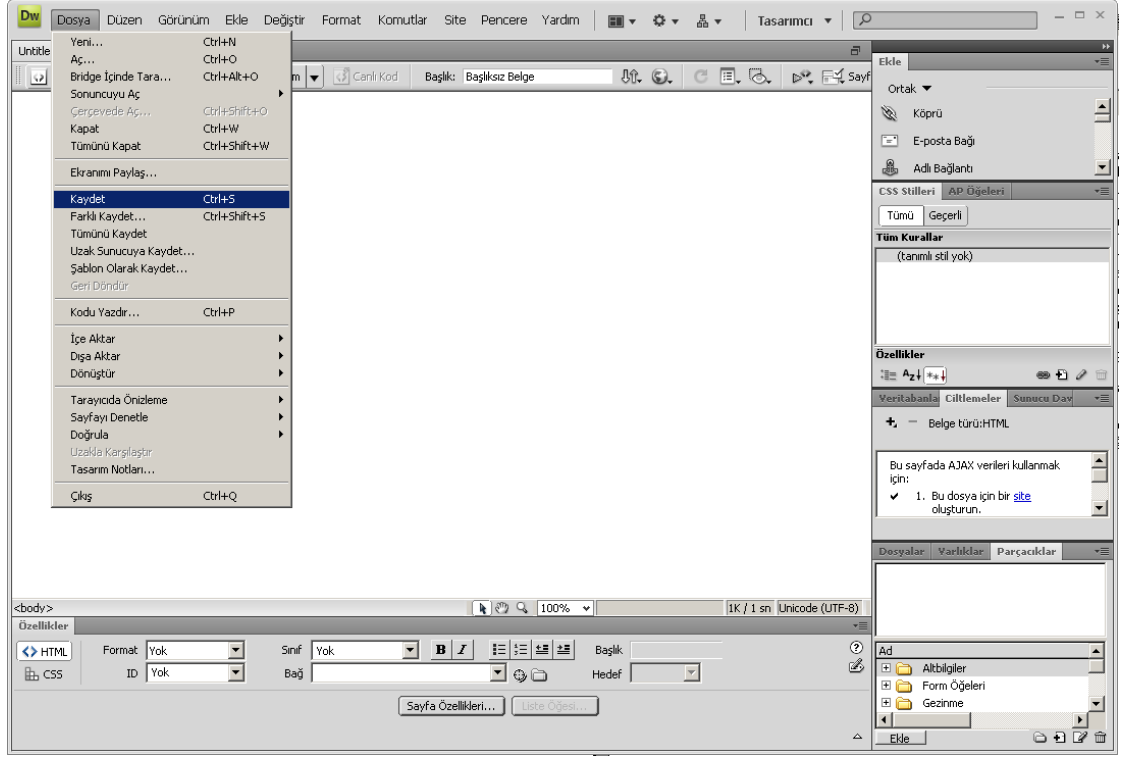
- 1 Dosya > Yeni komutunu seçin. Yeni Belge iletişim kutusu açılacaktır.

- 2 Açılan pencereden HTML seçeneğini seçin ve Oluştur butonuna tıklayarak HTML dokümanı oluşturun.

- 3 Dosya > Kaydet seçeneğini seçerek oluşturduğunuz dokümanı kayıt edin. Sayfanızı kaydetmek için sayfanın üzerine metin ya da resim yerleştirmeyi beklemeyin. Yeni belgeleri açar açmaz sayfalarınızı kaydedin. Dosyanızı zamanında kaydettiyseniz, resim ya da başka medya elemanları aktardığınızda bu elemanların sitenizdeki konumlarını gösteren bütün yollar düzgün olarak oluşturulacaktır.

Eğer belgenizi kaydetmezseniz, eklediğiniz elemanın konumunu sabit diskinize göre tanımlayan ve file:// şeklinde başlayan bir yol kullanılacaktır. Belgeyi kaydetmeden bir nesne eklemeye kalktığınızda Dreamweaver bu eleman için file:// şeklinde bir yol kullanması gerektiğini belirterek sizi uyaracaktır. Bu “file://” yolları uzak sunucularda çalışmaz, çünkü dosyaların bilgisayarınıza özgü konumlarını tanımlarlar.

Dosya Adlandırma Standartları

Bir Web sunucusunda kullanılacak dosyaları adlandırma işleminin, sabit diskinizdeki dosyaları adlandırmaya göre biraz farklı olduğunu unutmayın. Sunucuda hangi işletim sisteminin kullanıldığını bilmeniz işinizi kolaylaştıracaktır. Bunun için en çok kullanılan sistemler Unix, Linux, Windows NT ve Mac OS'tur. Windows'taki adlandırma yapısı, diğer *NIX tabanlı işletim sistemlerinden farklıdır. Örneğin Unix BÜYÜK/küçük harflere duyarlıdır. Yani dosyam.html ile DOSYAM.HTML aynı değildir. Dosyalarınızın isimlerini sadece küçük harflerle yazarak dosya adlandırma işlemini basitleştirmiş ve tutarlılık sağlamış olursunuz. Dosyalarınızı adlandırırken sadece alfabedeki harfleri (A-Z) ve rakamları (0-9) kullanmalısınız. Aşağıda hem dosya, hem de klasörlerin isimlerinde uymak gereken diğer önemli adlandırma standartları verilmiştir.

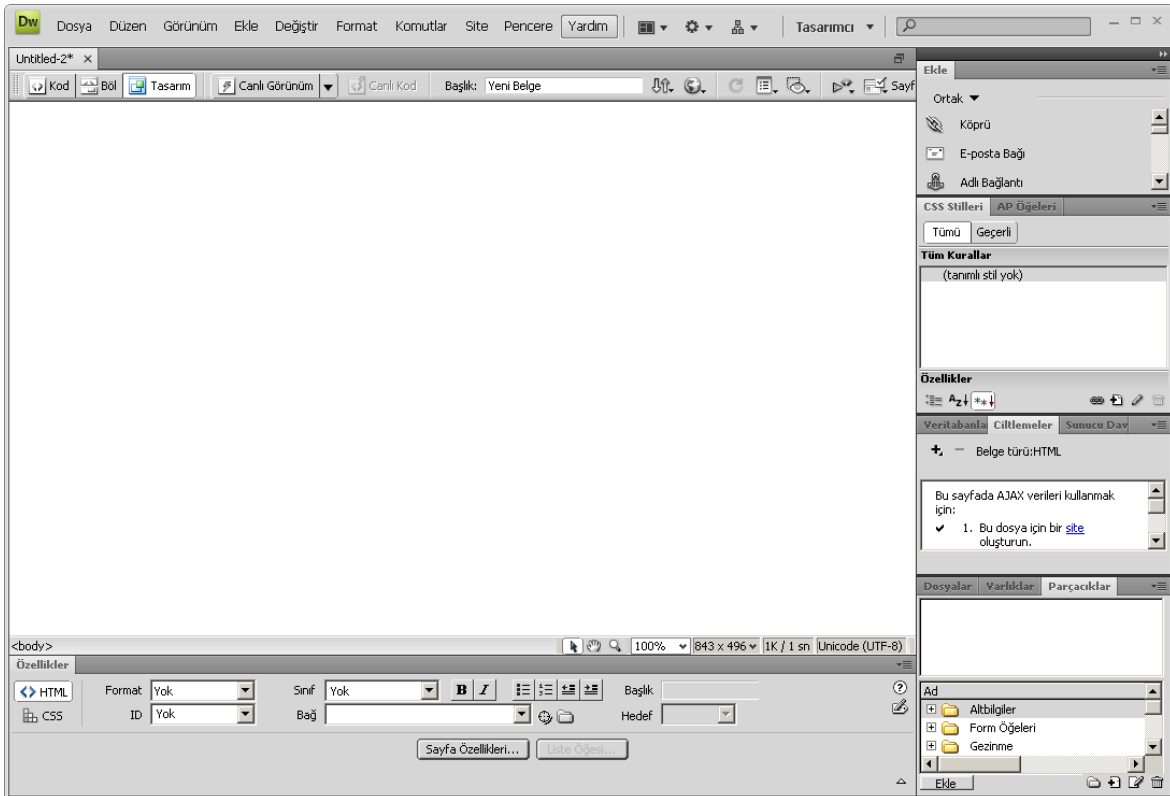
- ▶ Boşluklar: Dosya isimlerinde asla boşluk kullanmayın. Sözcükleri ayırmanız gerekiyorsa, boşluğun işlevini görmesi için alt çizgi veya tire karakterini kullanın. Boşluk karakteri kullandığınızda sorun çıkabilir, çünkü tarayıcılar boşluk karakterlerini %20 karakterleriyle değiştirirler.
- ▶ Özel karakterler: ?, %, *, > ya da / gibi özel karakterleri kullanmayın. Virgül kullanmayın.
- ▶ Sayılar: Dosya isimlerinin en başında sayı kullanmaktan kaçının.
- ▶ Uzunluk: Klasör ve dosya isimlerinin olabildiğince kısa olmasına gayret edin. Klasör isminin sayfaya erişmek için yazdığınız URL'in bir parçası haline geldiğini unutmayın.

Araçlar ve Arayüz

Web sayfası oluşturma işinde daha fazla ilerlemeden önce Dreamweaver CS4 arabiriminde yer alan ve verimli bir şekilde Web siteleri oluşturmanızı sağlayan çeşitli araçları ve panelleri tanımamız gerekir.

Tasarım ve kod yazma çalışmalarınızın büyük bir kısmı belge penceresi içinde gerçekleşecektir. Bu alan sayfanın gövde kısmı olarak bilinir ve burada bir Web sayfasını oluşturan çeşitli elemanları ekleme, düzenleme ve silme işlemlerini yapabilirsiniz.

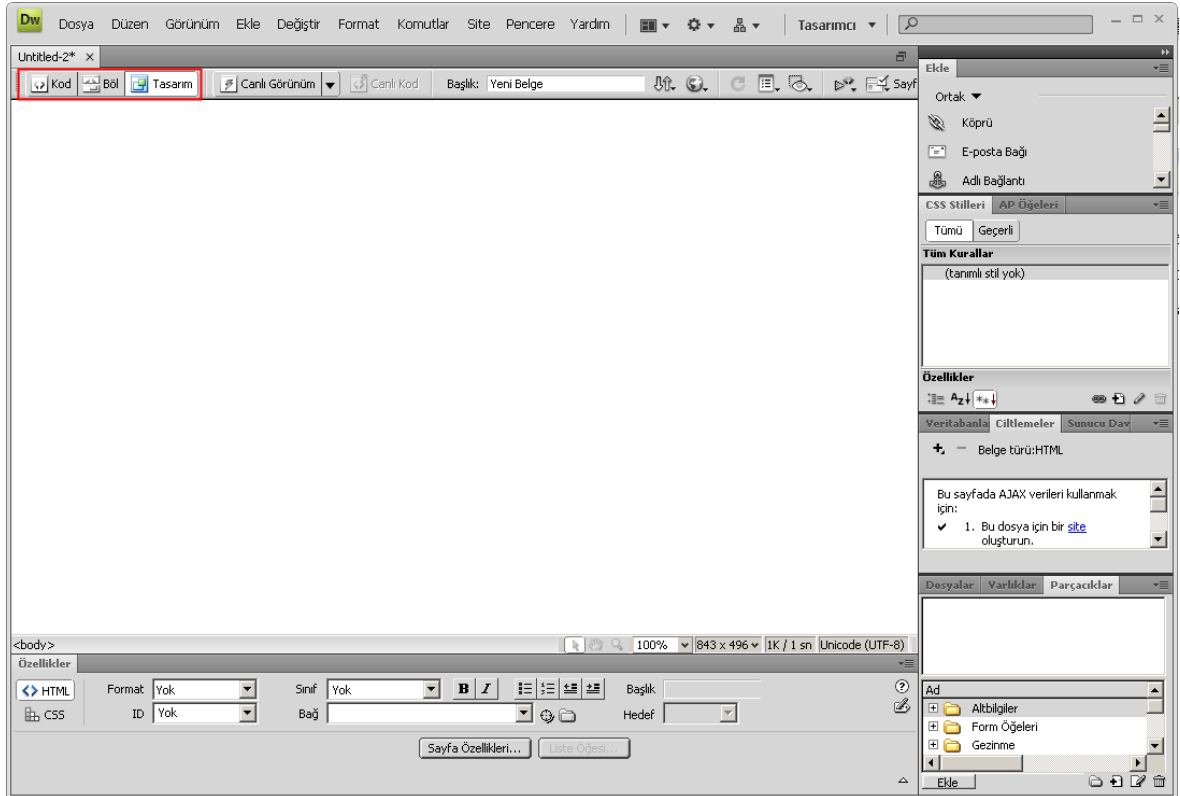
Siz çalışmaya devam ederken belge penceresi sayfanızın bir Web sayfasında nasıl görüneceği hakkında yaklaşık olarak size bir fikir verir. Burada yaklaşık olarak bir fikir edirsiniz, çünkü tarayıcıların Web sayfalarını yorumlama şekilleri arasında bazı farklar vardır.

Dosya ismi başlık çubuğunda belirecektir (Windows'ta dosya adı, belge penceresinin üst kısmında bir sekmede gösterilir). Varsayılan durumda bu sayfa başlangıçta Belge araç çubuğundaki Başlık metin alanında gösterildiği gibi Başlıksız-1 olarak adlandırılır.

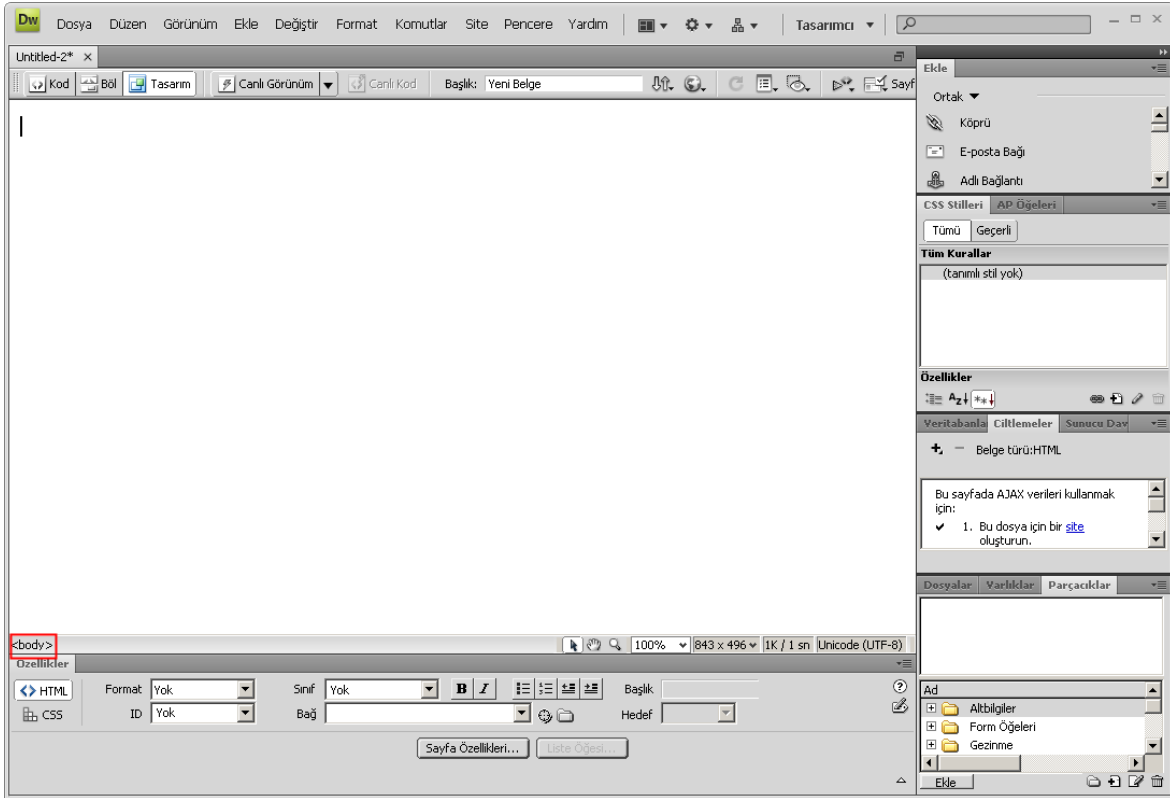
Görünüm > Araç Çubukları komutu kullanılarak görünür ya da gizli hale getirilebilen Belge araç çubuğunda çeşitli işlemlere kolayca erişebilmenizi sağlayan bazı düğmeler ve menüler bulunur. Varsayılan durumda araç çubuğu belge penceresinin bir parçasıdır. Windows kullanıcıları belge penceresinden ayırmak için araç çubuğunun sol kenarındaki taşıma noktasına (tutamaç) çift tıklayabilir veya bunu sürükleyebilirler. Böylece o da ayrı bir panel halinde gelir.

Dreamweaver'da üç tane görünüm modu mevcuttur: Tasarım, Kod ve Böl.

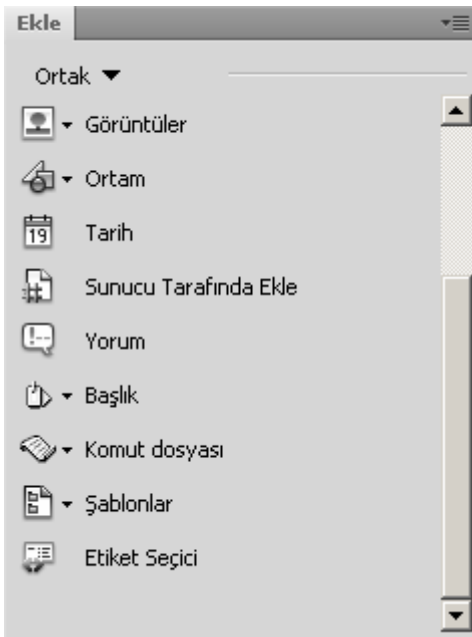

Böl modunda hem Tasarım görünümü, hem de Kod görünümü yer alır. Bu modlara ait düğmeler Belge araç çubuğunun sol tarafında yer almaktadır. İmleci bu düğmelerin üzerine getirip bir süre tutarak görünüm modlarının isimlerini görebilirsiniz. Burada Tasarım görünüm modunu kullanmanız gerekiyor. Etkin düğme vurgulu hale gelerek Dreamweaver'ın sayfayı o görünüm modunda görüntülediğini gösterir.

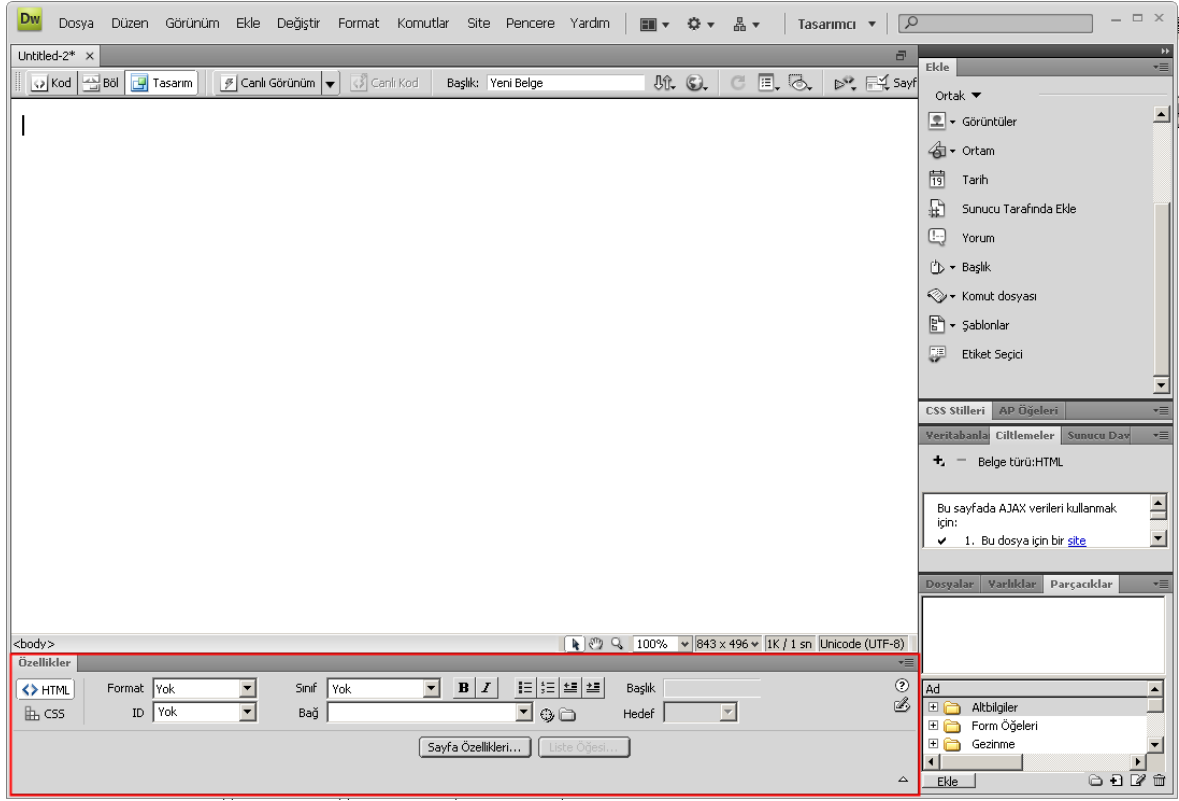
Belge penceresinin sol alt köşesinde Etiket Seçici düğmesi bulunur. Etiket Seçici daima <body> etiketinden başlar ve hiyerarşik olarak, o anda seçili durumdaki elemana uygulanan HTML etiketlerini görüntüler. Etiket Seçici, bu elemanlara karşılık gelen HTML etiketlerinin aracılığıyla kod hiyerarşisinde hızlı bir şekilde hareket ederek hangi elemanlarla çalıştığınızı görmeyi ve diğer elemanları kolayca seçmenizi sağlar.

Ekle araç çubuğu; resimler, tablolar, özel karakterler, formlar ve HTML gibi sayfanıza ekleyebileceğiniz pek çok nesne ya da elemanı içerir. Bunlar tiplerine göre yedi gruba ayrılmıştır: Ortak, Mizanpaj, Formlar, Data, Spry, Metin, Sık Kullanılanlar. Etkin grubun ismi menüde görüntülenir. Varsayılan durumda Ortak grubu etkindir. Menüü kullanarak farklı bir nesne grubuna geçebilirsiniz. Bu gruplardaki farklı nesnelerin çoğunun ilâve araçlar, seçenekler ve ilişkili diğer nesnelerle birlikte kendi özel menüsü vardır ve bunlara küçük siyah bir okla erişilir.

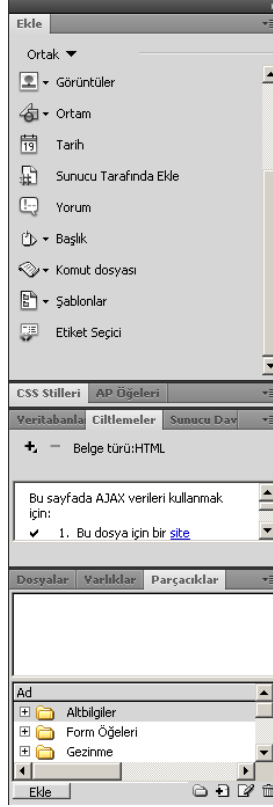

Sayfanızın altında, kullandığınız nesnelere ve metinlerle ilgili özellikleri değiştirebileceğiniz Özellikler panelini görebilirsiniz.

Paneller

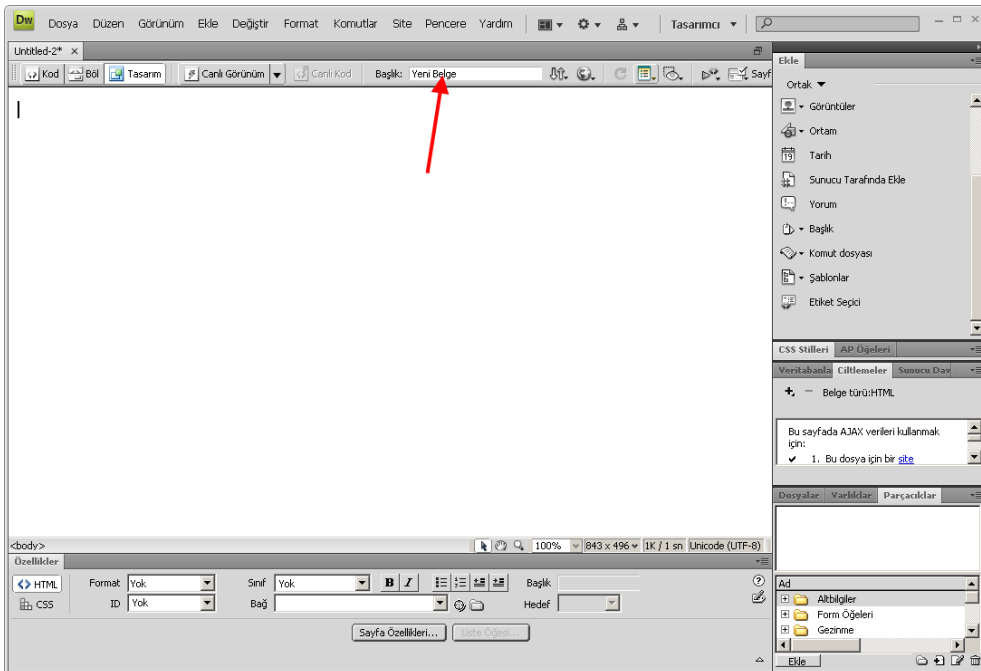
Dreamweaver'daki panellerin büyük bir kısmı kenetlenmiş bir halde, işlevlerine göre sekmeli pencereler şeklinde panel gruplarında yer alır. Varsayılan panel grupları CSS, Uygulama, Etiket Denetimi ve Dosyalar'dır. Panellere bu gruplardan ya da Pencere menüsünden erişebilirsiniz. Panel grupları, en çok kullandığınız panellere kolayca erişmenizi ya da bunları gizlemenizi mümkün kılar. Kenetleme işlemi, ekran alanını maksimum büyüklüğe getirmenizi ve aynı zamanda ihtiyacınız olan panellere çabucak erişmenizi sağlar. Her panel grubu, etkin paneli ve içindeki diğer panellerin sekmelerini görüntüleyecek şekilde genişletilebilir ya da sadece grubun adı görünecek şekilde küçültülebilir.

Sayfaya Başlık Atamak

Oluşturduğunuz her HTML belgesinin bir başlığı olmalıdır. Bu başlık öncelikle belgenin tanınması için kullanılır. Web tarayıcısının başlık çubuğunda görüntülenir, sayfanın içeriğini gösterir ve Sık Kullanılanlar (Favorites) listelerinde isim olarak görünür.

Başlık bölümünde Başlıksız Belge olarak görünür. Bu başlığı sayfanızı uygun bir başlıkla değiştirin. Bu değişikliği yaptıktan sonra dosyayı kaydedin.

BÖLÜM

2

İçerik Ekleme

- Metin Ekleme
- Satır Arası Ekleme
- Bölünmez Boşluk Ekleme
- Metni Hizalamak ve Madde İmleri
- Özel Karakterler Ekleme
- Sayfayı Önizleme ile Tarayıcıda Görüntüleme

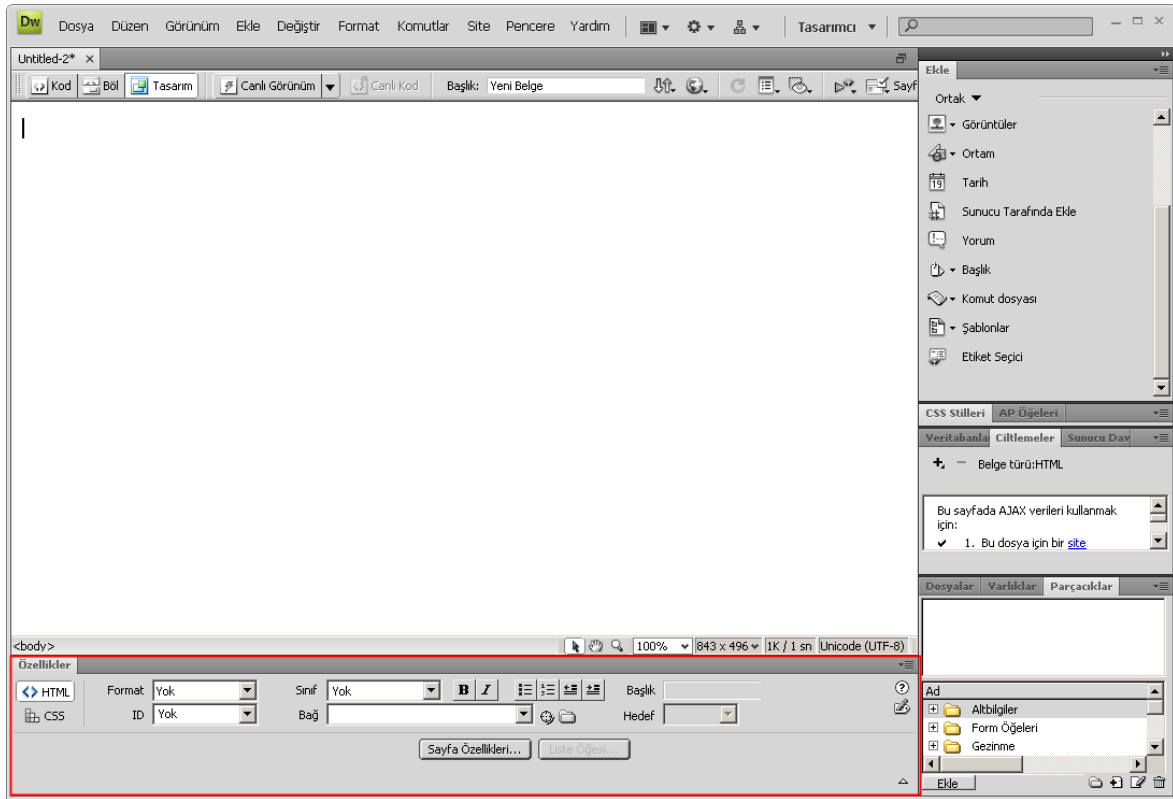
İçeriğin hiyerarşisini ve yapısını geliştirmek, bir Web sitesi oluşturma sürecinde bir sonraki adımdır. Yapıyı oluşturarak ve çatıyı kurarak sitenin temel bileşeni olan içeriği hazırlamış olursunuz.

Metin Ekleme

Sayfaya metin eklemek için birkaç farklı yöntem bulunmaktadır.

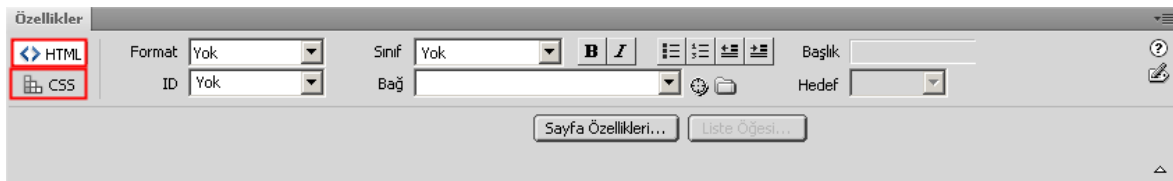
- ▶ Metni oluşturduğunuz boş sayfa içine yazmak.
- ▶ Başka bir metin düzenleyicisinden kopyalayarak yapıştırmak.
- ▶ TXT gibi düz metinleri Dreamweaver içinde açmak

Herhangi bir metni Dreamweaver sayfasına eklediğinizde ya da yazdığınızda Özellikler denetçisi ile özelliklerini değiştirebilirsiniz.

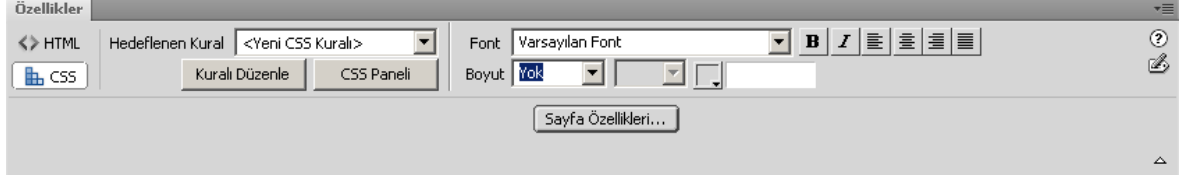
Metin için özellikler denetçisi iki bölümü ayrılmıştır:

HTML ve CSS

HTML alanında metnin HTML özelliklerini düzenleyebilirsiniz.

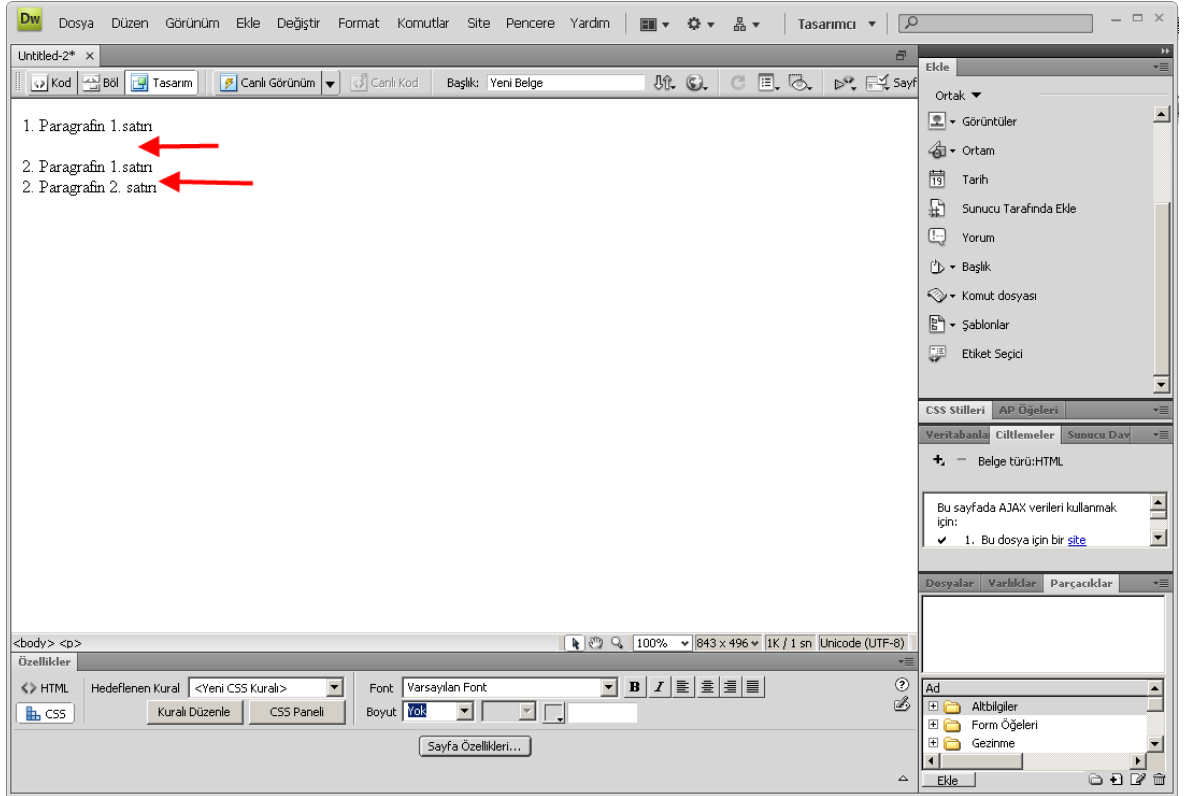
Metninizin görsel özelliklerini düzenlemek için CSS seçeneğini seçmelisiniz. Dreamweaver CS4 sürümünden itibaren tüm metin düzenlemeleri için CSS tekniğini kullanmaktadır.

Satır Arası Ekleme

Yazılarınızı yazarken bir alt satıra inmek istediğinizde CTRL + Enter kısayolunu kullanarak bir line break ekleyebilirsiniz.

Sadece Enter tuşuna basarak yeni bir paragraf oluşturabilirsiniz.

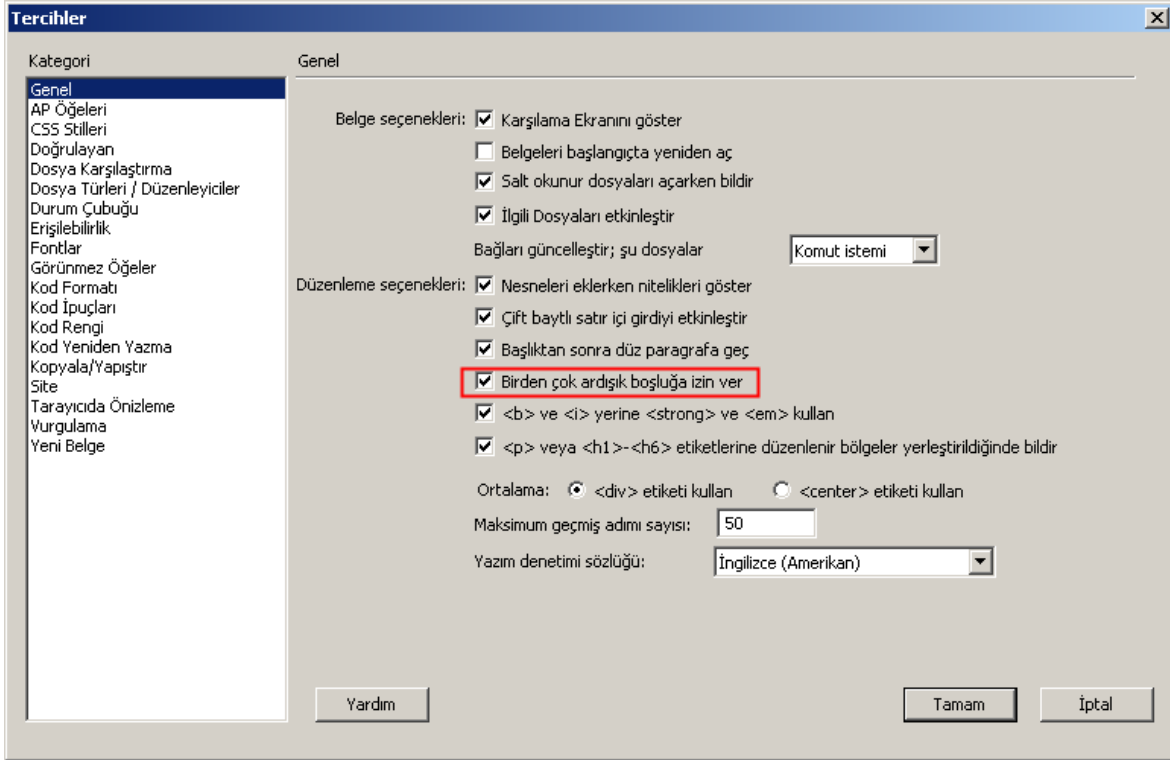

Bölünmez Boşluk Ekleme

HTML dokümanlarında ardarda bir tane boşluk verilebilir. Ardarda birden fazla boşluk vermek için CTRL + SHIFT + BOŞLUK tuşuna basmalısınız.

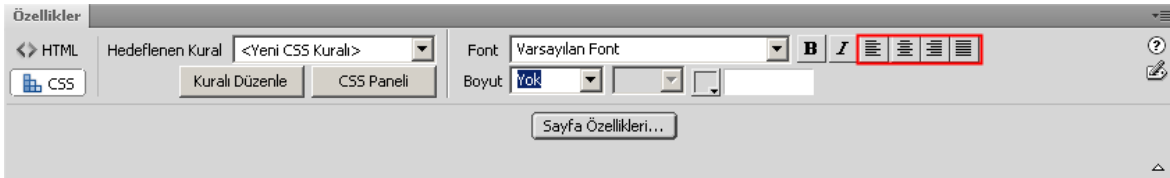
Eğer bu kısayol yerine her seferinde boşluk tuşuna bastığınızda birden fazla boşluk vermek isterseniz Düzen > Tercihler seçeneğini seçin.

Genel sekmesinde "Birden çok ardışık boşluğa izin ver" seçeneğini seçin ve Tamam butonuna basarak pencereyi kapatın.

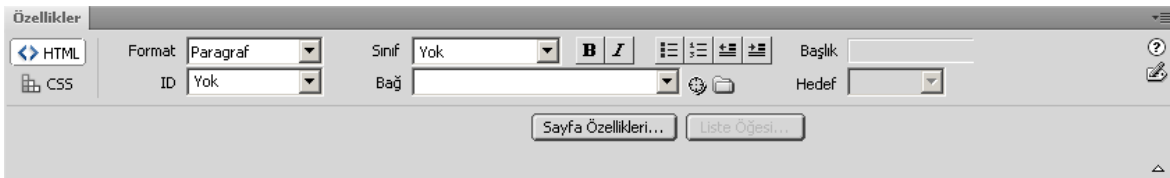

Metni Hizalamak ve Madde İmleri

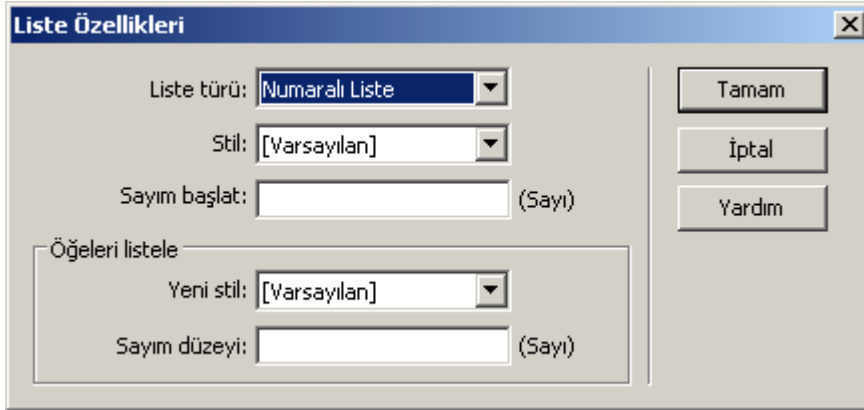
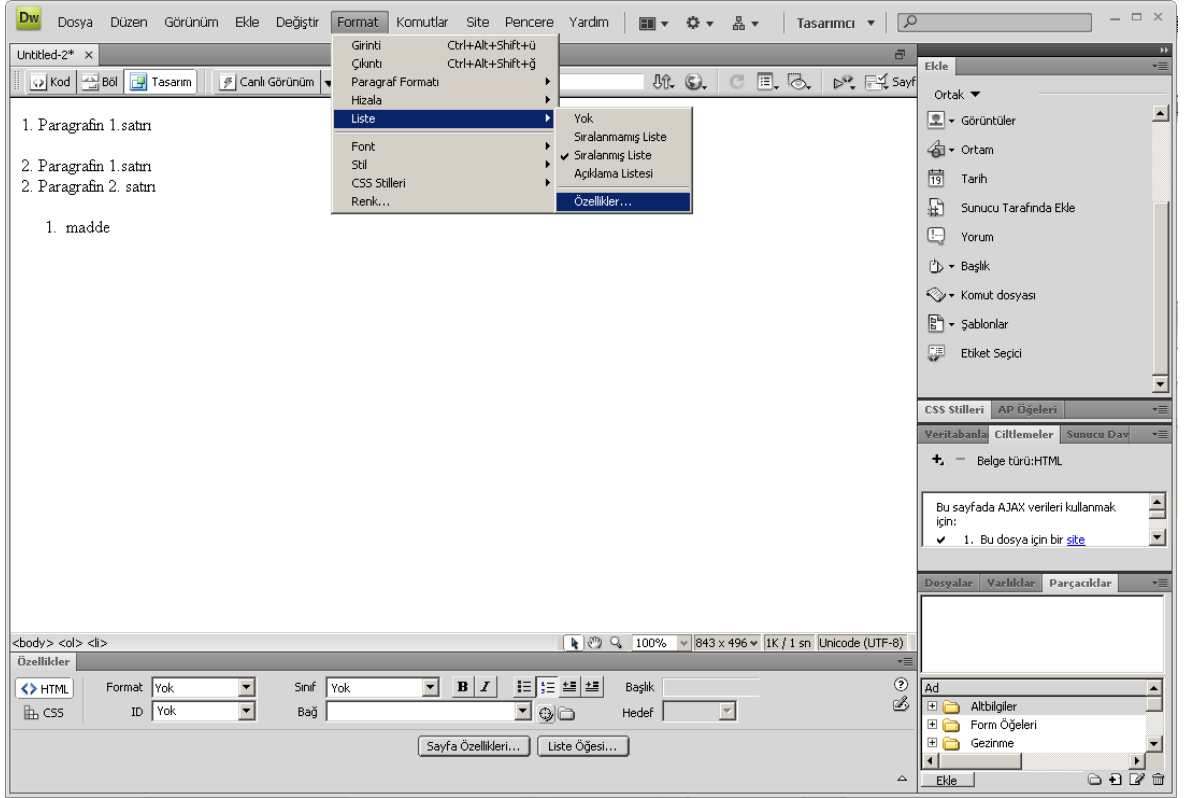
Paragrafları hizalamak için metin hizalama butonlarını Özellikler denetçisinde CSS sekmesi altında kullanabilirsiniz.

Metinlerinizden madde imi oluşturmak için yine Özellikler paneli HTML sekmesinde bulunan madde imi butonlarını kullanabilirsiniz.

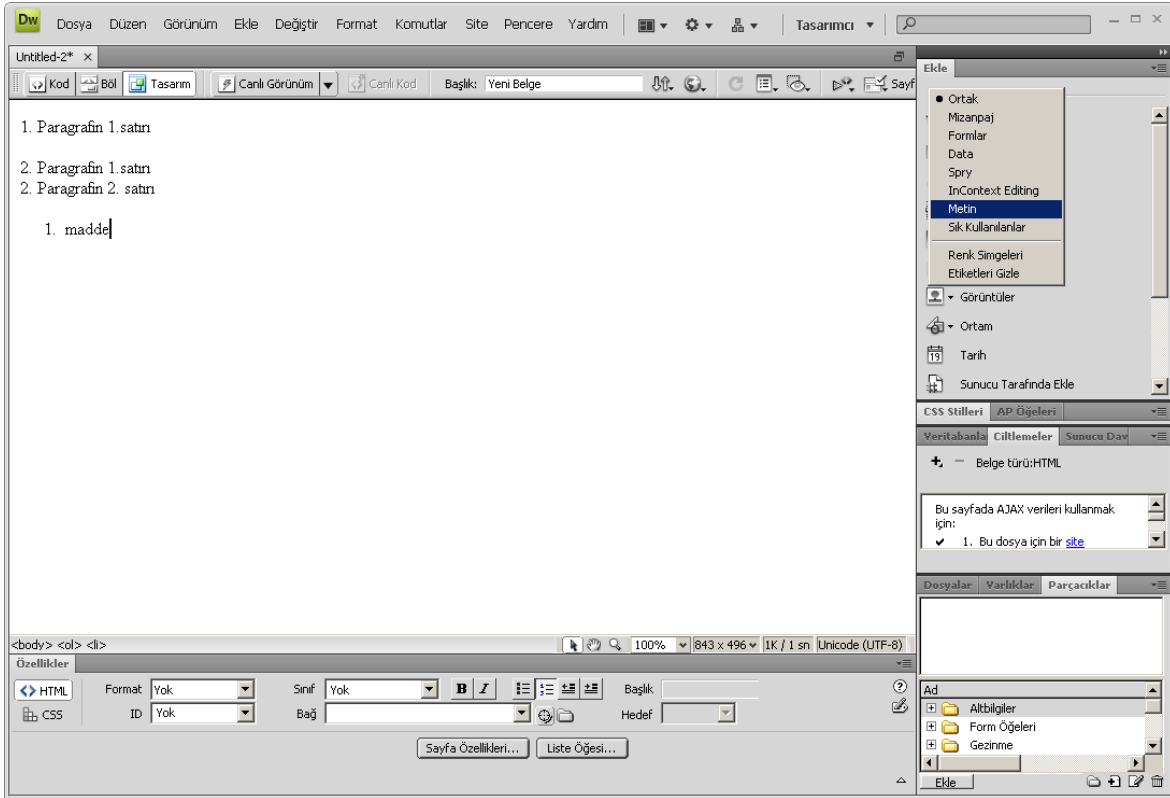

HTML dokümanlarında her bir paragraf bir madde imi olarak kabul edilmektedir. Eğer madde imi içinde bir alt satıra inmek isterseniz CTRL + ENTER tuşlarına basmalısınız. Oluşturduğunuz madde imlerinin (numaralı ya da numaralı) görünümünü değiştirmek için listenin içindeyken Format > Liste > Özellikler seçeneğini seçin.

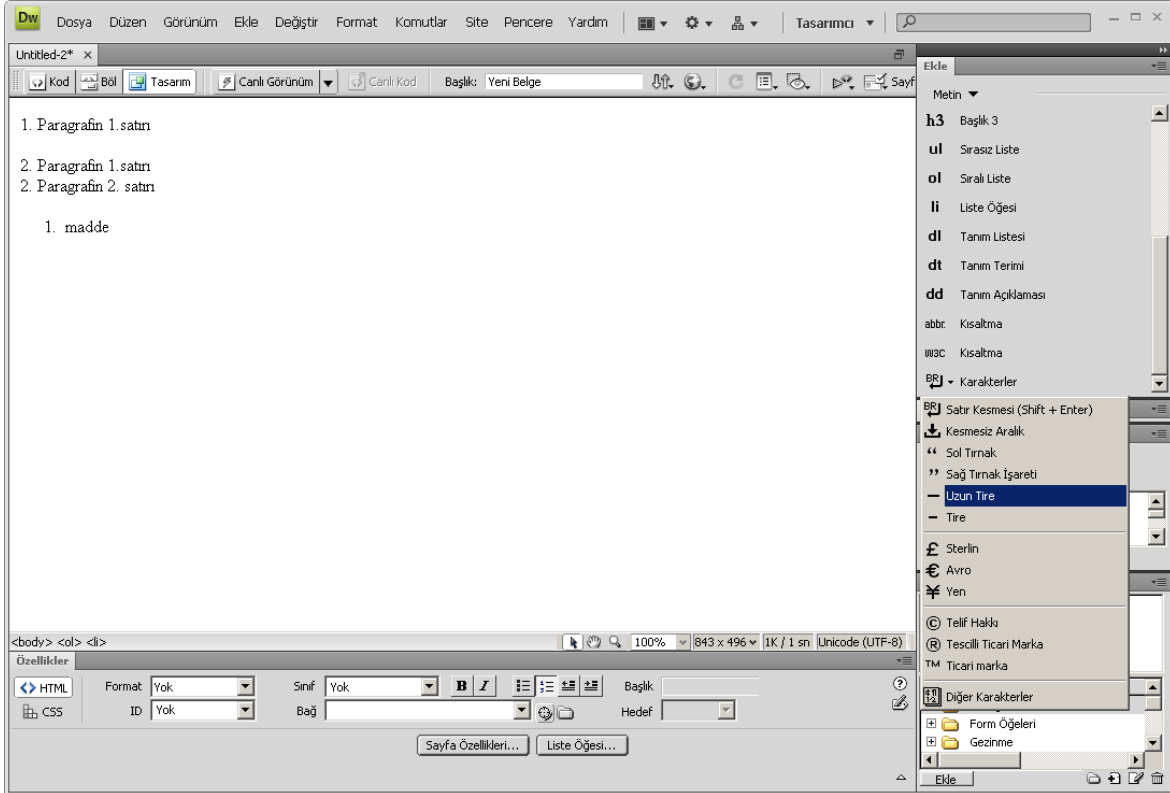

Özel Karakterler Ekleme

Özel karakterler eklemek için Ekle panelinde Metin seçeneğini seçin.

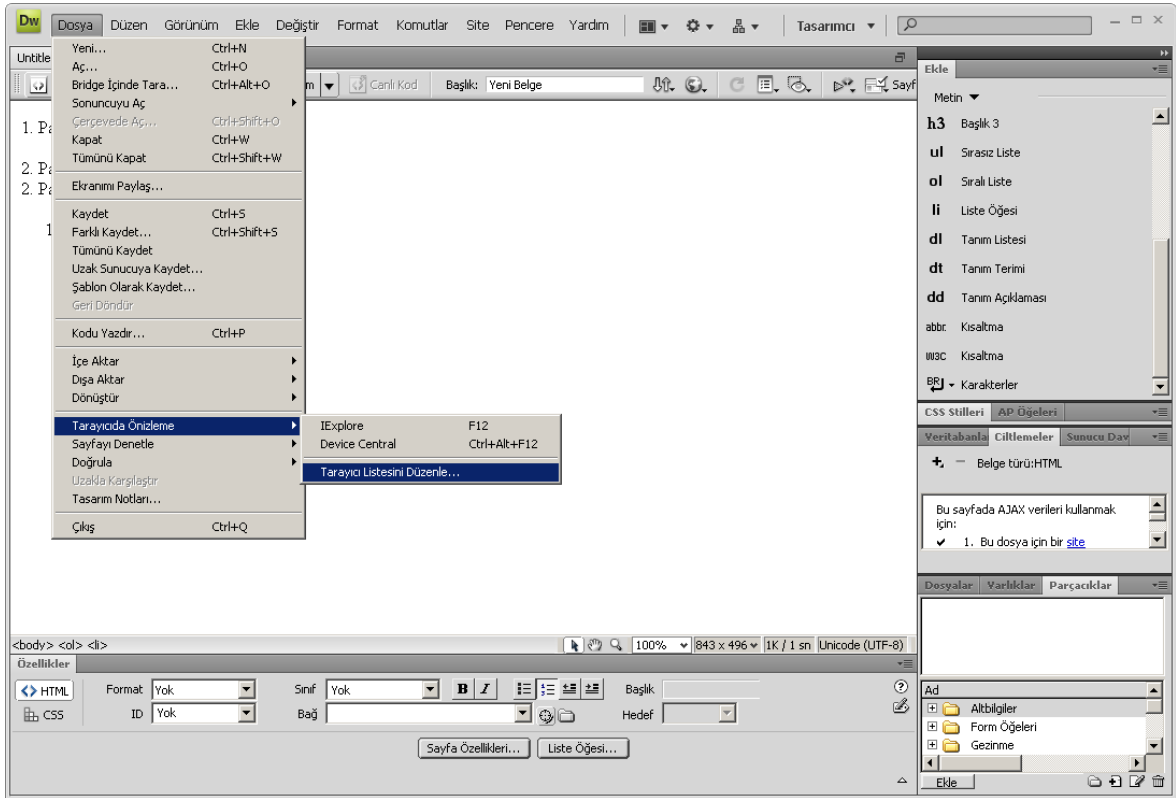
En alttaki açılır menüden dilediğiniz özel karakterleri sayfanıza ekleyebilirsiniz.

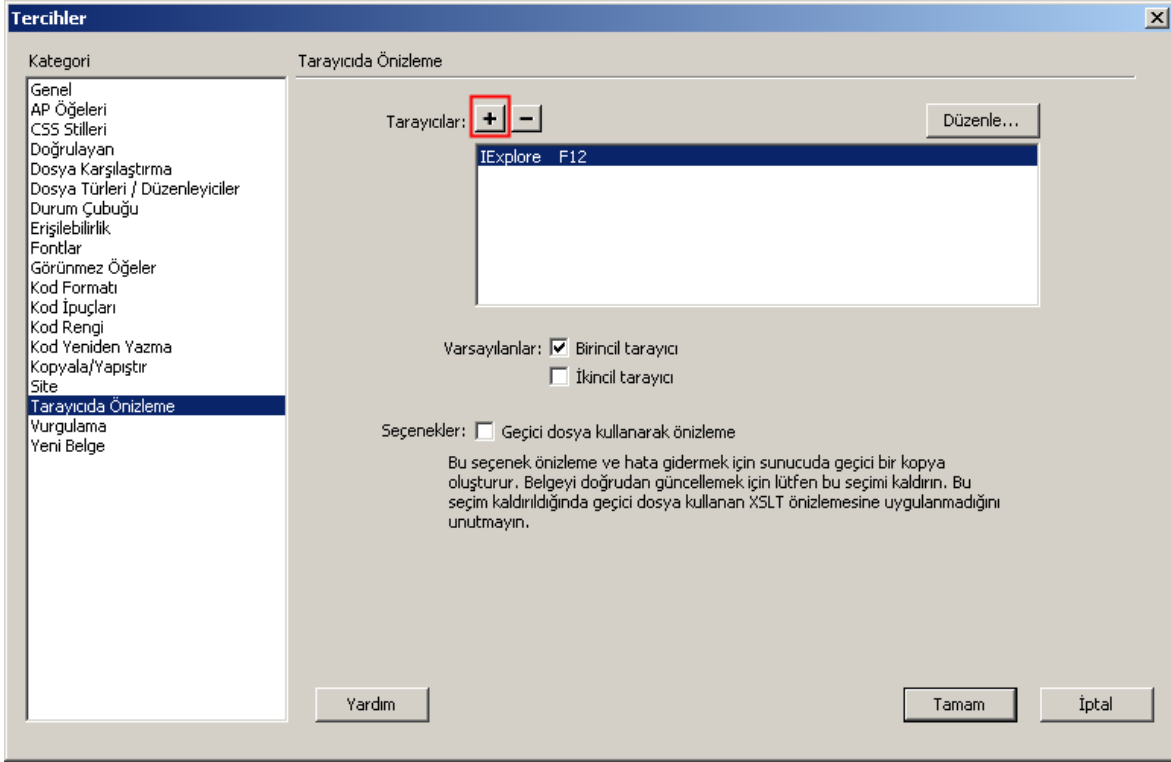
Sayfayı Önizleme ile Tarayıcıda Görüntülemek

Dreamweaver içinde çalışırken oluşturduğunuz sayfaları tarayıcıda önizleyerek içindeki hataları görmek ya da yapmış olduğunuz sayfanın neye benzediğine bakmak isteyebilirsiniz. Bu durumda yapmanız gereken klavyenizden F12 tuşuna basarak yapmış olduğunuz sayfanın tarayıcıda açılmasını sağlamak olacaktır. F12 tuşuna bastığınızda sayfa varsayılan tarayıcıda açılacaktır.

Eğer varsayılan tarayıcıyı değiştirmek yada alternatif bir tarayıcıyı önizleme seçeneklerine eklemek istiyorsanız Dreamweaver menüsünden Dosya > Tarayıcıda Önizleme > Tarayıcı Listesini Düzenle... seçmelisiniz.

Açılan iletişim kutusundan istediğiniz ikincil tarayıcıyı ekleyebilir yada var olan birincil tarayıcı ile ilgili değişiklikler yapabilirsiniz.

BÖLÜM

3

Stil Sayfaları Oluşturmak

Sayfa Arkaplan Rengini Değiştirmek

Sayfa Karakterini Değiştirmek

Dâhili Stiller

Dahili Stilleri Harici Stillere Dönüştürmek

Mevcut Bir Harici Stil Sayfasını Bağlamak

Harici Stiller Oluşturmak

Dreamweaver'ın CSS Düzenleme Özelliği

Eklediğiniz Stilleri Kullanmak

Bir Etiket İçin Stil Oluşturmak

Cascading Style Sheets (CSS) olarak adlandırılan stil sayfaları, metinler ve resimler gibi çeşitli elemanların Web sayfalarınızda nasıl görüneceğini tanımlamanızı sağlar. Cascading (basamaklı) terimi, stillerin sırasını ve öncelik düzeyini tanımlar. Stil (style), tek bir isimle tanımlanan bir dizi biçimlendirme niteliğidir. Bu da Web tarayıcısına bir elemanı nasıl görüntülemesi gerektiğini bildirir. HTML belgelerindeki stiller, biçimlendirme, görünüm ve yerleşim düzeni üzerinde geniş bir kontrol imkânı sağlar. Stillerden faydalanmanın avantajını şöyle özetleyebiliriz: Bir stilin niteliklerinden birinde bir değişiklik yaptığınızda, bu stil tarafından kontrol edilen bütün elemanlar otomatik olarak güncellenir (stili nasıl oluşturduğunuza bağlı olarak tek bir belgede ya da bütün site genelinde). Font, büyüklük ve renk gibi standart niteliklerden sadece CSS ile erişilebilen gelişmiş metin niteliklerine (satır aralıkları [leading] gibi) kadar pek çok ayarda değişiklik yapabilirsiniz.

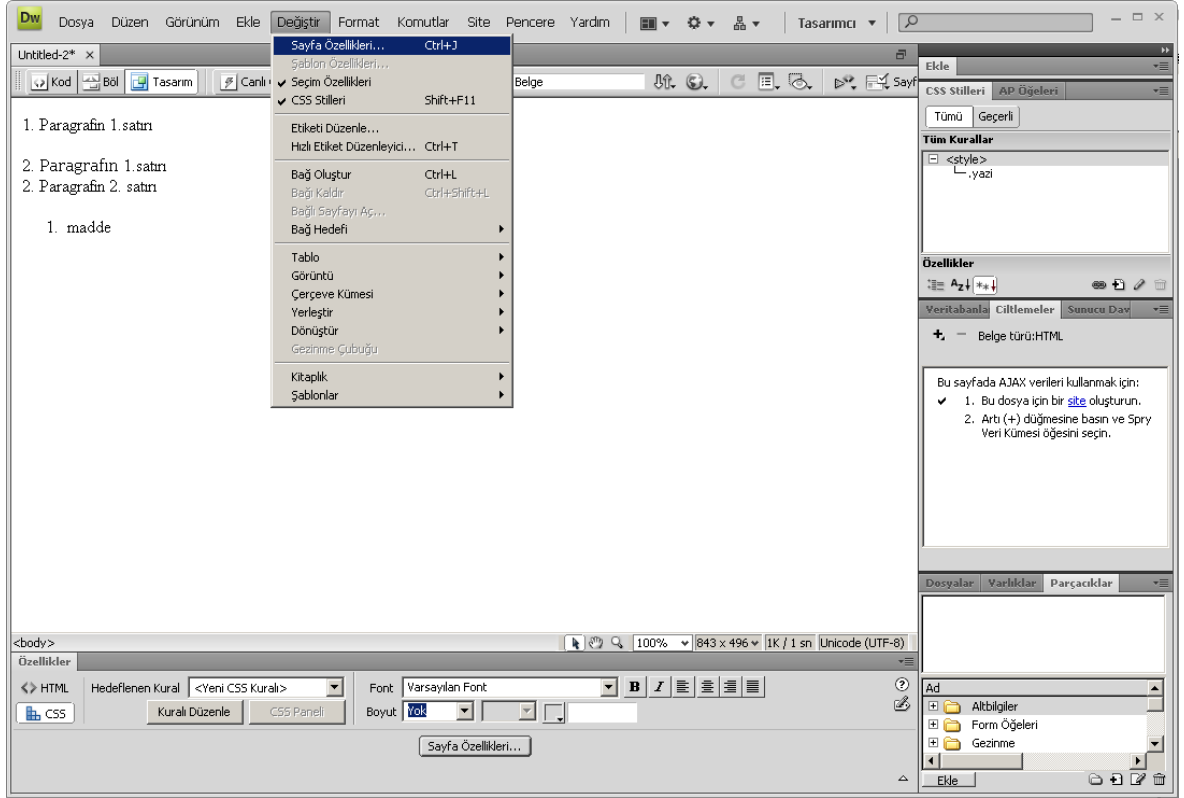
Stil sayfalarını kullanarak örneğin 1,25 cm'lik kenar boşluğuna sahip bir paragraf oluşturabilir, satırlarının arasını 20 punto yapabilir ve metinde kullanılan fontun puntosunu 12 olarak ayarlayabilirsiniz. Böyle bir şeyi CSS olmadan yapamazsınız. Web tarayıcılarının 4.0 ya da daha yeni sürümleri CSS desteğine sahiptir. Internet Explorer 3.0 bazı stil niteliklerini tanısa da eski Web tarayıcıları CSS'i görmezden gelir. En iyi sonucu, sürümü 5.0 ve daha üst versiyonu olan Web tarayıcıları verir. Bunlar pek çok özelliği destekler.

Tek bir sayfayı biçimlendirmek için belgede saklanan bir dahili stili kullanabilirsiniz. Çeşitli belgeleri birden fazla sayfada (aynı metin biçimlendirme özelliklerini koruyacak şekilde) bir bütün olarak kontrol etmek isterseniz bir harici stil sayfasından da faydalanabilirsiniz. Çeşitli belgelerin görünümünü, aynı metin biçimlendirme özelliklerini birden fazla sayfada koruyacak şekilde bir bütün olarak kontrol etmek isterseniz bir harici stil sayfasından da faydalanabilirsiniz. Bu stil sayfası Web sayfasının dışında bulunur ve geçerli sayfaya bağlanır. Böyle durumlarda metinlerin ve sayfa yerleşim düzeninin bütün site içinde tutarlı olmasını sağlamak en iyisidir. Çünkü bu öğeler sayfadan sayfaya ciddi ölçüde değişiklik gösterirse, ziyaretçileriniz başka bir siteye geçtiklerini düşünebilir.

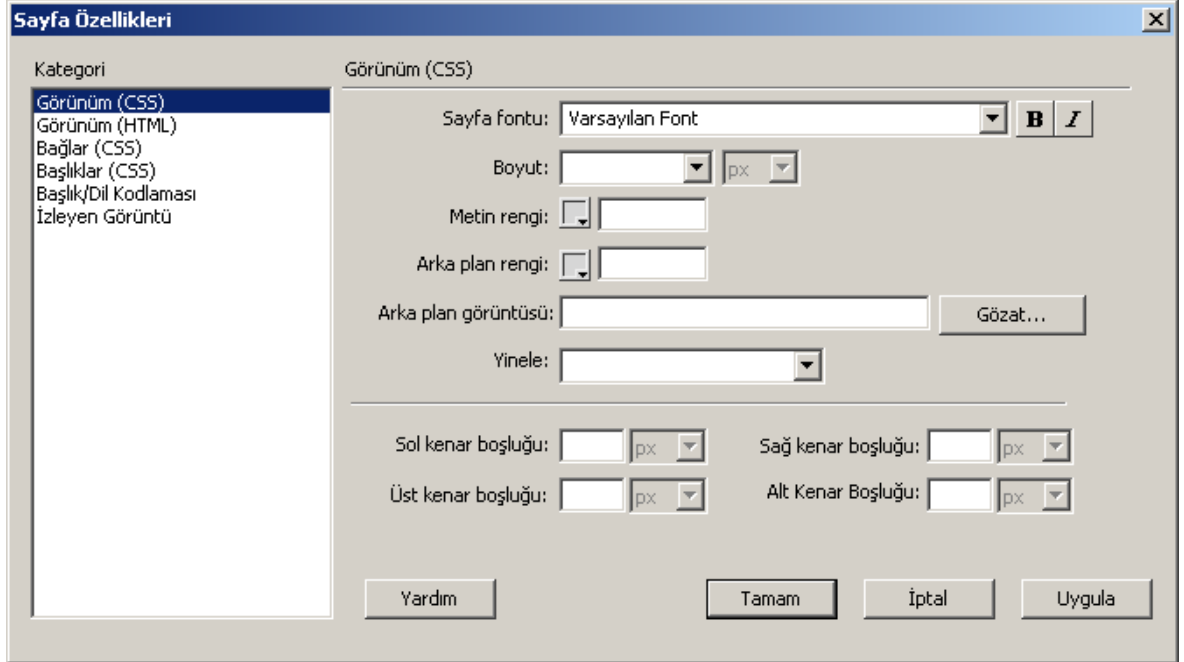
Stil sayfalarını kullanmanın diğer bir avantajı da, Web sayfalarının içeriğini biçimlendirmeden ayrı tutabilmeyi sağlamasıdır. Sonuç olarak bu, içeriğinizin görünümü üzerinde daha hassas bir kontrol imkânı sağlar ve Web sitenize içerik eklemek daha hızlı ve daha az karmaşık bir işlem haline alır. İçeriği bu şekilde izole etmek, sitenin güncellenmesi ve devamlılığının sağlanmasını çok daha basit bir hale getirir. Web sayfalarınızın biçimlendirme özelliklerini stil sayfalarıyla kontrol ederek farklı platformlar ve Web tarayıcıları arasında daha uyumlu sayfalar oluşturabilirsiniz.

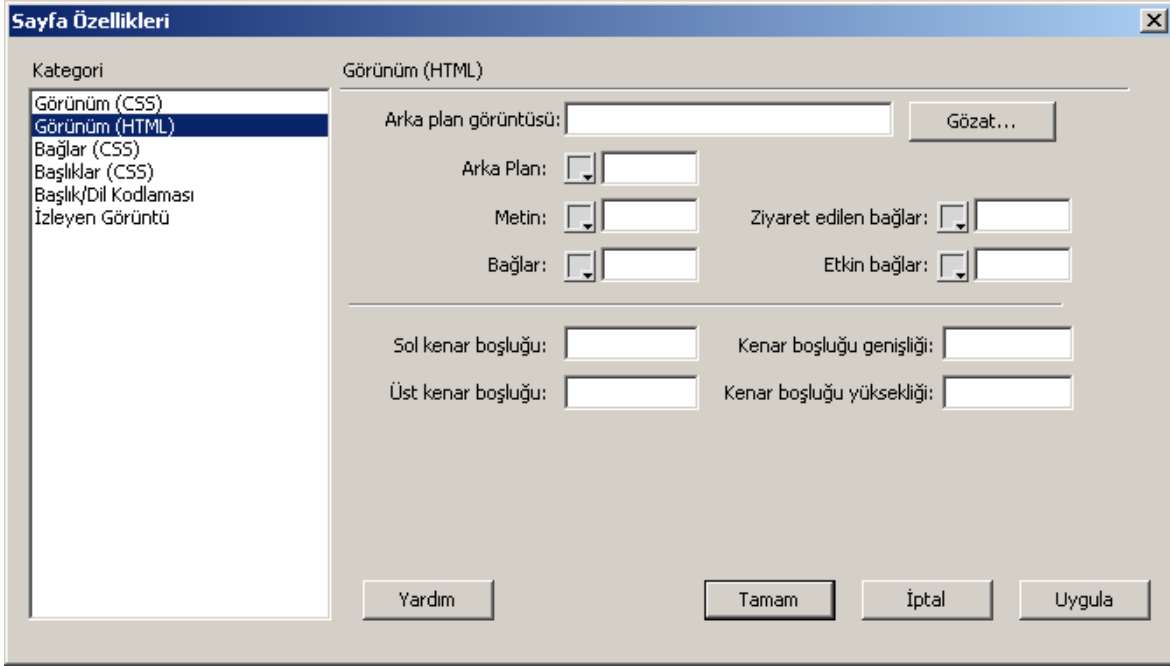
Sayfa Arkaplan Rengini Değiştirmek

Sayfa arkaplan rengini değiştirmek için sayfa özellikleri penceresini açmalısınız. Sayfa özelliklerini açmak için Dreamweaver menüsünden Değiştir > Sayfa Özellikleri seçeneğini seçin.

Sayfa özelliklerini iki şekilde ayarlayabilirsiniz: CSS ve HTML

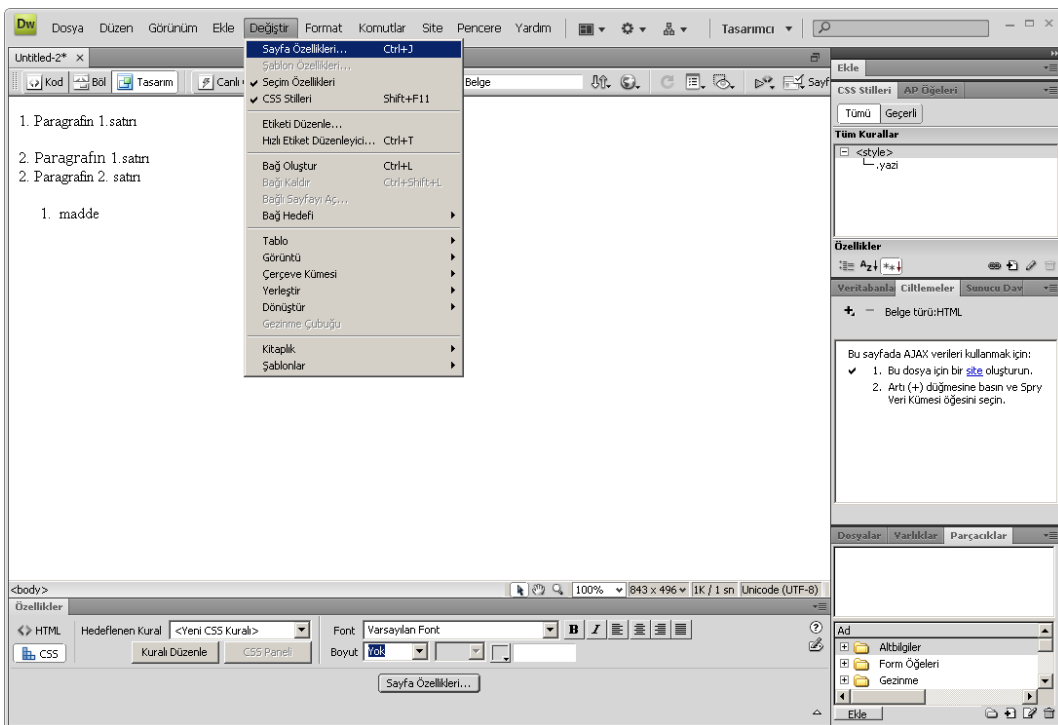

Açılan iletişim penceresinde görünüm alt menüsü içindeki arkaplan rengi alanından kendi sayfanıza özgü bir renk seçebilirsiniz. Burada seçmiş olduğunuz renk sayfanız içinde bir CSS olarak Dreamweaver tarafından tanımlanacaktır.

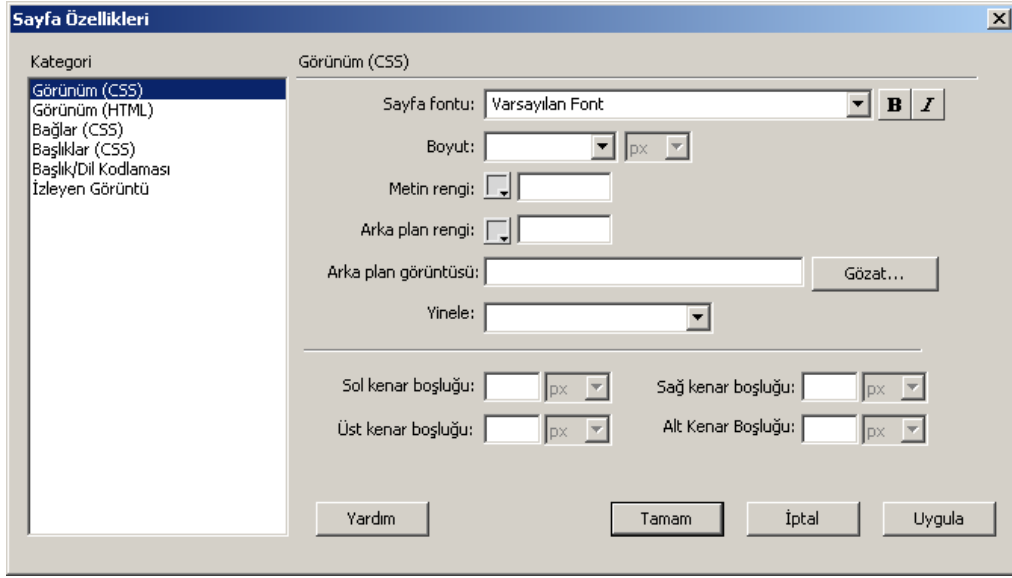
Sayfa Karakterini Değiştirmek

Sayfanızın içinde bütün metinlerinizin aynı fontta olmasını istiyorsanız yine sayfa özellikleri penceresi içinde Sayfa Fontu seçeneğini dilediğiniz bir fontu yansıtacak şekilde düzenleyebilirsiniz.

Sayfa fontunu belirlemek için Sayfa Özellikleri penceresini açın. Sayfa özelliklerini açmak için Dreamweaver menüsünden Değiştir > Sayfa Özellikleri seçeneğini seçin.

Açılan pencerede Görünüm (CSS) seçeneğini seçerek sayfanız içindeki metinlerin stil görünümünü düzenleyebilirsiniz.

Bu seçiminiz de sayfa içinde bir CSS olarak gözükecektir. Sayfanızın kod görünümüne geçtiğinizde yapmış olduğunuz seçimlere göre aşağıdaki gibi gözüktüğünü göreceksiniz (Sizin seçimleriniz farklı olabileceğinden aşağıdaki kodun aynısını göremeyebilirsiniz).

```
<style>
```

```
body {
```

```
    background-color: #003333;
```

```
}
```

```
body,td,th {
```

```
    font-family: Arial, Helvetica, sans-serif;
```

```
}
```

```
</style>
```

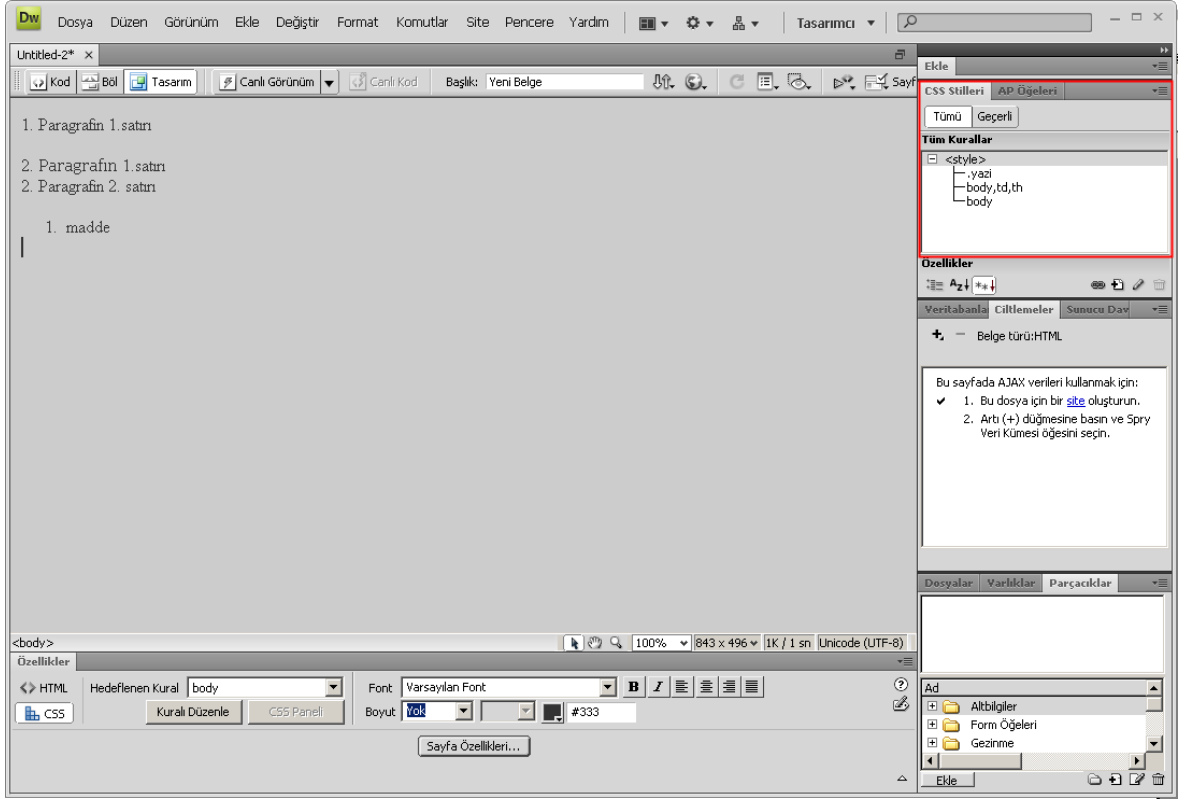
Yine aynı sayfa özellikleri penceresi içinde sayfanıza ait font rengini de belirleyebilirsiniz.

Dâhili Stiller

Dahili stiller sadece geçerli belgede tanımlanan, kullanılan stillerdir. Sitenizdeki tek bir sayfa için bir stil tanımları oluşturursanız dahili stilleri kullanabilirsiniz. Eğer tanımladığınız stilin siteniz içinde birden fazla sayfada kullanılmasını istiyorsanız, harici bir stil sayfası oluşturmanız ve bu stil sayfasını aynı görünüme sahip olmasını istediğiniz her belgeye bağlamanız gerekir. Mümkün olan her yerde harici stil sayfaları kullanmanız tavsiye edilir. Harici stiller diğer belgelerdeki stilleri kullanabilmenizi sağladığı için çok kullanışlıdır. Ayrıca, harici stiller için kullanılan biçimlendirme kodu ortak bir harici belgede saklandığı için bu stil sayfasını kullanan Web sayfaları biçimlendirme bilgilerini tekrar tekrar yüklemek zorunda kalmaz. Bu da daha az kod kullanılmasını sağlar ve böylece sayfalar daha hızlı yüklenir. Bunlara ek olarak, hepsi aynı yerde bulunduğu için stillerin güncellenmesi de daha kolay olur.

Dahili stil oluşturmak için CSS panelinden yararlanacağız. Bu panel içinde hem dahili hem de harici stilleri bir arada görebilirsiniz. Bu panel açık değilse açmak için Pencere > CSS Stilleri seçeneğini seçin.

CSS Styles panelinde, sayfa özelliklerini tanımladığımızda oluşturulan stillerin bir listesi bulunur. CSS panelinin altındaki yeni CSS kuralı butonuna basın. Karşınıza yeni stil oluşturma penceresi çıkacaktır.

Dreamweaver içinde kullanabileceğiniz 4 çeşit stil vardır. Bunlar Sınıf, Kimlik, Etiket ve Bileşiktir.

Sınıf:

Bu seçici tipi, belirli bir elemana bağlı olmayan sınıflar yaratmanızı sağlar. Tek bir sınıfı pek çok farklı elemana uygulayabilirsiniz. Sınıflar, başlarına konan nokta işaretiyle gösterilirler.

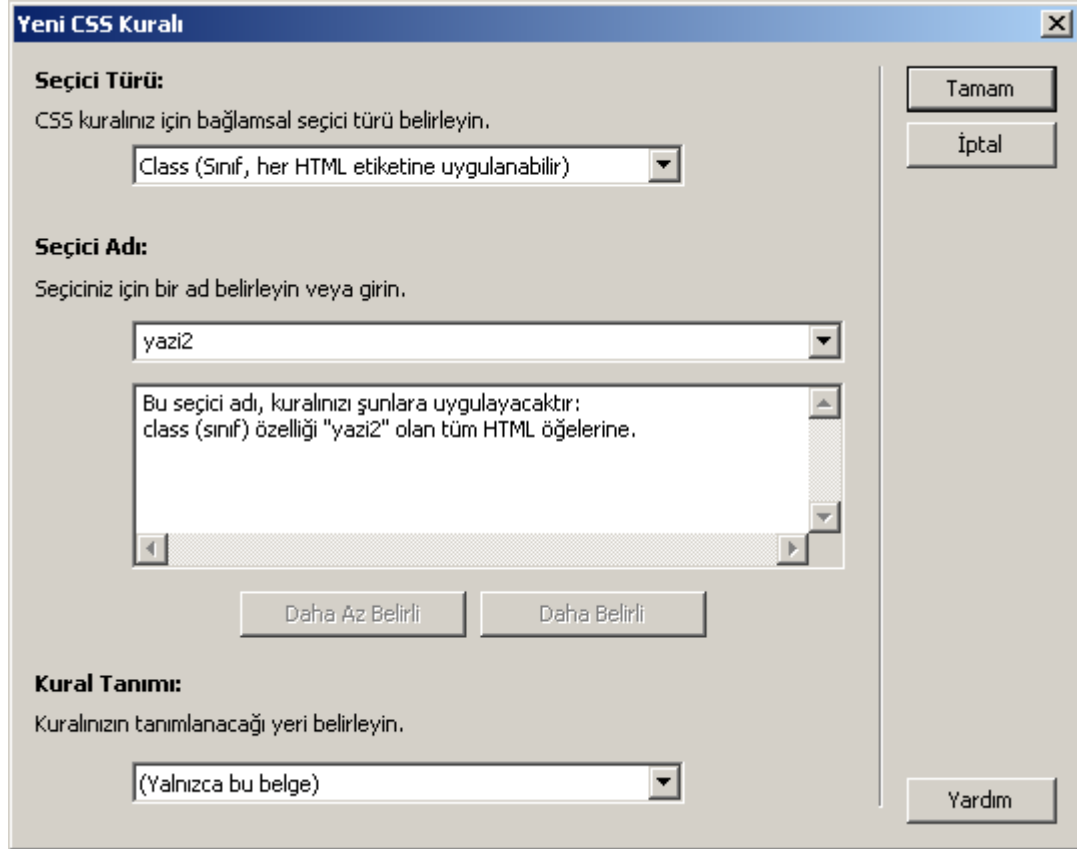
Kimlik: Bu seçici tipi ID'ler oluşturmanızı sağlar ve önemli bir istisna dışında sınıflara benzerler: ID'ler belirli bir elemanı benzersiz bir şekilde tanımlama yöntemi olarak sayfa başına sadece tek bir kez kullanılabilirler. Benzersiz yapılarından ötürü ID'ler genellikle script yazma amacıyla kullanılır ve bir diyez işaretiyle (#) gösterilirler.

Etiket: Bu seçici tipi, stil tarafından yeniden tanımlanacak olan bir eleman olarak bir HTML etiketinin görsel özelliklerini belirlemenizi sağlar. Etiketin varsayılan görünümü stil tarafından değiştirilir.

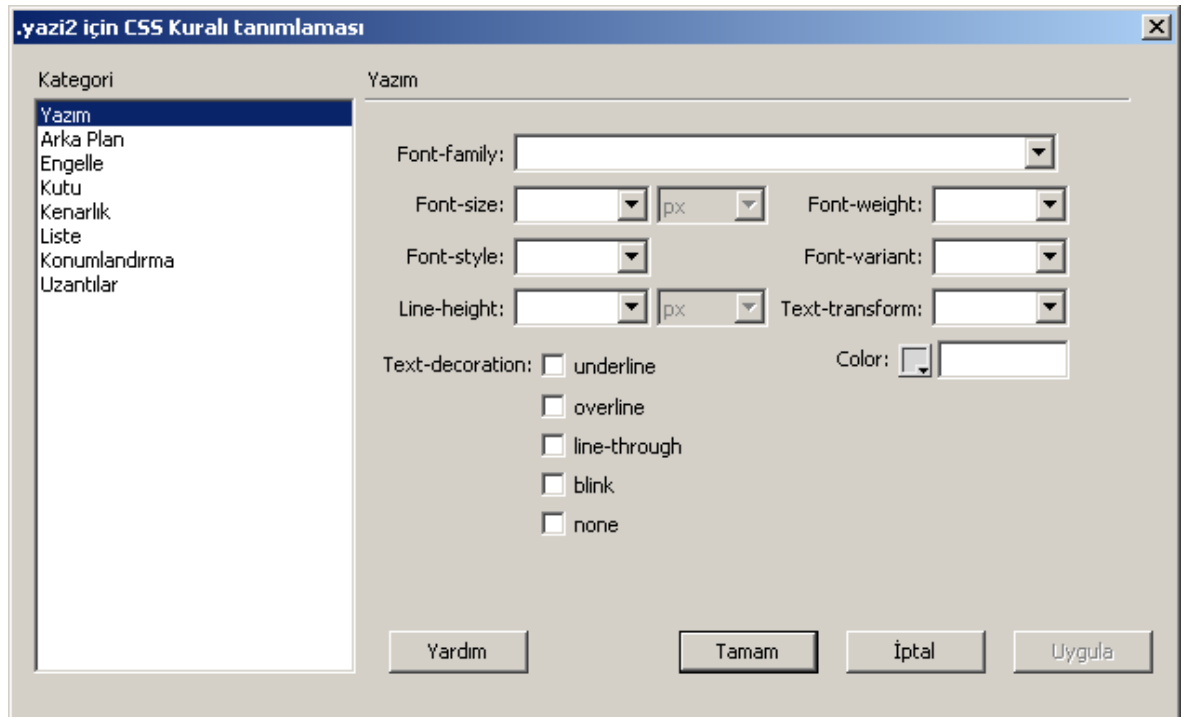
Bileşik: Bu seçici tipi, özel etiket birleşimleri için kullanılan stiller oluşturmanızı sağlar (bağlamsal seçiciler). Bu seçici tipi ayrıca ID'ler oluşturmanızı sağlar ve önemli bir istisna dışında sınıflara benzerler: ID'ler belirli bir elemanı benzersiz bir şekilde tanımlama yöntemi olarak sayfa başına sadece tek bir kez kullanılabilirler. Benzersiz yapılarından ötürü ID'ler genellikle script yazma amacıyla kullanılır ve bir diyez işaretiyle (#) gösterilirler.

Sınıf türü bir stil oluşturmak için aşağıdakileri yapın:

Sadece dahili bir stil oluşturacaksanız o zaman açılan pencere içinde "Sadece bu belge" seçeneğini seçmelisiniz. Ad alanına bu stile vermek istediğiniz ismi yazmalısınız. Yazmış olduğunuz ismin başına bir "." nokta koyarak ismi yazabilirsiniz. Nokta işaretini koymasanız da Dreamweaver bunu sizin için koyacaktır.

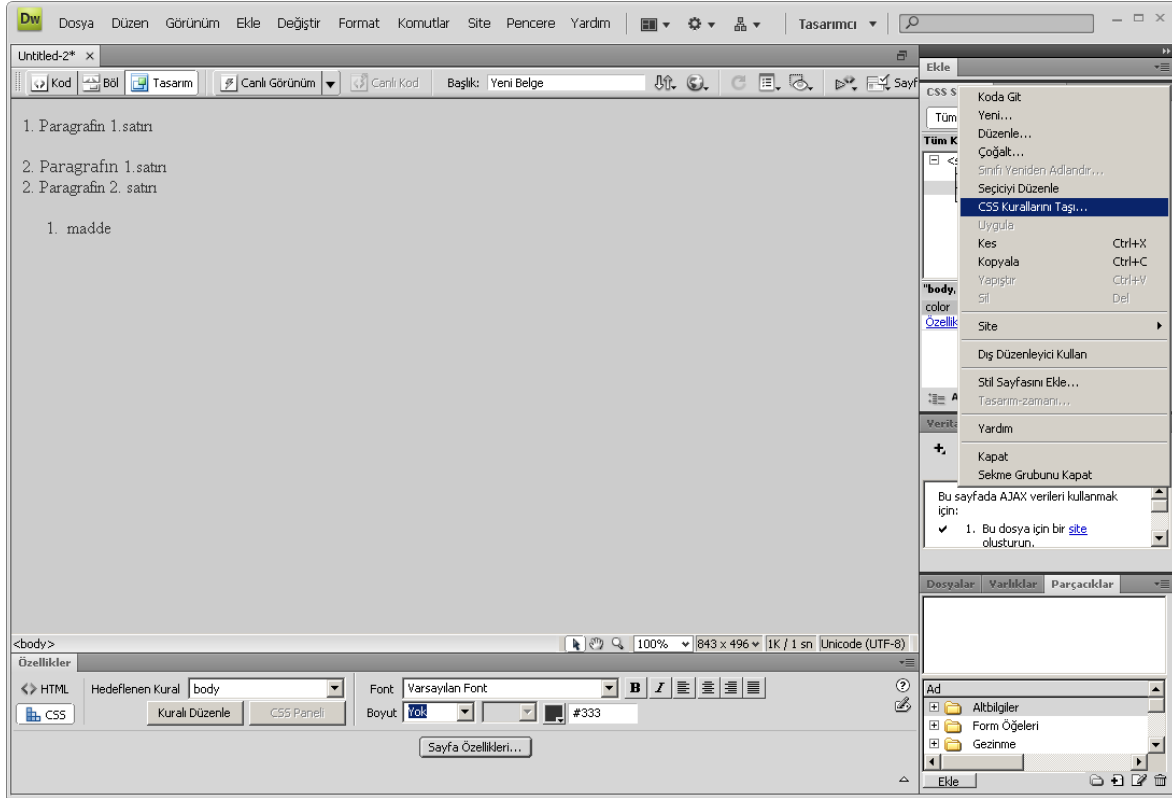
Tamam butonuna bastıktan sonra açılan pencerede bu stil ile ilgili özellikleri düzenleyebilirsiniz.

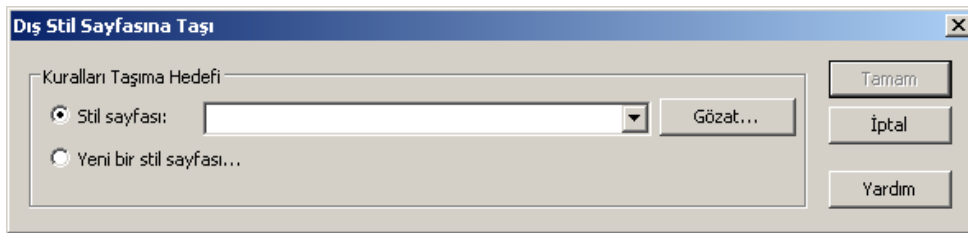
Dahili Stilleri Harici Stillere Dönüştürmek

Stil sayfaları harici olarak saklanabilir ve bir ya da daha fazla belgeye bağlanabilir. Bir harici stil sayfası, sadece CSS spesifikasyonları içeren bir dosyadır. Harici stil sayfalarını birden fazla Web sayfasında kullanarak sayfaların tutarlı olmasını sağlayabilirsiniz.

Dahili stiller içeren bir belgeniz varsa ve bu stilleri diğer sayfalarda da kullanmak istiyorsanız, bunları harici bir stil sayfasına kolayca aktarabilirsiniz.

Dahili stil sayfanızı harici bir stil olarak kayıt etmek için seçtiğiniz stil üzerinde sağ tıkladıktan sonra “CSS Kuralını taşı...” komutunun seçmeli ve “Yeni bir stil sayfası...” seçeneğini işaretlemelisiniz.

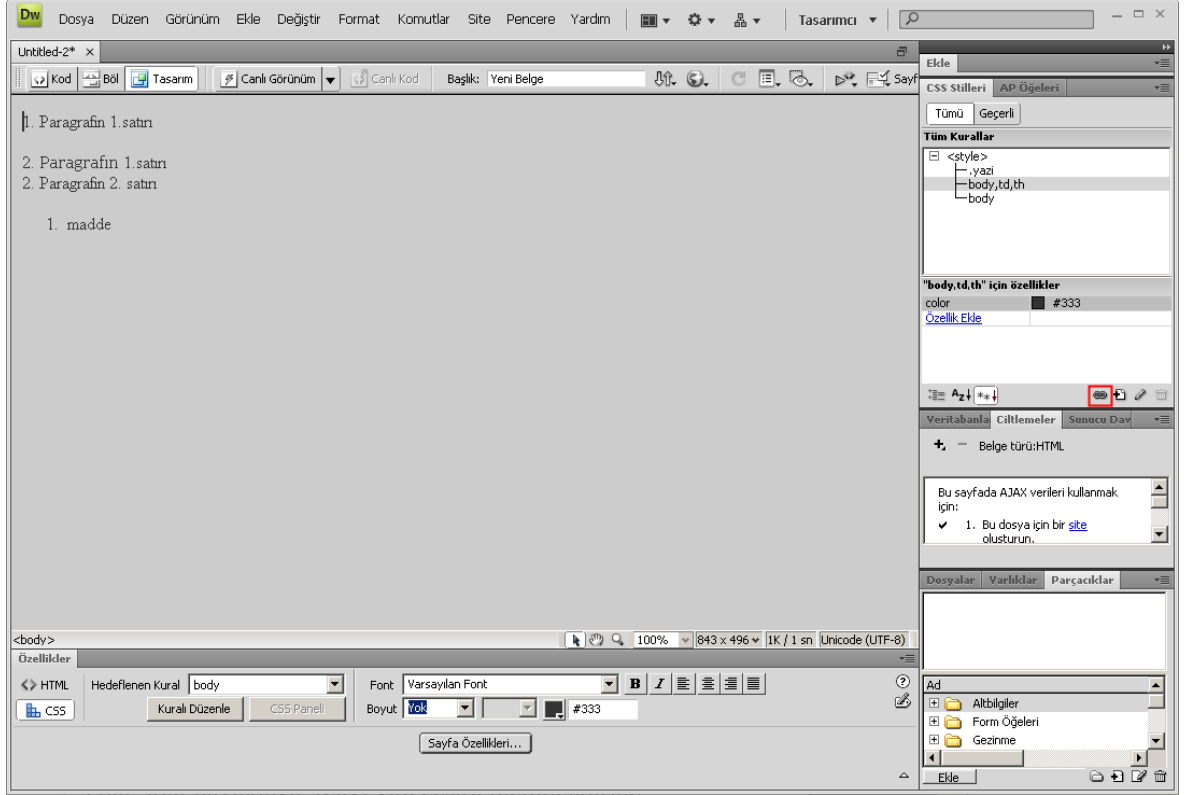

Bu aşamadan sonra Dreamweaver size yeni stil sayfanızı kayıt edeceğiniz yeri soracaktır. Harici stil sayfalarınızı tutacağınız en uygun yer siteniz altındaki CSS klasörünün içindedir. Bu nedenle siteniz içinde oluşturduğunuz CSS klasörünü kullanabilirsiniz.

Mevcut Bir Harici Stil Sayfasını Bağlamak

Eğer harici bir stil dosyanız varsa ve bunu siteniz içindeki diğer sayfalarda da kullanmak istiyorsanız o zaman sayfalarınızı bu stil sayfalarına bağlamalısınız.

Harici var olan bir stil sayfanızı bir sayfaya bağlamak için o sayfayı Dreamweaver içinde açtıktan sonra, CSS panelinin altında bulunan “Stil Sayfasını Ekle” seçeneğini işaretlemelisiniz.

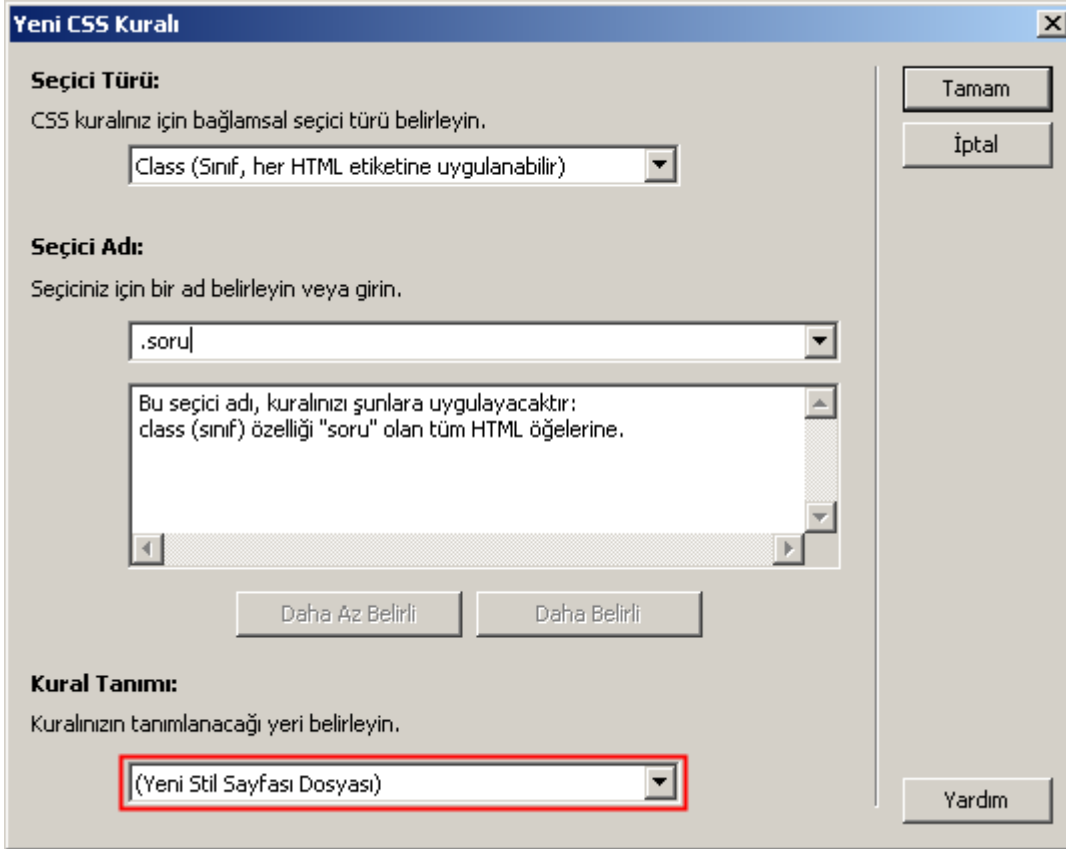

Bu seçeneği seçtiğinizde karşınıza yeni bir iletişim kutusu açılacak ve sizden harici stil sayfanızın yerini soracaktır. Bu açılan pencerede stil sayfanızı seçtiğinizde artık içindeki css tanımlarını sayfanız içinde de kullanabilirsiniz. Harici stil sayfaları ile çalışırken unutmamanız gereken şey, bu stillerde bir değişiklik yaptığınızda buna bağlı olan tüm sayfalardaki bu stilin görünümü de değişecektir.

Harici Stiller Oluşturmak

Font, font büyüklüğü, rengi gibi çeşitli biçimlendirme niteliklerini ayrı ayrı belgelerde kolayca değiştirebilirsiniz. Ancak harici stil sayfalarının seçeneklerinizi artırabileceğini ve bu stilleri sitenizdeki diğer belgelerde de kolayca uygulamanızı sağladığını unutmayın. Stillerinizi, onları kullanmak istediğiniz her sayfada yeniden yaratmak yerine, bütün stillerinizi saklamak üzere bir harici stil sayfası kullanabilir ve böylece bu stilleri söz konusu stil sayfasının bağlı olduğu her belge tarafından erişilebilir kılabilirsiniz. Bu da biçimlendirme işlemi önemli ölçüde hızlandırabilir.

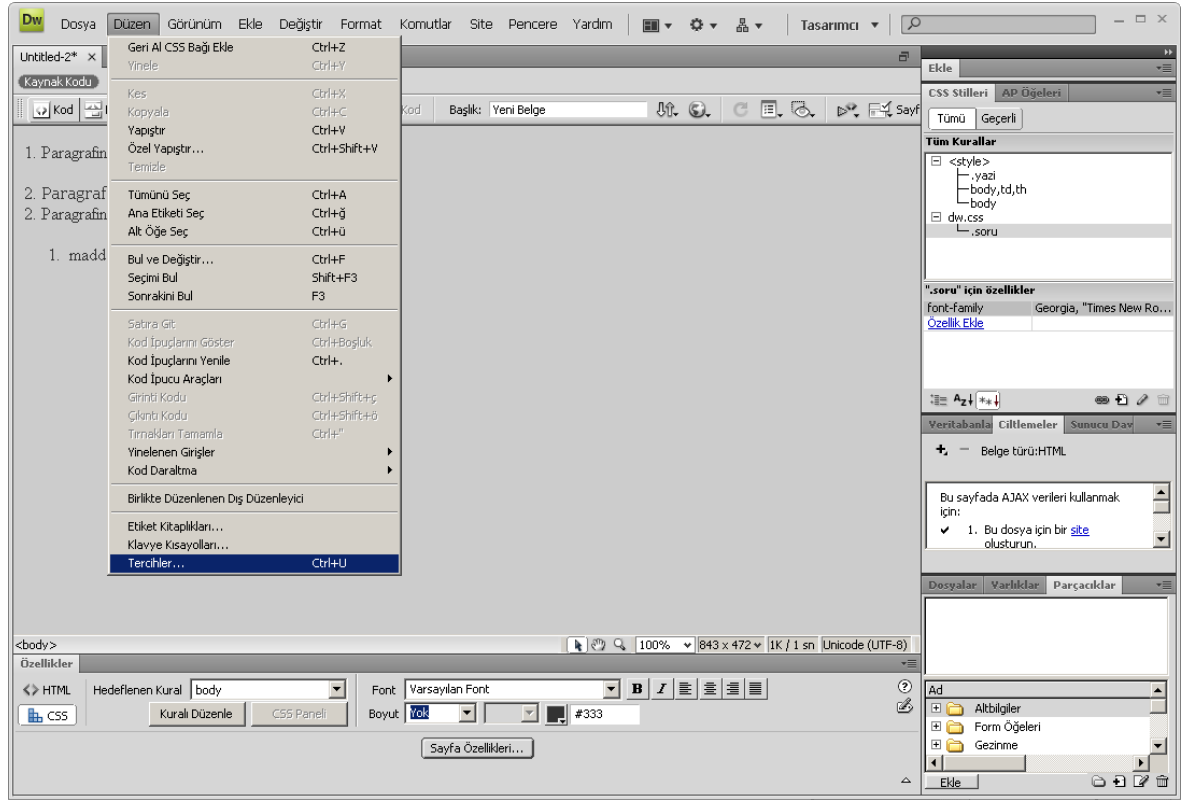
Harici bir stil oluşturmak için CSS panelinde “Yeni CSS Kuralı” butonuna bastıktan sonra açılan pencerede Tanımla alanında “(Yeni Stil Sayfası Dosyası)” seçeneğini seçmeli veya daha önce harici bir stil sayfanız varsa açılan pencereden onu seçmelisiniz.

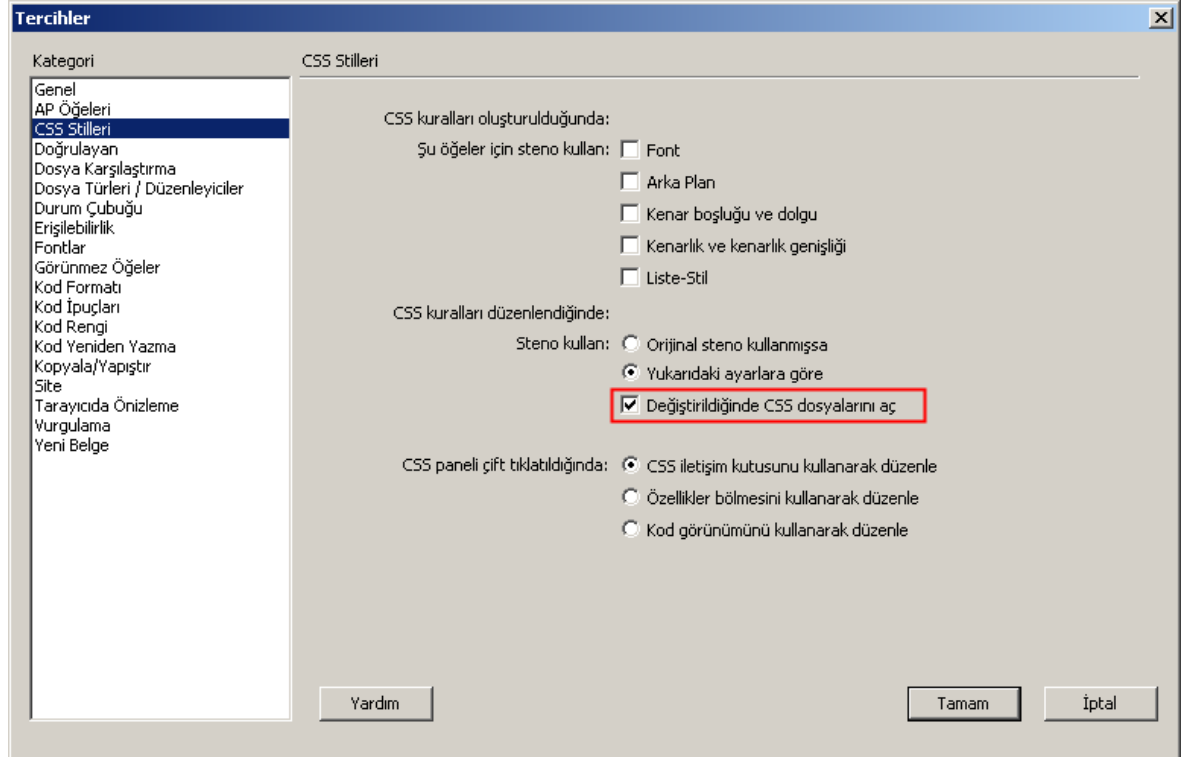
Dreamweaver'ın CSS Düzenleme Özelliği

Dreamweaver varsayılan davranış olarak CSS sayfalarını düzenlediğinizde onları açar ve yaptığınız değişiklikleri içine ekler ancak otomatik olarak kayıt etmez. Bu durumda yaptığınız son değişiklikleri sayfanızda göremeyebilirsiniz.

Bu durumu engellemek için yapmanız gereken Dreamweaver içinde Düzen > Tercihler seçeneğini seçin.

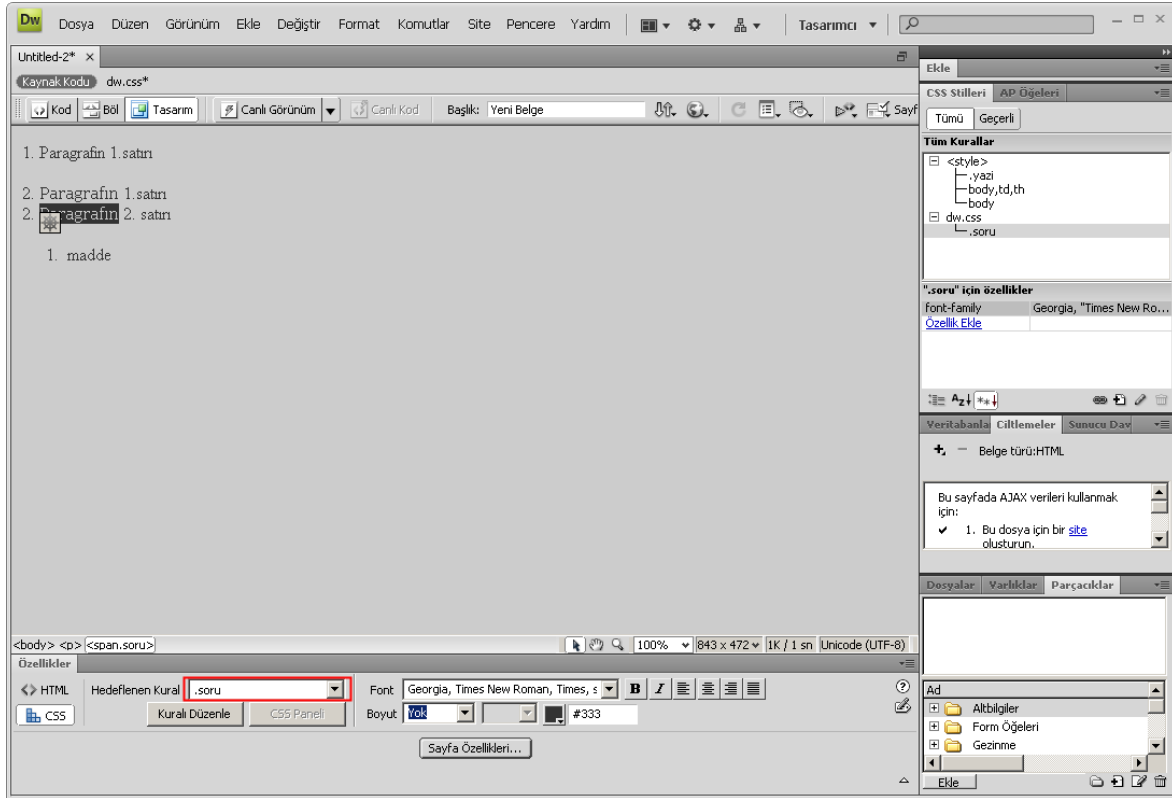

CSS Stilleri menüsünden “Değiştirildiğinde CSS dosyalarını aç” kutucuğundaki işareti kaldırmaktır.

Eklediğiniz Stilleri Kullanmak

Stil olarak eklediğiniz Sınıf'ları sayfanızın içinde kullanmak için onların etki edecekleri metinleri seçmelisiniz. Bu işlem için sayfanızın içinde bir metni ya da başka bir nesneyi işaretlemeli ve ona oluşturmuş olduğunuz stili seçerek yeni görünümünü vermelisiniz. Yazıyı işaretledikten sonra Özellikler panelindeki Stil penceresinden eklemiş olduğunuz bu stili seçmelisiniz. Unutmayın bu stili CSS panelinde değiştirdiğinizde sayfa içinde uygulandığı her yerde değişecektir.

Bir Etiket İçin Stil Oluşturmak

Eğer sayfanızın içinde bir etiketin geçtiği yerlerdeki özelliklerini bir seferde düzenlemek istiyorsanız o zaman, o etiket için bir stil tanımlayabilirsiniz. Bunu yapmak için yeni stil ekleme butonuna bastıktan sonra Etiket seçeneğini seçmeli ve buradan hangi etiket için işlem yapacaksınız onun seçili olduğundan emin olmalısınız. Örneğin dokümanlarınızın içindeki tüm paragrafların sizin seçtiğiniz şekilde görünmesini istiyorsanız o zaman açılan menüden p etiketini seçmelisiniz (HTML bir etiketler dilidir. Sayfa içindeki tüm gösterimler ile ilişkili bir etiket bulunmaktadır. Paragraf için kullanılan etikette <p> dir.

Yeni CSS Kuralı

Seçici Türü:
CSS kuralınız için bağlamsal seçici türü belirleyin.
Tag (Etiket, bir HTML öğesini yeniden tanımlar)

Seçici Adı:
Seçiciniz için bir ad belirleyin veya girin.
p
Bu seçici adı, kuralınızı şunlara uygulayacaktır:
tüm <p> öğelerine.

Kural Tanımı:
Kuralınızın tanımlanacağı yeri belirleyin.
dw.css

Tamam
İptal
Daha Az Belirli
Daha Belirli
Yardım

Oluşturduğunuz yeni stil, paragraf etiketleriyle biçimlendirilen metnin görüntülenme şeklini yeniden tanımlayacaktır.

Bileşik Stil Hazırlamak

Bileşik stili kullanabileceğiniz yerlerden biri sayfanızın içindeki bağlantılara efekt eklemektir. Bileşik modu içinde hazır olarak tanımlanmış 4 adet link seçeneği bulunmaktadır.

Yeni CSS Kuralı

Seçici Türü:
CSS kuralınız için bağlamsal seçici türü belirleyin.
Compound (Bileşik, seçiminize dayalı)

Seçici Adı:
Seçiciniz için bir ad belirleyin veya girin.
a:link
.soru
a:link
a:visited
a:hover
a:active

Kural Tanımı:
Kuralınızın tanımlanacağı yeri belirleyin.
dw.css

Tamam
İptal
Daha Az Belirli
Daha Belirli
Yardım

Bunlar:

a:link – Sayfa içinde daha önceden ziyaret edilmemiş linklerin görünümü ile ilgili görsel ayarlamaları yapabileceğiniz tanımlama.

a:hover – Sayfa içindeki linklerin üzerine geldiğinizde nasıl bir görünüm alacağını ayarlayabileceğiniz tanımlama.

a:active – Eğer çerçeveli sayfalar kullanıyorsanız tıklanmış olan linkin nasıl bir görünüm alacağını ayarlayabileceğiniz tanımlama.

a:visited – Daha önce ziyaret edilmiş bir linkin nasıl bir görünüm alacağını ayarlayabileceğiniz tanımlama.

BÖLÜM

4

Bağlarla Çalışmak

Bağlara Farklı Renk Atamak

Onaltılık Tabanlı Renk Kodları

Hipermetin Bağlantıları Oluşturmak

Sayfa İçinde Link Vermek

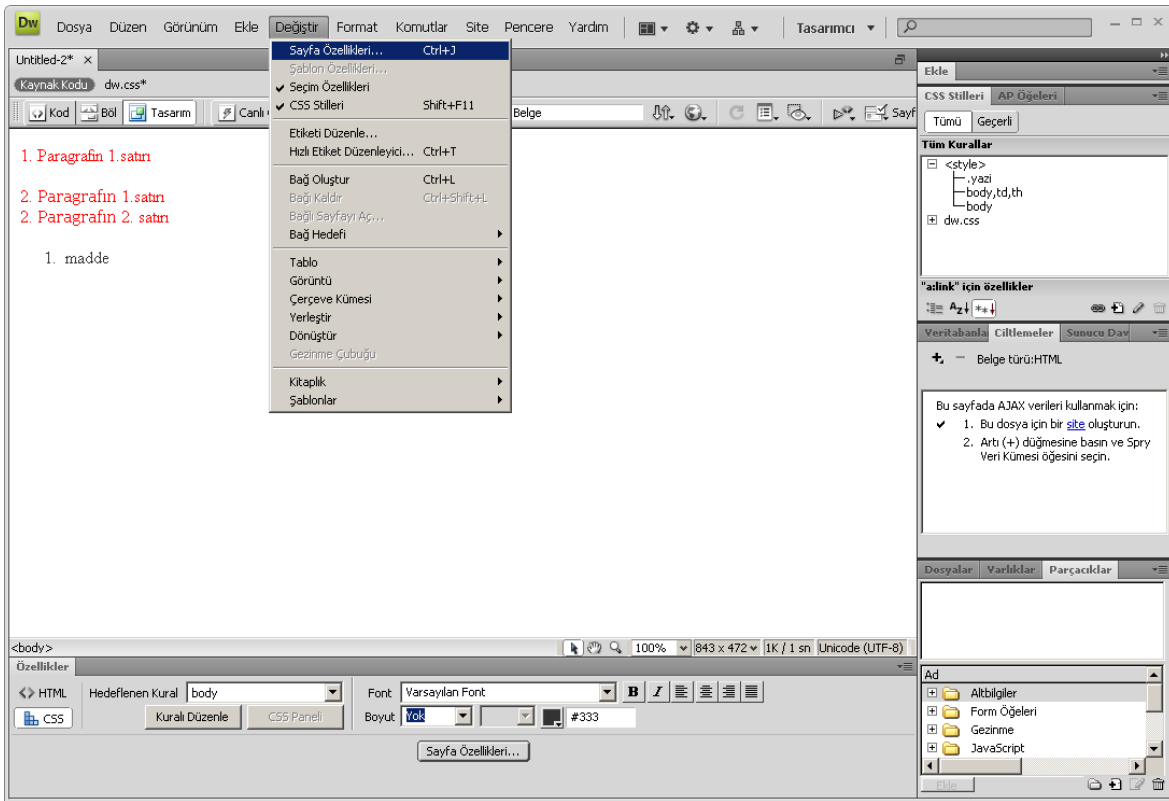
E-Posta Bağlantıları Ekleme

Benzersiz bir araç olan Web sitelerinin gücü, metinleri ve resimleri diğer belgelerle doğrusal ya da sıralı olmayan bağlantılar aracılığıyla bağlama becerilerinden ileri gelir. Web tarayıcısı, bağlantı olduklarını göstermek için bu bölgeleri vurgulayabilir (genellikle belirli bir renkle ya da altçizgiyle).

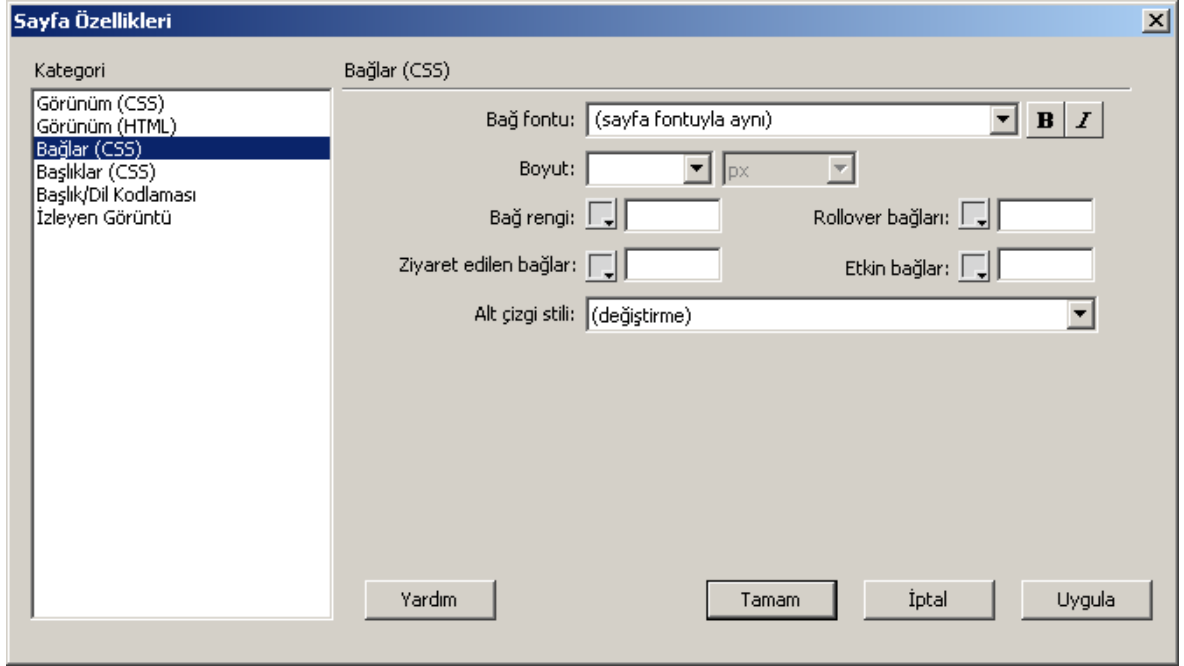
HTML'de bağlantılar iki parçadan oluşur: Kendisine bağlanılacak olan dosyanın adı ve yolu (ya da URL'i - Uniform Resource Locator) ile tıklanabilir alan olarak görev yapan metin ya da resim. Kullanıcı bir bağlantıya tıkladığında Web tarayıcısı bağlı belgeyi yükler. Bazı Web tarayıcılarında imleç üzerine geldiğinde bağlantının yolu, tarayıcı penceresinin durum alanında (pencerenin sol alt köşesinde yer alır) görüntülenir. Bağlantılar kullanıcıları diğer HTML dosyalarına, resimlere ve diğer medya dosyalarına indirilebilir, dosyalara yönlendirebilir.

Bağlara Farklı Renk Atamak

Sayfanızdaki metin tabanlı bağlantıların varsayılan rengini belirleyebilirsiniz. Belgedeki normal gövde metninden farklı bir bağlantı rengi seçtiğinizde kullanıcılar bağlantıları kolayca ayırt edebileceklerdir. Belgenizin varsayılan bağlantı özellikleri Sayfa Özellikleri iletişim kutusunda belirtilir.

Bağ renklerini değiştirmek için Değiştir > Sayfa Özellikleri menü nesnesini seçin.
Açılan sayfa özelliklerinde Bağlar (CSS) başlığını seçin.

Eğer bağlantı renklerini belirlemezseniz, sayfa kullanıcının Web tarayıcısında görüntülediğinde tarayıcının varsayılan ayarları kullanılacaktır. Bu varsayılan ayarlar tarayıcıdan tarayıcıya farklılık gösterebilir.

Sitenizin görünümü üzerinde çalışmaya başladığınızda sitenin renk düzenini bir bütün olarak hesaba katmak en iyisi olacaktır. Sitenin tamamında kullanılacak stillere ve renklere karar verirken bağlantı renklerini değiştirerek bu renklerin sayfalarınızda kullanılan diğer renklerle uyumlu olmasını sağlayabilirsiniz.

Bağlantıların kolayca okunabilmesi için, seçtiğiniz renklerin arka planla ve diğer elemanlarla kontrast oluşturması (ama uyumsuzluk yaratmaması) gerekir.

Bağlantılar farklı durumlara sahiptir. Örneğin tıklanan ve tıklanmayan bağlantıların durumu farklıdır. Bir bağlantının her durumu için ayrı görünüm nitelikleri kullanabilirsiniz. Kullanıcının davranışına göre değişen dört farklı bağlantı durumu için renk tanımlayabilirsiniz.

Bağ Rengi: Bağlantının, üzerine tıklanmadan önceki yani başlangıçtaki rengidir. Bağlantılar için kullanılan standart Web tarayıcısı rengi mavidir.

Ziyaret Edilen Bağlar: Kullanıcı bir bağlantıya tıkladığında bağlantının aldığı renktir. Tıklanmış bir bağlantı için kullanılan standart Web tarayıcısı rengi mordur.

Rollover Bağlar: Kullanıcı, imleci bir bağlantının üzerinde bir süre tuttuğunda bağlantının aldığı renktir. Bu, bir öğenin tıklanabilir olduğunu gösteren ikinci bir işaret olarak tanımlanabilir. Bu seçenek boş bırakılırsa rollover kullanılmaz.

Etkin Bağlar: İmleç üzerindeyken farenin düğmesine basıldığında bağlantının aldığı renktir. Etkin bağlantılardan, ziyaretçiye ilgili bağlantıya tıkladığını gösteren etkileşimli bir işaret olarak faydalanılabilir. Bununla birlikte, kullanıcıların Internet erişiminin hızlanmasıyla etkin bağlantıların eskisi kadar rağbet görmediğini hatırlatmak isterim. Bu seçenek boş bırakılırsa etkinlik durumunu göstermek için bir etkin renk kullanılmaz.

Onaltılık Tabanlı Renk Kodları

HTML'de renkler RGB (Red/Green/Blue – Kırmızı/Yeşil/Mavi) kullanılarak onaltılık kodlarla tanımlanır. Onaltılık sistemde rakamlar (0-9) ve harfler (A-F) kullanılır. HTML'de renkleri tanımlamak için kullanılan altı basamaklı kodda ilk iki basamak kırmızıyı, ikinci iki basamak yeşili ve son iki basamak da maviyi temsil eder. Örneğin #00FF00 ifadesiyle gösterilen renkte kırmızı ve mavi yoktur ve parlak bir yeşil kullanılmıştır. #000000 ifadesiyle gösterilen renkte ise ne kırmızı, ne yeşil, ne de mavi kullanılmıştır. Bu, siyah rengi gösterir. Bunun tersine, #FFFFFF ifadesi de kırmızı, yeşil ve mavinin maksimum derecelerini gösterir ve bunlar birleştiğinde ekranınızda beyaz rengi oluşturur. Bilgisayar ekranlarının sizin gördüğünüz renkleri oluşturmak için ışıktan faydalandığını hatırlayın. Işığın renk özellikleri (eklenen renk sistemine dayanır ve bu sistemde tüm renkler birleşerek beyazı oluşturur), basılı medyada (çıkarılan renk sistemine dayanır ve bu sistemde tüm renkler birleşerek siyahı oluşturur) kullanılan pigmentlerin özelliklerinden çok farklıdır. Diyez işareti (#), kendisini takip eden ifadenin bir renk ismi (siyah, beyaz, kırmızı, vs. gibi) değil, onaltılık tabanlı bir değer olduğunu gösterir.

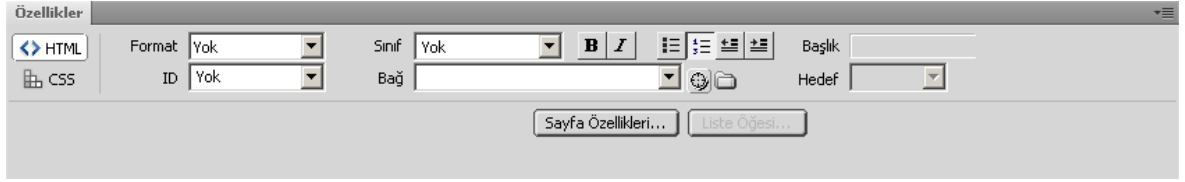
Hipermetin Bağlantıları Oluşturmak

Hipermetin bağlantıları (hypertext links) ziyaretçileri Web sitenizin içindeki belgelere ya da Internet'teki başka sayfalara yönlendirmenizi sağlar. Aynı site içindeki diğer belgelere ya da sayfalara giden bağlantılara göreceli bağlantılar (relative links) denir. Göreceli bağlantıları tek bir sitenin klasör yapısı içinde farklı konumlarda yer alan pek çok farklı dosyaya atayabilirsiniz. Bu tür bağlantıları oluşturmak için birçok farklı yöntemden faydalanabilirsiniz. Aşağıdaki uygulamada bu yöntemleri göreceksiniz.

Herhangi bir bağlantı oluşturmadan önce yeni belgeleri kaydetmek önemlidir. Böylece Dreamweaver'a belgenizin nerede olduğunu bildirerek bağlantı yollarını belirlemesini sağlarsınız. Dreamweaver'ın bağlı dosyanın bağlantıyı yerleştirdiğiniz dosyaya göre olan konumunu belirlemesi gerekir. Belgenizi ilk kez kaydetmeden önce bir bağlantı oluşturmaya çalışırsanız bu bağlantıya ait yol file:// ifadesiyle bağlanacak ve uzak sitelerde kullanılamayacaktır, çünkü bunlar sabit diskinize göre tanımlanmıştır, bağlantının bulunduğu dosyaya göre değil. Siz belgelerinizi kaydettiğinizde Dreamweaver bağlantıları otomatik olarak günceller. Ama sorunlu yolların ortaya çıkma ihtimalini ortadan kaldırmak için, dokümanınız oluşturduğunuzda kayıt etmeniz en iyisidir.

Site oluştururken bağlantıları göstermek için kullanacağınız ifadeleri seçerken dikkatli olun. "Buraya Tıklayın" ifadesini kullanmaktan kaçının. Çünkü bu belirsiz bir ifadedir ve gezintiyle ilgili zorluklar da dahil olmak üzere çeşitli sorunlara yol açabilir. Örneğin görme engelli ziyaretçiler (özellikle de sesli Web tarayıcısı kullananlar) "Buraya Tıklayın" ifadesini kullanan birden fazla bağlantıyı birbirinden ayırt edemeyebilir ve bunun sonucunda sitenizde gezinirken ciddi anlamda zorlanabilirler. Ayrıca, sayfalarınıza ilgilerini çekecek bir bağlantı var mı diye göz atan ziyaretçiler genellikle bağlantıları gösteren alt çizgilere dikkat ederler. Güzel bir açıklama yerine "Buraya Tıklayın" ifadesini kullanmak durumu zorlaştırır. Bağlantı içeren ifadeler yazarken her zaman konuyu açıklayıcı ifadeler kullanmaya dikkat edin.

Yerel sitenizdeki bir başka sayfa ya da dosyaya bağlantı oluşturmak için bağlantı vereceğiniz yazıyı işaretledikten sonra, Özellikler panelinde, HTML sekmesine tıklayın ve Bağ metin kutusunun sağındaki klasör işaretine tıklayın ve sitenizin içinden ilgili dosyayı seçin.

Bu alana eğer başka bir siteye link verecekseniz bu sitenin adresini başında http bulunarak yazmalısınız. (Ör: <http://www.adobe.com>)

Eğer sayfanızın yeni bir pencerede açılmasını istiyorsanız Hedef menüsünden _blank seçeneğini seçmelisiniz.

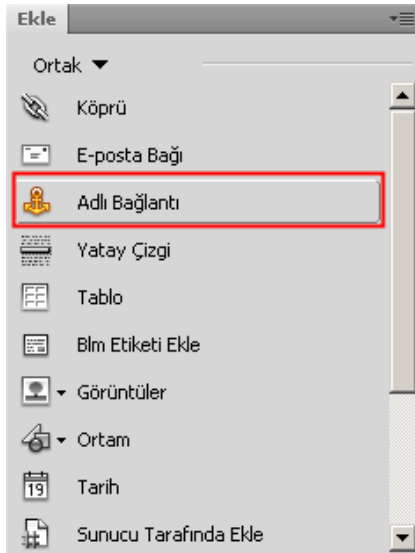
Kendi siteniz içinde başka bir dosyaya link verdiğinizde, eğer link verdiğiniz dosyalar, içinde link bulunan sayfa ile aynı klasördeyse, diğer dosya ismini Bağ alanında görürsünüz. Örneğin index.html dosyasının içinden aynı klasördeki iletisim.html dosyasına link veriyorsanız Bağ penceresinde iletisim.html dosya ismini görürsünüz. Eğer bir klasör daha altta ise bu alanda örneğin sayfalar/iletisim.html yazısını görürsünüz. Eğer bir klasör üstteyse ../iletisim.html yazısını görürsünüz. Daha alt klasörlere gitmek için yolunuz üzerindeki tüm klasör isimleri linkinizin içinde olmalıdır. Eğer daha üste gitmek istiyorsanız çıktığınız her üst seviye için linkinize ayrı bir ../ eklemelisiniz .

Sitenizin içinde yeni bir klasör oluşturmak isterseniz Dosyalar panelindeki boş beyaz alanda sağ butona basarak yeni klasör seçeneğini seçin.

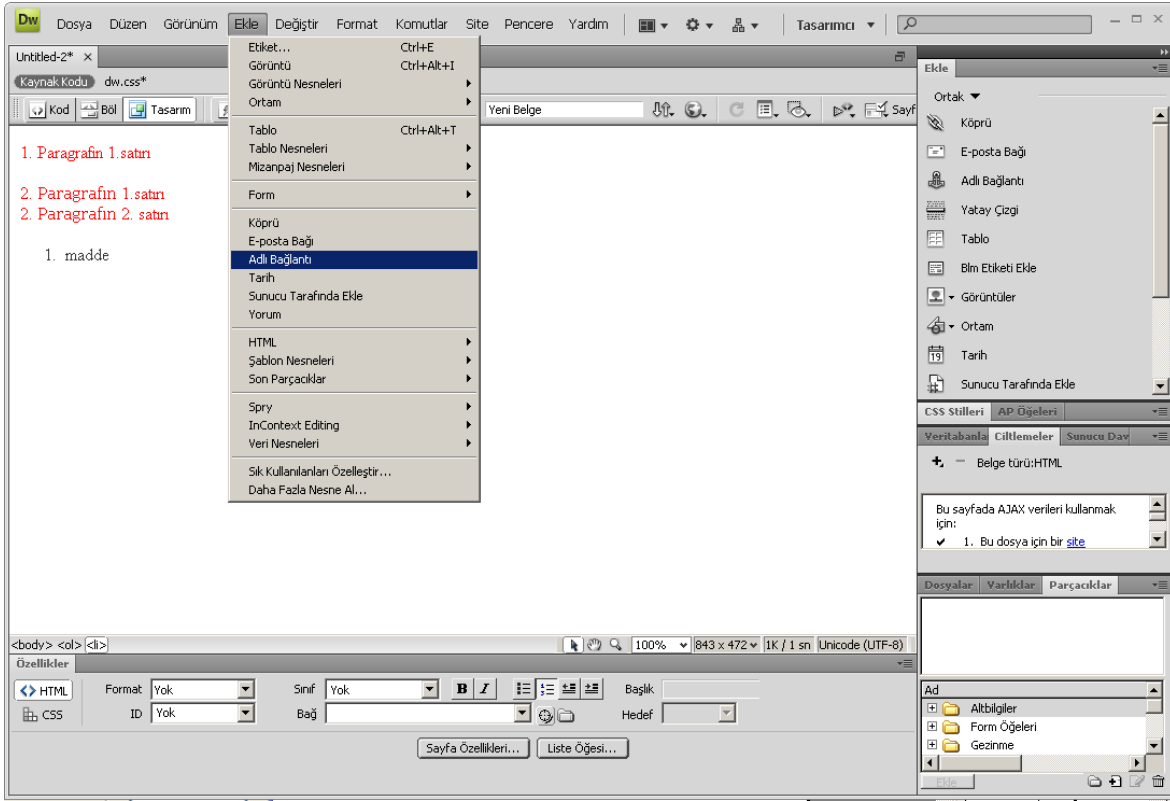
Sayfa İçinde Link Vermek

Bir belge çok uzunsa ya da birden fazla bölümden oluşuyorsa, kullanıcının belge içindeki belirli yerlere atlamasını sağlayan çeşitli bağlantılar oluşturmanız gerekebilir. Bu teknik, kullanıcıları uzun metin pasajlarıyla dolu bir ekranı sürekli kaydırma zorunluluğundan kurtarır. Adlı bağlantı (named anchor), sayfada belirli bir bağlantının atlayacağı yeri işaretler.

Adlı bağlantı eklemek için Ekle panelinden çapa butonuna basın.

İsimli bağlantı eklemek için Ekle > Adlı Bağlantı seçeneğini seçin. Açılan pencerede yer imine bir isim verin.

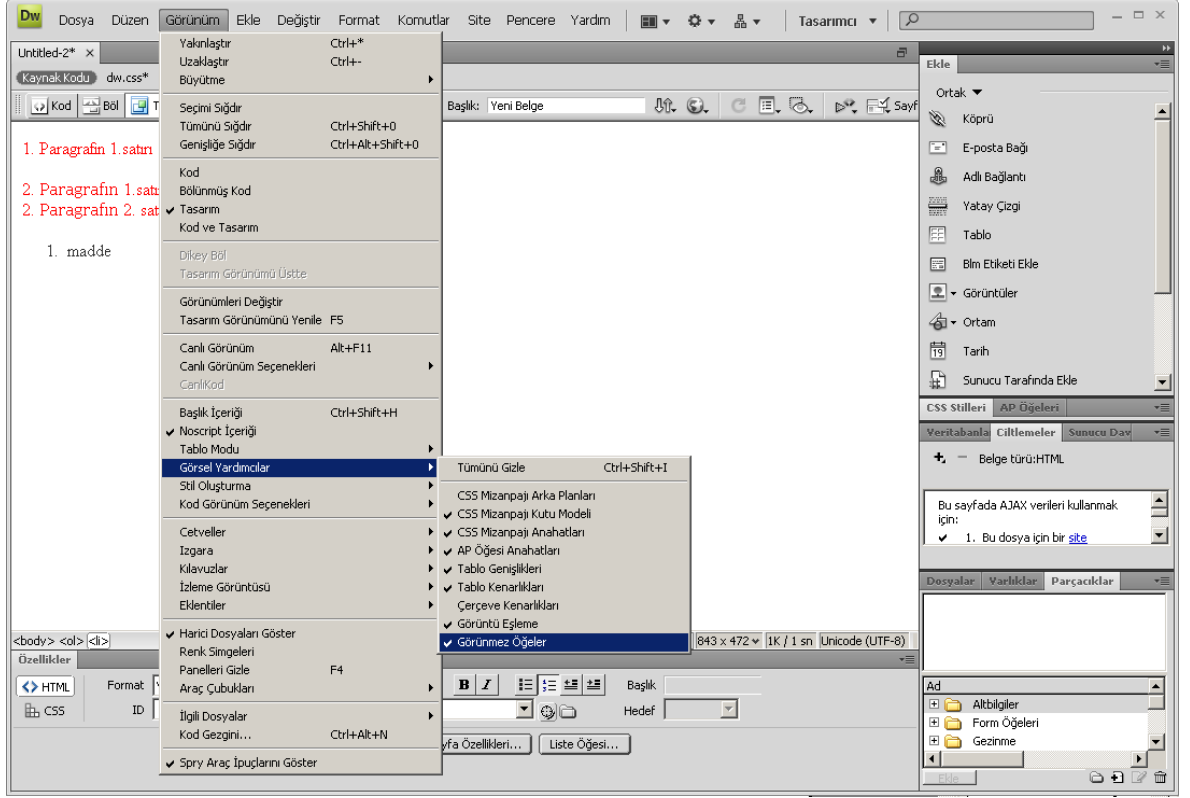

Bu ismi kullanarak sayfa içinde link verebilirsiniz.

İsimde boşluk, noktalama işareti veya özel karakter (telif hakkı sembolü, diyez işareti vs gibi) kullanmayın. Aynı belgede aynı isme sahip birden fazla isimli yer imi asla kullanılmamalıdır. Aksi takdirde Web tarayıcısı kullanıcıyı doğru yer imine götüremez.

Sayfada, isimli yer imini göstermek için sarı bir simge belirecektir. Sayfada ilk belirildiğinde bu simgeyi seçebilirsiniz (seçilen yer imi simgelerinin rengi maviye döner). Bu simge, Web tarayıcısında görünmeyen bir elemandır.

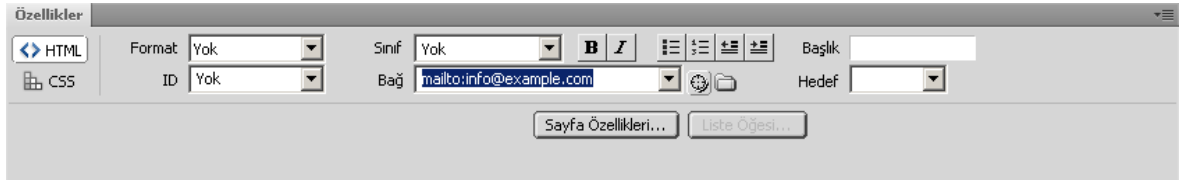
Adlı bağlantı simgesini göremiyorsanız Görünüm > Görsel Yardımcılar > Görünmez Öğeler komutunu seçerek görünmez öğelerin görüldüğünden emin olun.

Sayfa içinde yer imlerini oluşturduğunuza göre onlara artık link verebilirsiniz. Sayfa içinde bir bağlantıya tıkladığınızda gitmek istediğiniz yere yer iminizi yerleştiriniz. Bağlantı vermek istediğiniz metni işaretleyin ve Bağ penceresine yer iminin adının önüne # işareti koyarak yer iminin adını yazın. Örneğin yer imi olarak bolum1 koyduysanız bu imi gitmek için link alanına #bolum1 yazmalısınız.

E-Posta Bağlantıları Ekleme

Sayfanız içinde tıkladığında çalışan bir eposta linki istiyorsanız bunun için yapmanız gereken linki vermek istediğiniz metni işaretlemek ve Bağ kutucuğunun içine eposta linkini mailto:bilgi@example.com şeklinde yazmaktır. Böylece bir eposta linki oluşturmuş olursunuz.

BÖLÜM

5

Resimlerle Çalışmak

Resim Türleri

Sayfalarınıza Arkaplan Resmi Ekleme

Sayfalarınıza Resim Ekleme

Dreamweaver İçinde Temel Resim Düzenleme İşlemleri

Resim Özellikleri

Resimlere İsim Atamak

Varlıklar Panelini Kullanarak Resim Ekleme

Bir Resim Yer Tutucusu Ekleme

Resim Düzenleme Tercihlerini Ayarlamak

Resim Tabanlı Bağlantılar Oluşturmak

Resim Haritası Oluşturmak

Resimler izleyicilerinizin dikkatini çekmede ve Web sitenizde vermeyi düşündüğünüz mesajı etkin bir şekilde iletmede önemli bir rol oynayabilir.

Adobe Dreamweaver CS4'deki özellikler, sitenizde kullandığınız resimler üzerinde önemli ölçüde kontrol imkânı sağlar. Böylece resim özelliklerini Dreamweaver içinden hızlı bir şekilde değiştirebilir ve resimleri harici bir resim editöründe açabilirsiniz. Varlıklar paneli, sitenizde kullandığınız ya da kullanmanız gereken bütün resimler için kataloglar hazırlamanızı sağlayarak resimlerin yönetimini basitleştirir.

Resim Türleri

Web sitenizi geliştirirken sayfalarınızın içinde resimleri kullanarak etkiyi arttırabilirsiniz. Sayfalarınızın içinde kullanabileceğiniz resim türleri aşağıdakiler gibidir:

- ▶ JPG
- ▶ GIF
- ▶ PNG

İnternet'te en çok ve en yaygın şekilde kullanılan resim formatı GIF (Graphic Interchange Format) ve JPEG'dir (Joint Photographic Experts Group). Resimleri İnternet'te kullanmak üzere kaydetme işlemi optimizasyon olarak adlandırılır ve Adobe Fireworks ya da Adobe Photoshop gibi bir resim editörüyle gerçekleştirilebilir. Bir resmi GIF olarak mı yoksa JPEG olarak mı kaydedeceğinize karar verirken en yüksek resim kalitesini ve olası en düşük dosya boyutunu hedefleyin.

Genel bir kural olarak, resimde düz renklerden oluşan geniş alanlar varsa ve renk harmanları yoksa veya çok azsa GIF formatını kullanın. GIF'ler metinlerde, vektör tabanlı resimlerde, ayrıca sınırlı renge ve çok küçük boyutlara sahip resimlerde çok kullanışlıdır. GIF resimleri maksimum 8-bit renk modu kullanılarak kaydedilebilir. Bu modda sadece 256 renk görüntülenebilir.

GIF dosyaları daha hızlı yüklenir, daha fazla optimizasyon seçeneğine sahiptir, ayrıca saydamlık ve animasyonu destekler. GIF dosyaları için .gif uzantısı kullanılır.

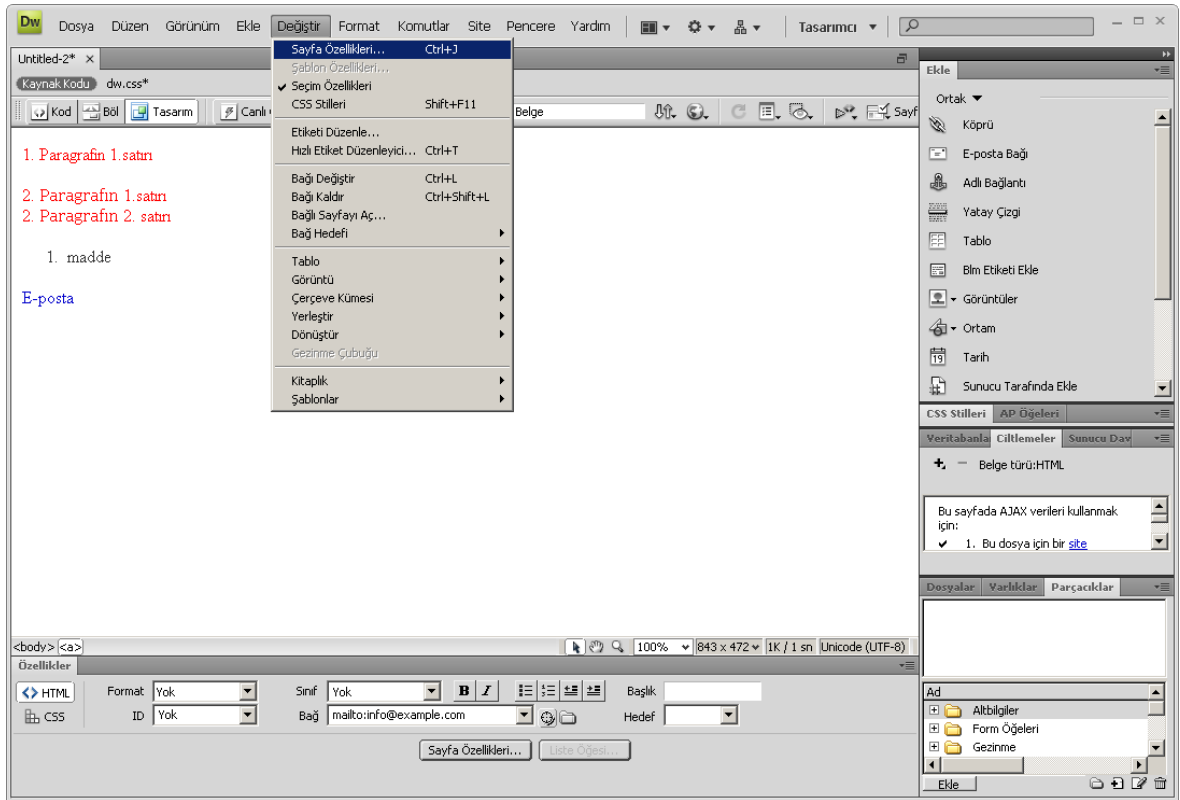
Fotoğraflarda ya da ton aralığı büyük olan resimlerde JPEG formatını kullanmalısınız. JPEG formatı renk harmanlarını çok iyi görüntüleyebilir ve bir GIF resminin kesri kadarlık bir boyutta çok daha kaliteli fotografik resimler oluşturabilirsiniz. JPEG formatında resimler 24-bit modunda kaydedilir, bütün renkler korunur ve fazlalık verilerin atıldığı kayıplı bir sıkıştırma tipi kullanılır. JPEG kalitesi düştükçe, bahsettiğimiz atılan verilerden dolayı resme ait daha fazla bilgi kaybı olur. JPEG'lerin kayıplı özelliğinden dolayı resmin kalitesini düşürmemek için bütün düzenleme işlemleri kaynak dosyası üzerinde yapılmalı ve tekrar JPEG olarak kaydedilmelidir. JPEG dosyalarının uzantısı .jpg'dir.

İnternet'te PNG (Portable Network Graphic) adında üçüncü bir format daha kullanılır.

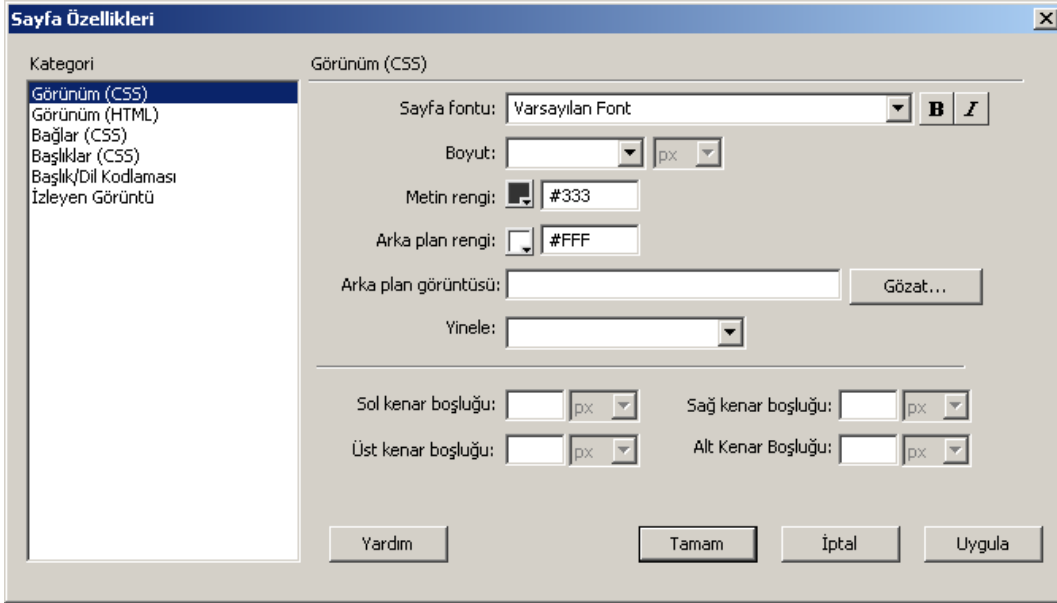
PNG formatı, GIF'in yerini alması için tasarlanmıştır; JPEG ve GIF formatlarının özelliklerini birleştirir. PNG dosyaları kayıpsızdır, GIF dosyalarından daha iyi sıkıştırır ve renk kontrolü açısından daha fazla seçeneğe sahiptir, ayrıca JPG gibi bütün renkleri koruyabilir ya da bir GIF dosyası gibi sınırlı sayıda renk kullanabilir. PNG JPEG'lerin yerini alması için tasarlanmamıştır. PNG, animasyon desteğine sahip değildir ve eski Web tarayıcıları tarafından desteklenmez. Dosya uzantısı .png'dir.

Sayfalarınıza Arkaplan Resmi Ekleme

Sayfalarınıza arkaplan resmi eklemek için Dreamweaver menüsünden **Değiştir > Sayfa Özellikleri** seçeneklerini seçin.

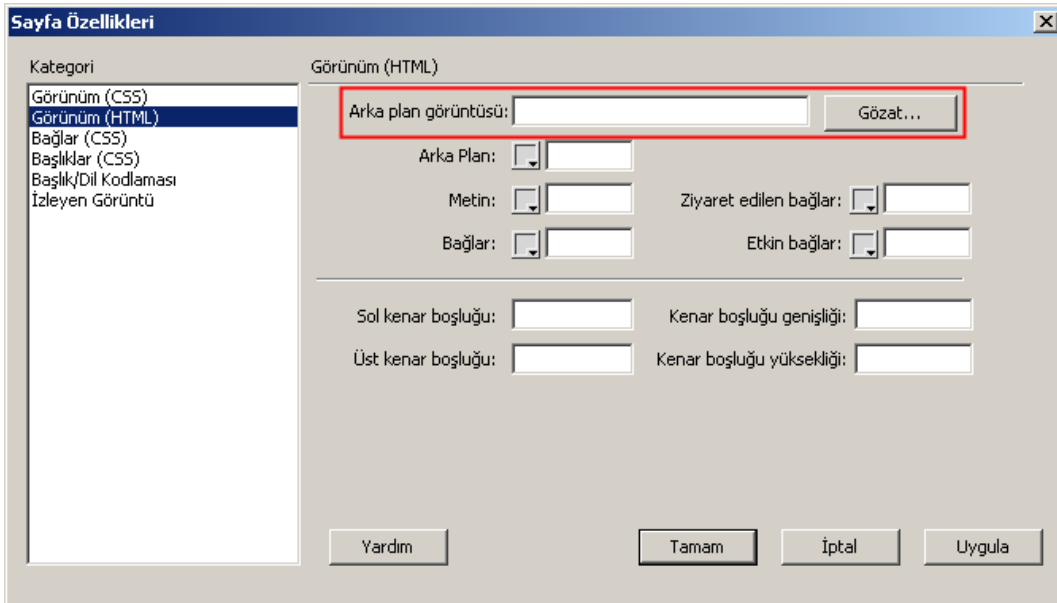

Açılan iletişim kutusunda Arka plan görüntüsü seçeneğinden uygun bir resmi seçebilirsiniz. Bu seçimi Görünüm (CSS)

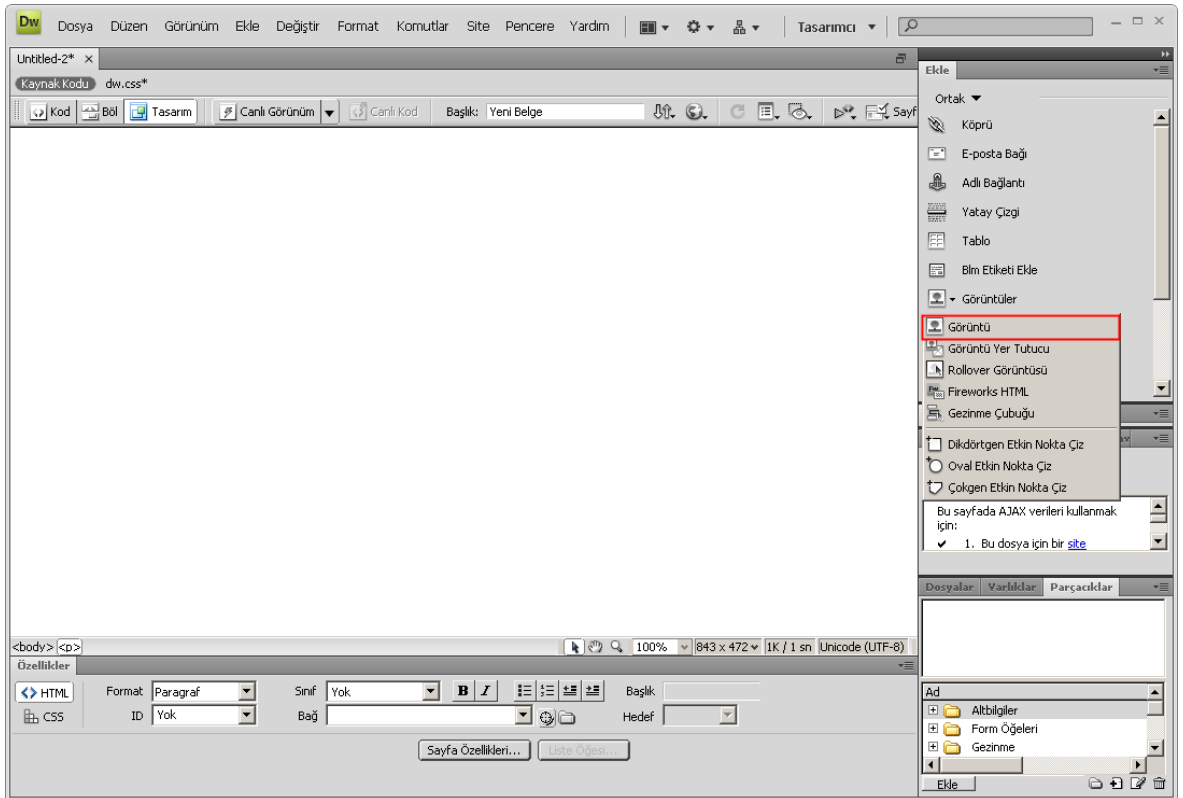
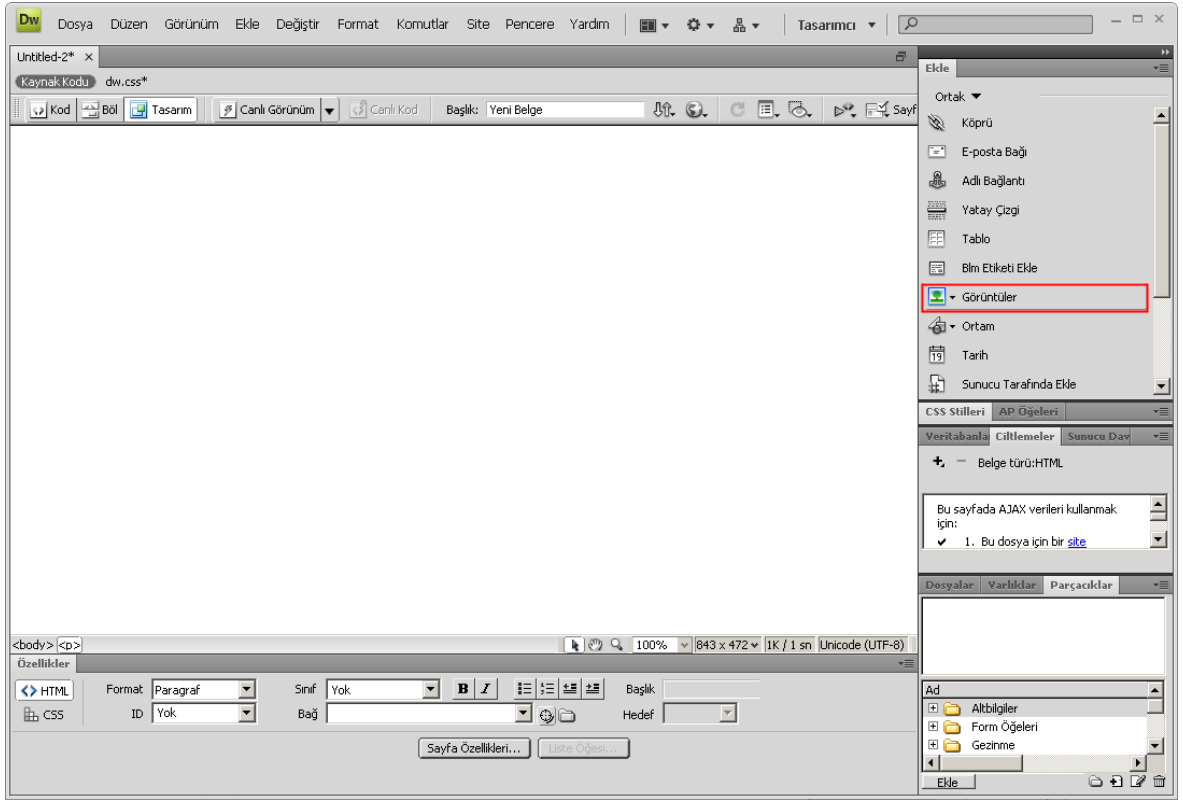
veya

Görünüm (HTML) seçeneklerinden birini kullanarak yapabilirsiniz.

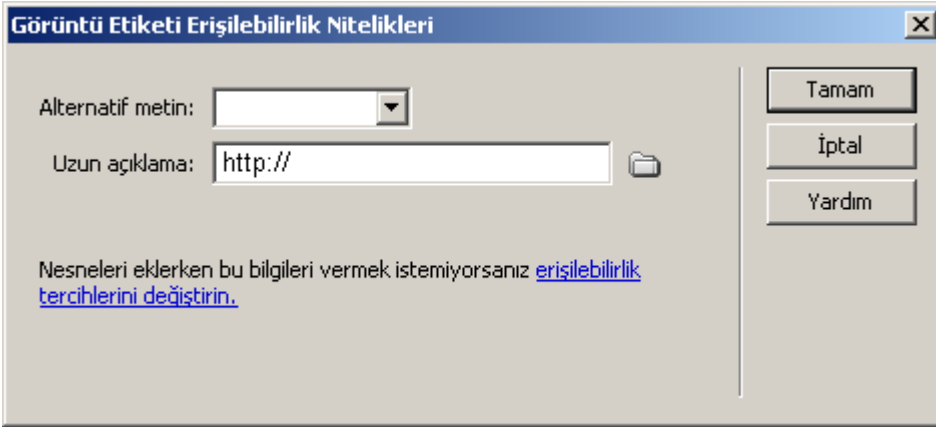

Sayfalarınıza Resim Ekleme

Sayfalarınıza resim eklemek için imlecinizi sayfa içinde resmi eklemek istediğiniz yere yerleştirdikten sonra Ekle panelinden Resim düğmesine tıklamalısınız.

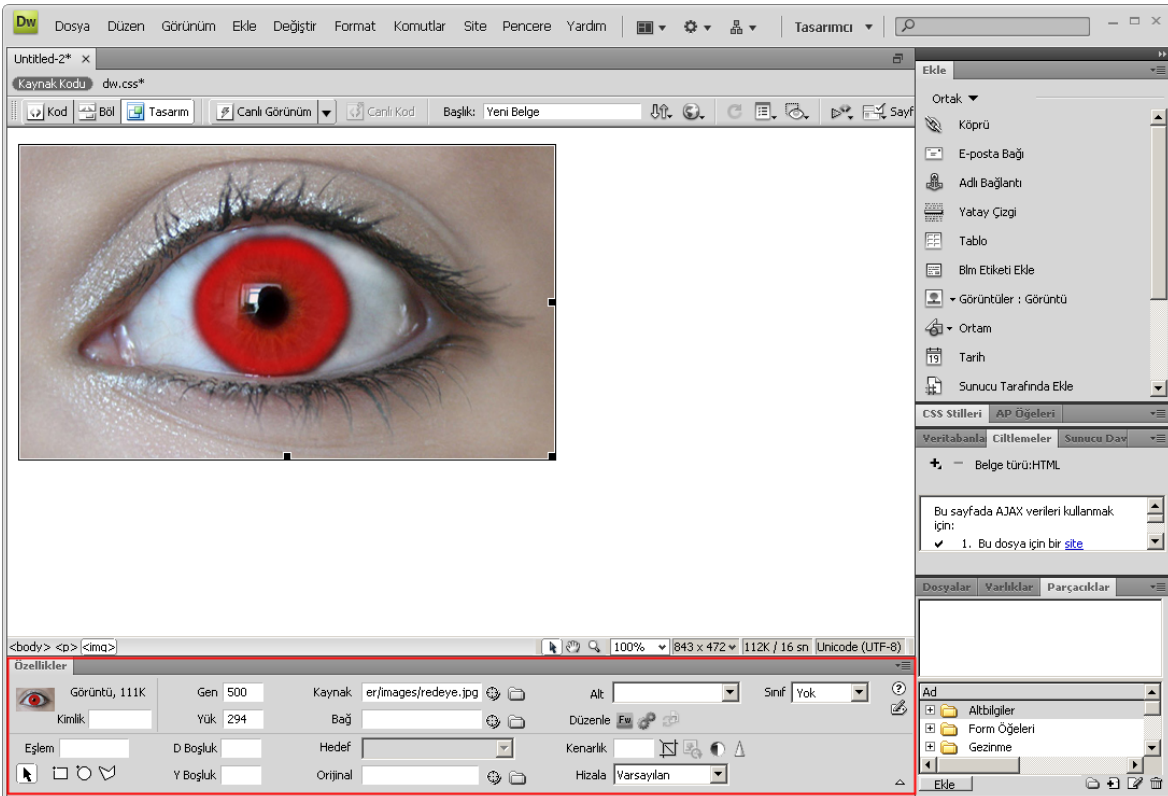

Açılan iletişim kutusundan eklemek istediğiniz resmi seçin. Eğer seçtiğiniz resim sitenizin içinde değil de bilgisayarınızda başka bir yerde ise resmi seçtikten sonra Dreamweaver size bu dosyayı sitenizin içine kopyalamayı isteyip istemediğinizi soracaktır. Bu soruya Evet olarak cevap vermeli ve dosyayı sitenizin içindeki images klasörü içine kayıt etmelisiniz. Sonraki iletişim kutusunda karşınıza çıkan alanlardan Alternatif metin alanına bu resimle ilgili açıklayıcı bir başlık, uzun açıklama bölümüne ise görme özürülü ziyaretçilerin sayfalarınızı kolaylıkla ekran okuyucu programlarla okuyabilmeleri için açıklama metnini yazabilirsiniz.

Dreamweaver İçinde Temel Resim Düzenleme İşlemleri

Dreamweaver içinde temel resim düzenleme işlemlerini yapabilirsiniz. Bu işlemleri yapmak için özellikler panelindeki Düzenle buton grubunu kullanabilirsiniz. Bu butonlar sırasıyla aşağıdaki gibidir:

Düzenle: Harici bir resim düzenleme programını açar ve düzenlemek için hazırlar

En İyileştir...: Resminizin KB cinsinden boyutunu optimize etmek için optimizasyon penceresini açar.

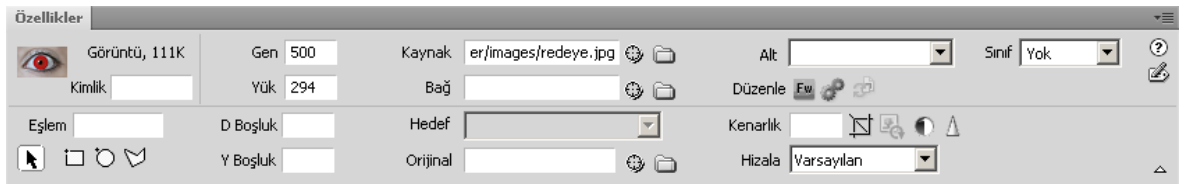
Kırp: Başka bir düzenleme programına ihtiyaç duymaksızın resimleri kırpmanızı sağlar.

Parlaklık ve Kontrast: Resimlerinizin parlaklık ve kontrastlarını ayarlamanızı sağlar.

Keskinleştir: Resimlerinizin keskinliğini artırır.

Resim Özellikleri

Sayfalarınıza eklediğiniz resimlerin özelliklerini özellik panelini kullanarak düzenleyebilirsiniz.

G: Resmin genişliği

Y: Resmin yüksekliği

Kaynak: Resmin sabit diskiniz üzerindeki yeri

Bağ: Resmin linki

Alt: Resmin üzerine gelindiğinde çıkacak yazı

D Boşluk: Resmin altında ve üstündeki boşluğu

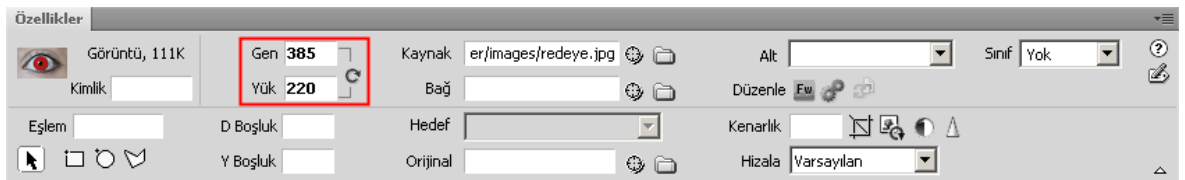
Y Boşluk: Resmin solunda ve sağındaki boşluğu

Hedef: Resmin linkinin hangi pencerede açılacağı

Düşük Kaynak: Resim yüklenene kadar gösterilecek düşük boyutlu versiyonu

Kenarlık: Resmin çerçeve kalınlığını ifade etmektedir.

Resminizin genişlik yada yüksekliğini, G yada Y değerini veya resminizin kenar tutamaçlarından tutarak boyutunu değiştirdiğinizde iki birim arasında bir yenile ikonu çıkacaktır. Bu ikona tıklayarak resmin orijinal boyutlarına dönmesini sağlayabilirsiniz.

Resmin boyutlarını büyütürken kalitenin düştüğüne dikkat edin. Resimler Web tarayıcılarında ekran çözünürlüğünde (72 dpi) görüntülenir. Bu çözünürlük değeri, resmi orijinalinden daha büyük boyutlarda görüntülemek için yeterli değildir. Bu yüzden, mümkün olan en küçük dosya boyutunu elde etmek üzere bir resim editöründe (Adobe Fireworks ya da Adobe Photoshop gibi) boyutları ayarlamanız gerekecektir.

Resimlere İsim Atamak

Resim isimleri, her ne kadar çoğunlukla görünmeseler de Web sayfalarının önemli bileşenlerindedir. Resimlere birer isim atamak genel olarak iyi bir alışkanlıktır ve bu isimler script yazarken nesneyi tanımlamak için kullanılır.

Varlıklar Panelini Kullanarak Resim Ekleme

Varlıklar paneli, sitenizin bileşenlerini Dreamweaver içinden düzenleme imkânı sağlar. Bu aracı, çeşitli medya ve sayfa elemanlarını görmek ve düzenlemek için kullanabilirsiniz. Örneğin bütün resimlerinizi düzenlemeniz zor olabilir; özellikle de büyük bir site üzerinde çalışıyorsanız. Varlıklar paneli ile bu resimleri kolayca takip edebilirsiniz.

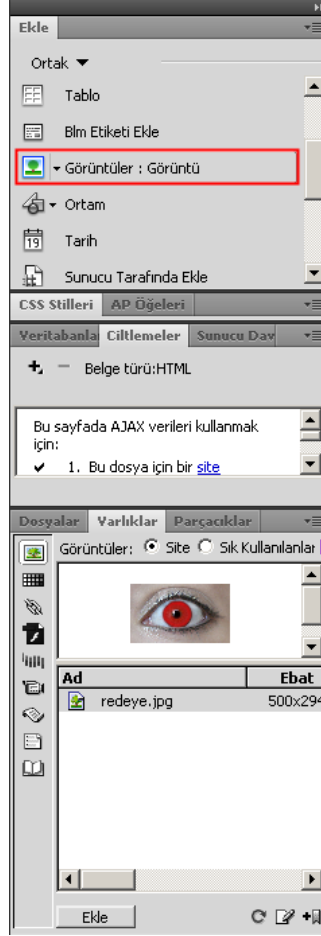
Varlıklar panelinin sol tarafında yer alan diğer düğmeler sitenizde kullanabileceğiniz farklı varlık (asset) tiplerini temsil eder. Bunların içinde renkler de yer alır.

Varlıklar paneliyle iki şekilde çalışabilirsiniz. Paneli, Site listesiyle (sitenizdeki bütün resimlerin tam bir listesini içerir) ya da Sık Kullanılanlar listesiyle (sadece sizin sık kullanılan olarak işaretlediğiniz resimleri gösterir) görüntüleyebilirsiniz. Her iki görünümde de seçtiğiniz bir resmi sayfanıza ekleyebilirsiniz.

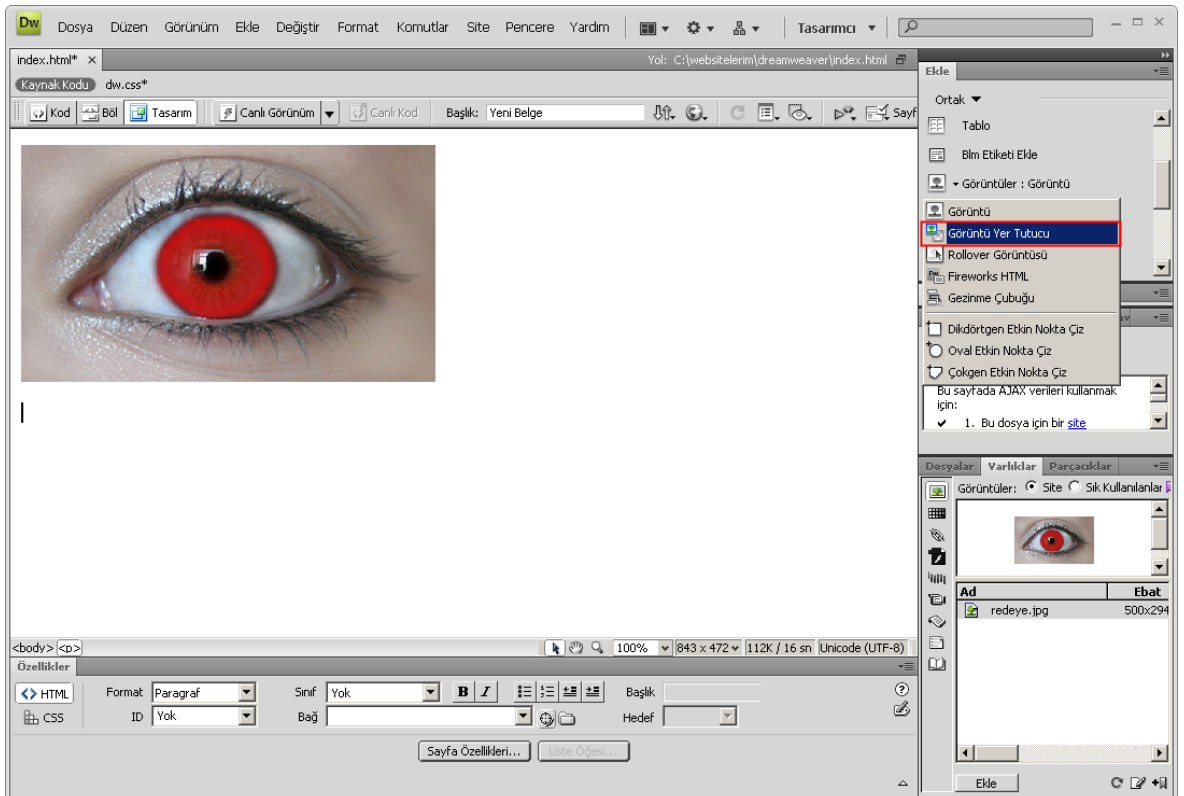
Bir Resim Yer Tutucusu Ekleme

Asıl resim henüz hazır değilse bir resim yer tutucusu da ekleyebilirsiniz. Belgenize bir resim yer tutucusu ekleyerek asıl resmin sayfada metinler, tablolar veya diğer elemanlarla birlikte nasıl görüneceği hakkında yaklaşık olarak bir fikir elde edebilirsiniz.

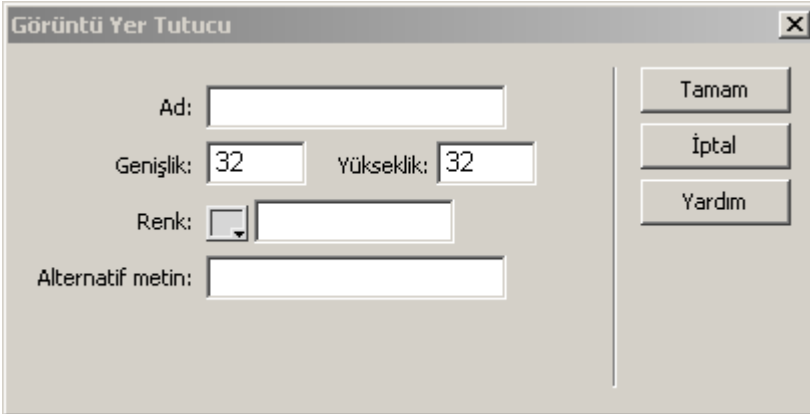
Görüntü yer tutucusu eklemek için Ekle Paneli içinde Görüntüler açılır menüsünü seçin.

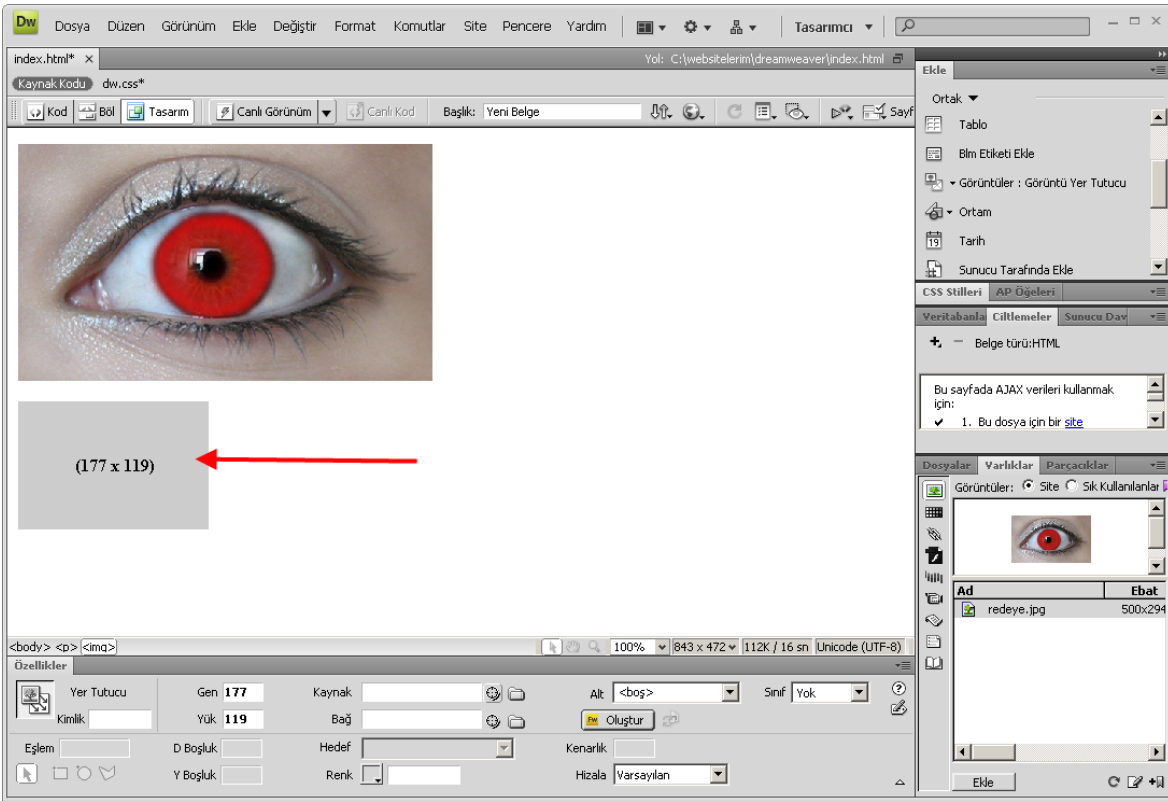
Açılan menüden Görüntü Yer Tutucuyu seçin

Görüntü Yer Tutucu iletişim kutusu açılacaktır. Bu pencere içinde gerekli değerleri girebilirsiniz.

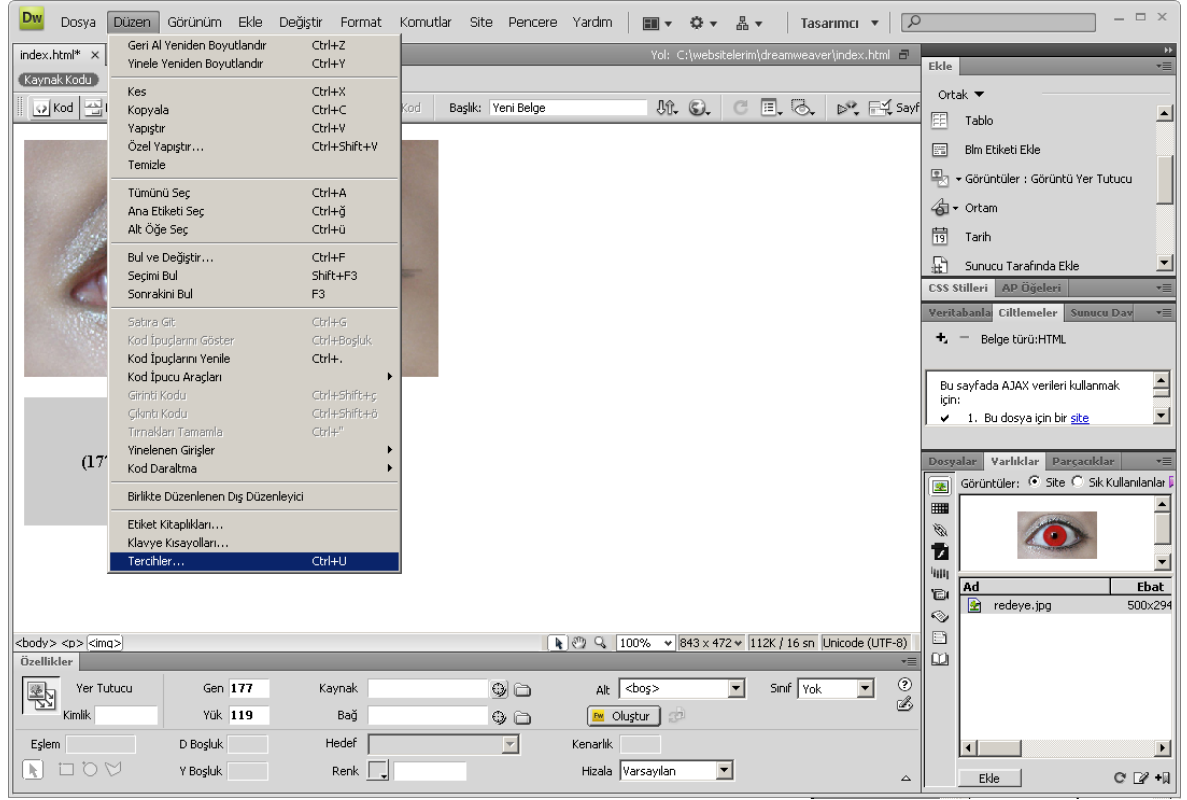
Resim yer tutucusu belge penceresinde belirecektir.

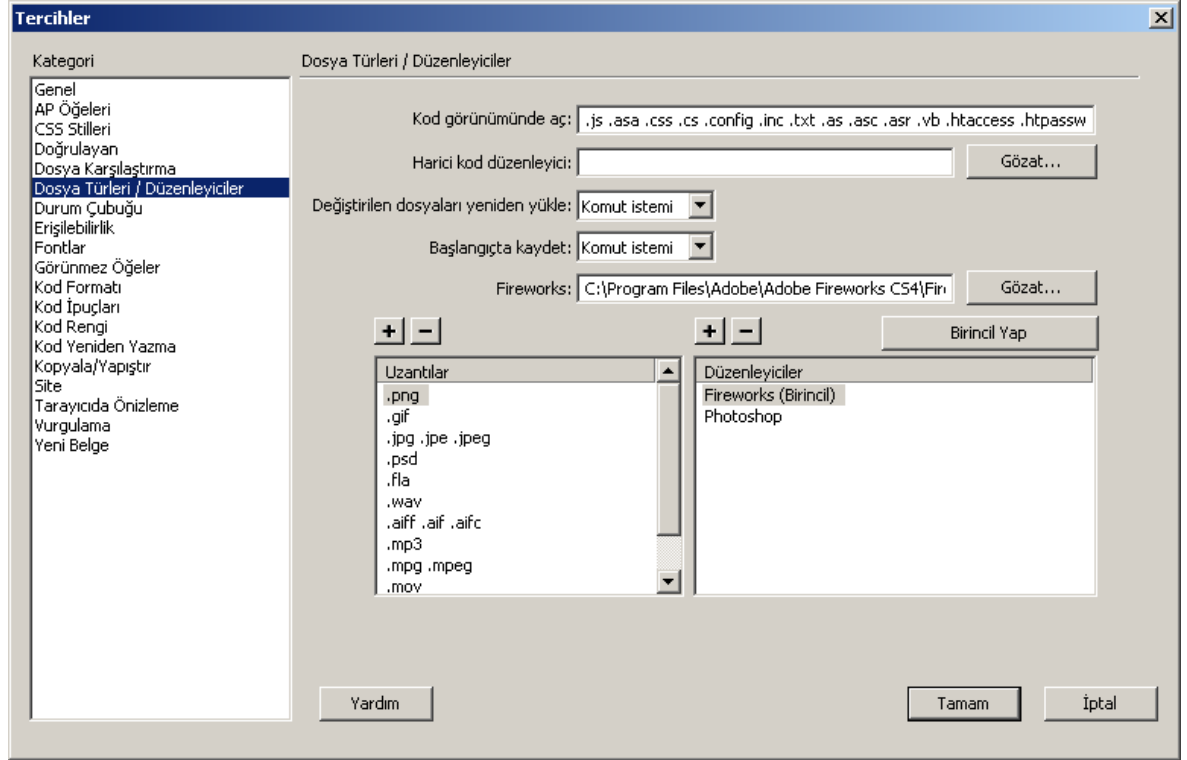
Resim Düzenleme Tercihlerini Ayarlamak

Dreamweaver ile Web sayfaları oluştururken, kullandığınız resimlerde değişiklik yapma gereği duyabilirsiniz. Kapsamlı düzenleme işlemleri için resmi harici bir resim düzenleme programında açmanız ve gereken ayarlamaları o şekilde yapmanız gerekir. Dreamweaver bu işlemi, ilgili resmi, tanımladığınız bir programda hızlı bir şekilde açmanızı sağlayarak basitleştirir.

Dreamweaver Düzen > Tercihler menü nesnesini seçin.

Tercihler iletişim kutusundaki Kategori listesinde Dosya Türleri / Düzenleyiciler'i seçin.

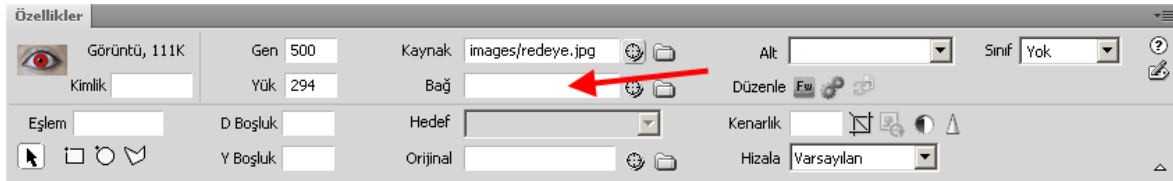

Gerekli tanımlamaları bu pencereden yapabilirsiniz.

Resim Tabanlı Bağlantılar Oluşturmak

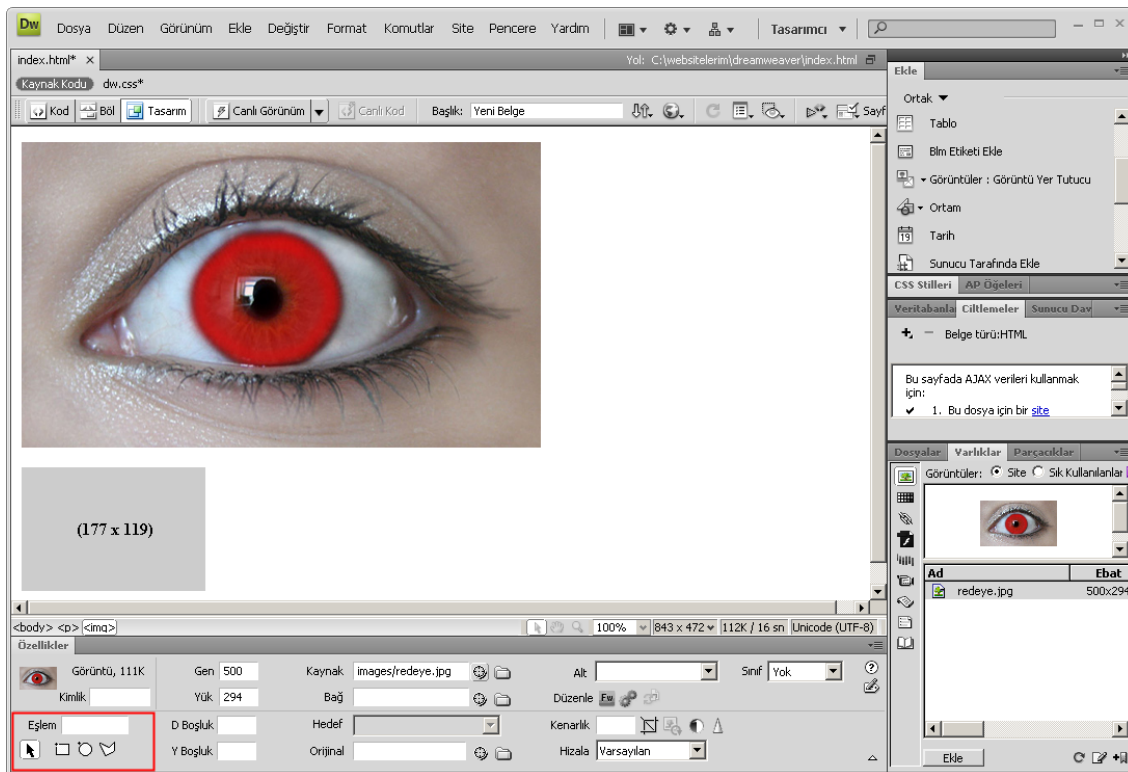
Kendi sitenizdeki ya da diğer sitelerdeki belgelere bağlanmak için resimlerden de faydalanabilirsiniz. Bu uygulamada harici bir bağlantının nasıl oluşturulduğunu göreceksiniz. Resimleri sitenizdeki dosyalara bağlamak için önceki uygulamada kullandığınız teknikleri kullanabilirsiniz.

Resimlere bağlantı oluşturmak için, bağ bilgisini gireceğiniz resmi seçin ve özellikler denetçisi içindeki bağ bölümüne dosya adını yazın.

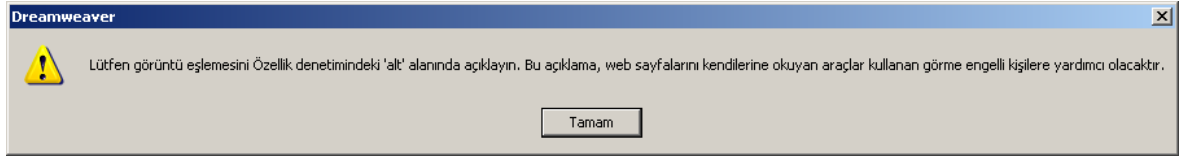

Resim Haritası Oluşturmak

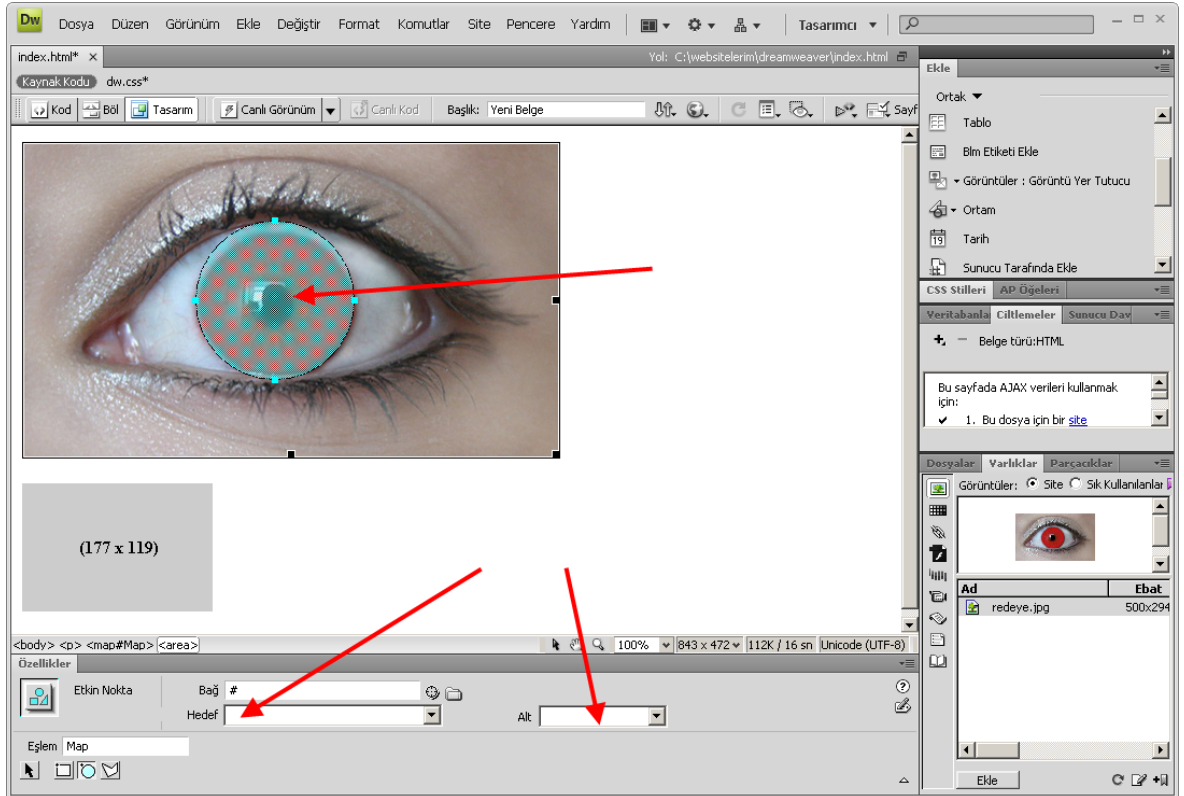
Önceki uygulamada bir resme bağlantı uygulamanın ne kadar kolay olduğunu görmüştünüz. Bağlı sayfaya gitmek için kullanıcının resmin herhangi bir yerine tıklaması yeterliydi. Resmi, aktif alan (hotspot) adı verilen çeşitli bağlı alanlara da bölebilirsiniz. Burada resme aktif alanları yerleştirmek için bir resim haritası (image map) kullanırsınız. Söz konusu aktif alanlar ille de dikdörtgen şeklinde olmak zorunda değildir, farklı şekillerde de olabilirler. Kavramsal olarak bakıldığında, resim haritaları coğrafi haritalarda kolayca kullanılabilir. Bununla birlikte herhangi bir resmi de resim haritası olarak kullanabilirsiniz. Özellikler denetçisindeki Eşlem metin alanına istediğiniz ismi yazabilirsiniz.

Bu alandaki şekil araçlarını seçerek resminiz üzerine resim alanları çizebilirsiniz. Resim alanını çizdikten sonra erişilebilirlikle ilgili bir uyarı görüntülenecektir.

Resim haritası resim üzerinde belirecek ve özellikleri de özellikler denetçisinden erişilebilir olacaktır.

Resmin bu bölümünde, isimlerin etrafında tutamaçlarla birlikte mavi-yeşil renkli yarı saydam bir alan belirecektir. Özellikler denetçisinde aktif alan özelliklerinin belirdiğine dikkat edin. Dreamweaver, Özellikler denetçisindeki Bağ metin alanına otomatik olarak bir boş bağlantı (#) yerleştirecektir. Yerine hemen bir bağlantı yazmayacaksanız bu karakteri silmeyin. Bu karakter, ilgili alanın tıklanabilir olduğunu göstermek için bir yer tutucu olarak görev yapar.

Oluşturduğunuz aktif alanlar kolayca düzenlenebilir. Bunları istediğiniz zaman yeniden boyutlandırabilir, taşıyabilir ya da silebilirsiniz.

Resim haritasıyla işiniz bittikten sonra İşaretçi Etkin Nokta Aracıyla resmin üzerinde aktif alan dışında başka bir yere tıklayabilirsiniz. Resim üzerinde resim alanının dışında farklı bir yere tıkladığınızda Özellikler denetçisindeki seçenekler resim özelliklerini gösterecek şekilde değişecektir.

Bir aktif alanı taşımak isterseniz imleci aktif alanın içine yerleştirin ve sürükleyin. Aktif alan İşaretçi Etkin Nokta aracıyla seçildikten sonra ok tuşlarını kullanarak da aktif alanın konumunu ayarlayabilirsiniz. İşlemi gerçekleştirdikten sonra F12'ye basarak sayfalarınızı önizleyebilirsiniz.

BÖLÜM

6

Tablolarla Çalışmak

Tablo Oluşturmak

Harici Tabloları Aktarmak

Tablo Hücrelerini Kopyalamak ve Yapıştırmak

Tablo Hücrelerini Seçmek ve Biçimlendirmek

Tablo Özellikleri

Hücre Özellikleri

Tablo İçeriğini Sıralamak

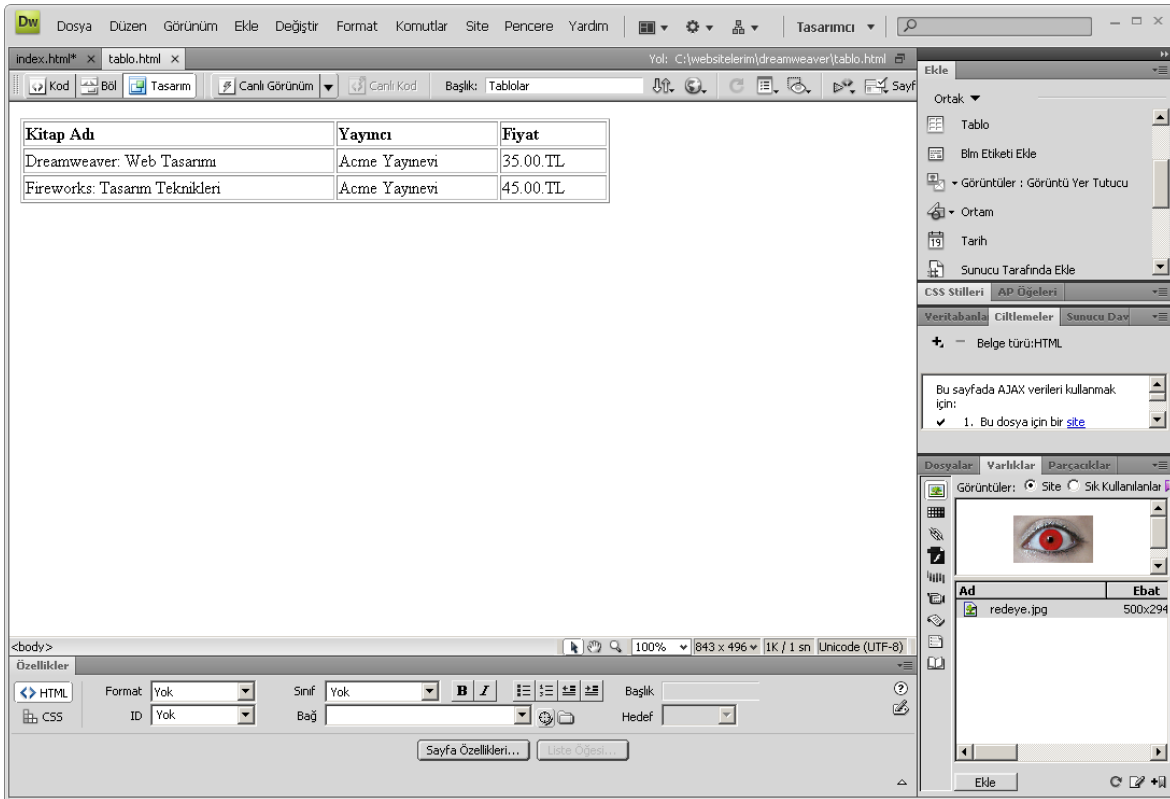
Tabloda Satır yada Sütünları Silmek

Tablolara Satır yada Sütün Ekleme

İççe Tablolar

Farklı Ekran Çözünürlükleri İçin Uygun Boyutlar

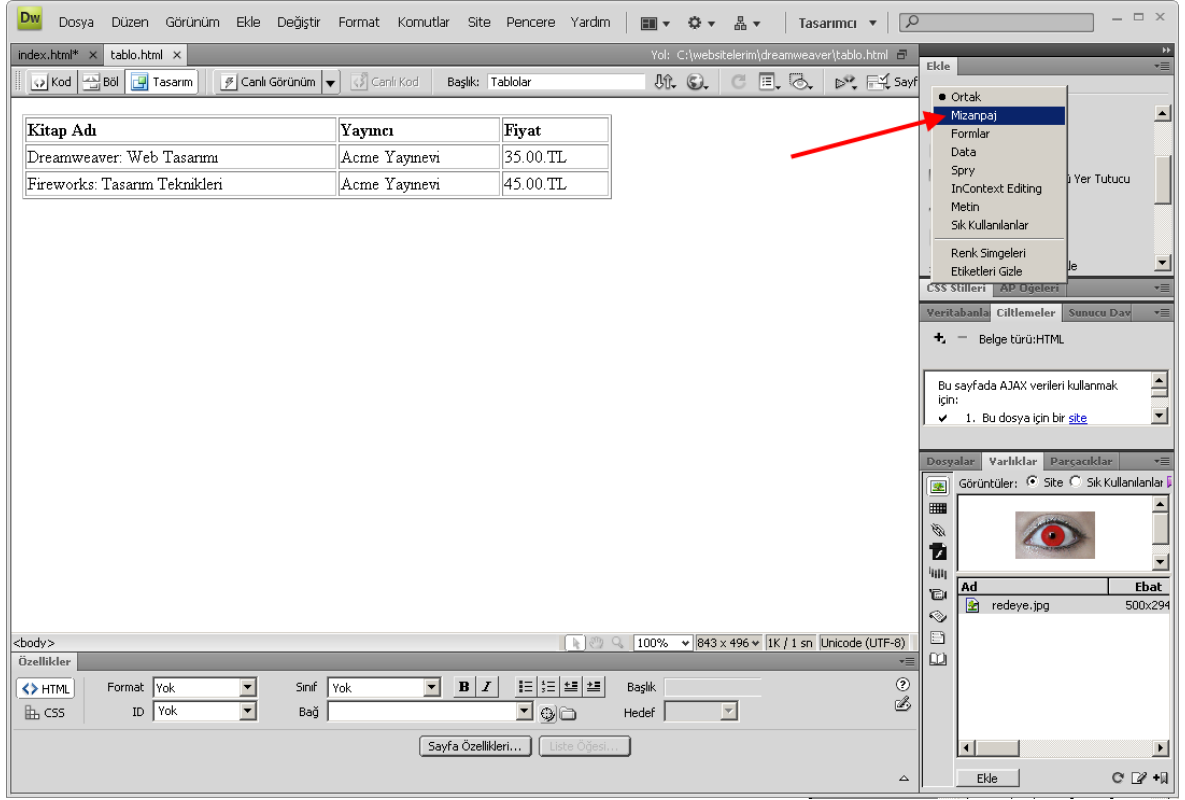
Tablolar, bilgileri düzenli bir şekilde sunmanızı sağlar. Tablolarda yer alan satırlar (rows) ve sütunların (columns) kesişimi hücreleri (cells) oluşturur ve tablo içeriğini bu hücrelere yerleştirirsiniz. Hücreleri birleştirerek daha büyük hücreler elde edebilirsiniz. Tablolar, hesap tablolarıyla sunulması gereken sekmeli (tabular) verilerden resimler ve HTML metinlerinin kombinasyonlarından oluşan görsel tasarımlara kadar pek çok farklı tipte içerik sunmak için kullanılabilir. Tablolar yerleşim düzenini kontrol etmek için kullanılabilir. İçeriği tablo hücreleri içinde düzenleyerek nesnelere sayfa üzerinde belirli konumlara yerleştirebilir ve daha karmaşık görsel tasarımlar oluşturabilirsiniz. Tablolar, tasarımcılara ve geliştiricilere sitelerinin yerleşim düzeni üzerinde kontrol imkânı sağlayan HTML elemanlarından biridir.

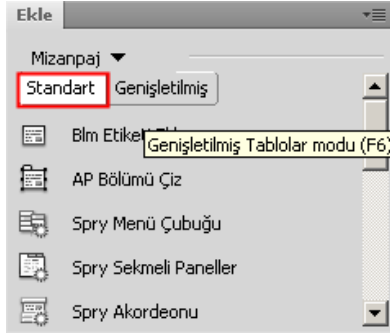
Tablo Oluşturmak

Bir tablonun tüm içeriği her zaman bir hücre içinde yer alır ve her tabloda bir ya da daha fazla hücre bulunur. Hücre (cell), bir satır (row) ve bir sütunun (column) kesişmesiyle oluşan alana verilen isimdir. Bir tabloda en az bir satır ve bir sütun olmalıdır; böylece bir hücre elde edilir.

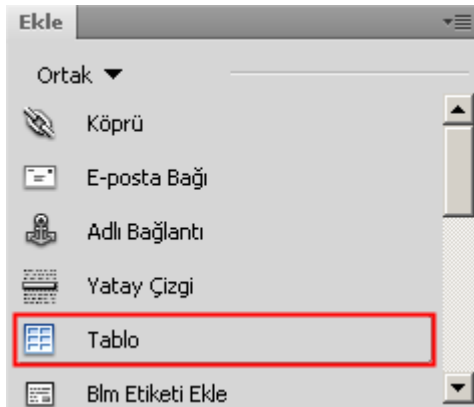
Ekle araç çubuğunda Mizanpaj kategorisini seçin ve Standart mod düğmesinin seçili olduğundan emin olun.

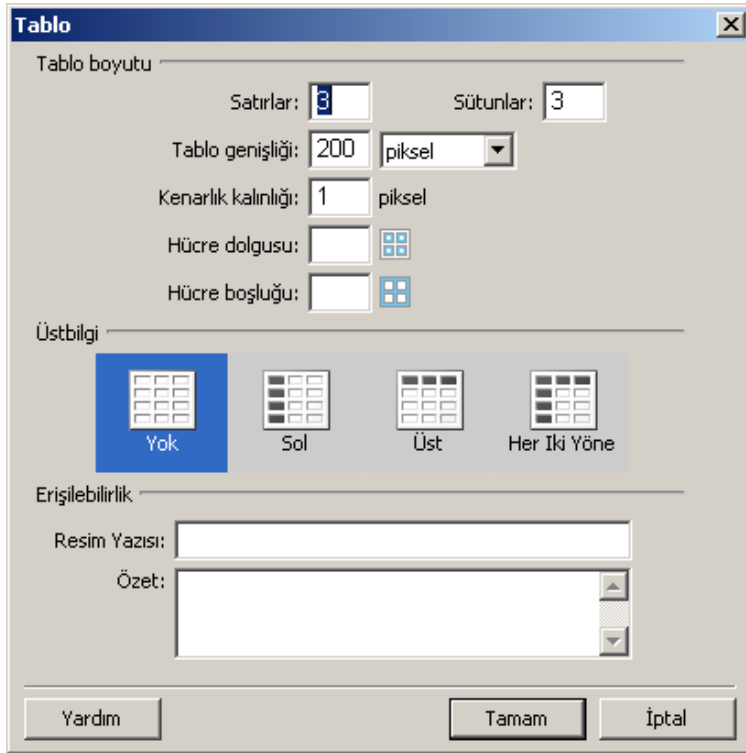
Varsayılan durumda Standart mod seçeneği etkin olmalıdır. Etkin mod, vurgulu bir düğmeyle gösterilir. Etkin tablo modu olarak Standart mod seçili değilse, Standart düğmesine tıklayın.

Daha sonra ekleme noktanızı sayfanızın içinde istediğiniz bir noktaya koyarak yeni bir tablo eklemek için Ekle panelindeki Mizanpaj modundaki yada Ortak modundaki Tablo düğmesine tıklayın.

Tablo iletişim kutusu üç bölüme ayrılmıştır Table Boyutu, Üstbilgi ve Erişebilirlik.

Tablo Boyutu bölümünde şu seçenekler yer alır:

Satırlar: Tablodaki satırların sayısını gösterir. Daha önce bir tablo oluşturmadıysanız varsayılan Dreamweaver değeri 3'tür.

Sütunlar: Sütun sayısını gösterir. Daha önce bir tablo oluşturmadıysanız varsayılan Dreamweaver değeri 3'tür

Tablo Genişliği: Piksel ya da Web tarayıcısı penceresinin bir yüzde değeri cinsinden tablo genişliğidir. Piksel cinsinden tanımlanan tablolar metin ve resimlerin hassas bir şekilde yerleştirilmesi açısından iyidir. Yüzde cinsinden tanımlanan tablolar ise sütunların orantıları asıl genişliklerinden daha önemliyse ideal bir seçenektir. Daha önce bir tablo oluşturmadıysanız varsayılan Dreamweaver değeri 200 piksel olacaktır.

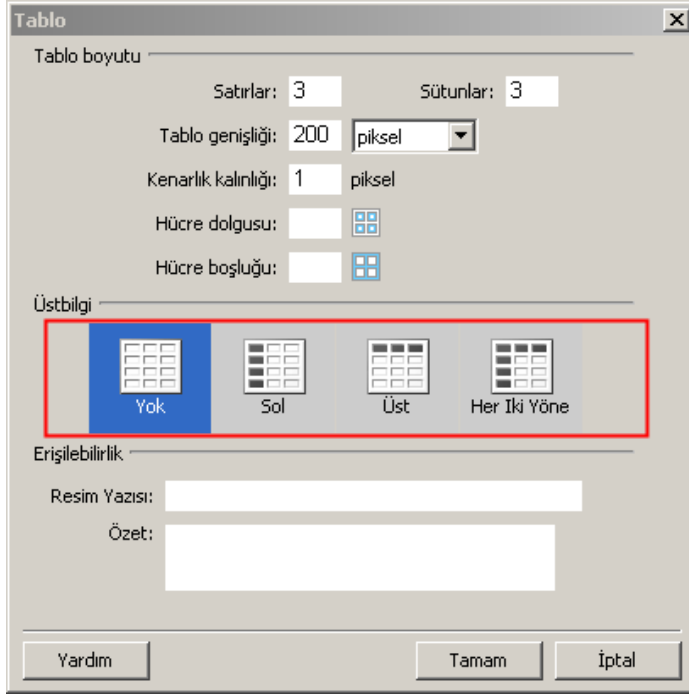
Kenarlık Kalınlığı: Tablo kenarlığının genişliğini (kalınlığını) gösterir. Daha önce bir tablo oluşturmadıysanız varsayılan Dreamweaver değeri 1 olacaktır.

Hücre Dolgusu: Hücre içeriği ve hücre duvarları arasındaki boşluk miktarını gösterir. Bu seçeneği boş bırakırsanız, varsayılan değer olan 1 piksel kullanılır. Böyle bir boşluk kullanmak istemiyorsanız metin alanına 0 (sıfır) yazdığınızdan emin olun. Daha önce bir tablo oluşturmadıysanız varsayılan Dreamweaver değeri boştur. Metin alanının sağında söz konusu boşluğu göstermek için mavi rengin kullanıldığı küçük bir tablo resmi göreceksiniz.

Hücre Boşluğu: Tablo hücreleri arasındaki boşluk miktarıdır (kenarlık buna dahil değildir). Bu seçeneği boş bırakırsanız varsayılan değer olan 1 piksel kullanılır. Bunun için herhangi bir boşluk kullanmak istiyorsanız metin alanına 0 yazdığınızdan emin olun. Daha önce bir tablo oluşturmadıysanız varsayılan Dreamweaver değeri boştur. Metin alanının sağında söz konusu boşluğu göstermek için mavi rengin kullanıldığı küçük bir tablo resmi göreceksiniz.

Bu özellikleri daha sonra da değiştirebilirsiniz. Belge penceresinde bir tablo seçildiğinde Tablo Boyutu bölümündeki seçeneklere Özellikler denetçisinden ulaşabilirsiniz. Tablo iletişim kutusunu daha önce kullandıysanız bu seçeneklerin varsayılan değerleri farklı olabilir. Bu durumda varsayılan değerler bir tablo için en son tanımladığınız değerler olacaktır.

Üstbilgi bölümü üstbilgi için dört farklı yerleşim seçeneği içerir: Yok, Sol, Üst ve Her ikisi. Üstbilgi (header), içeriğinizi etiketlemek için kullandığınız bir satır ya da sütun başlığıdır.

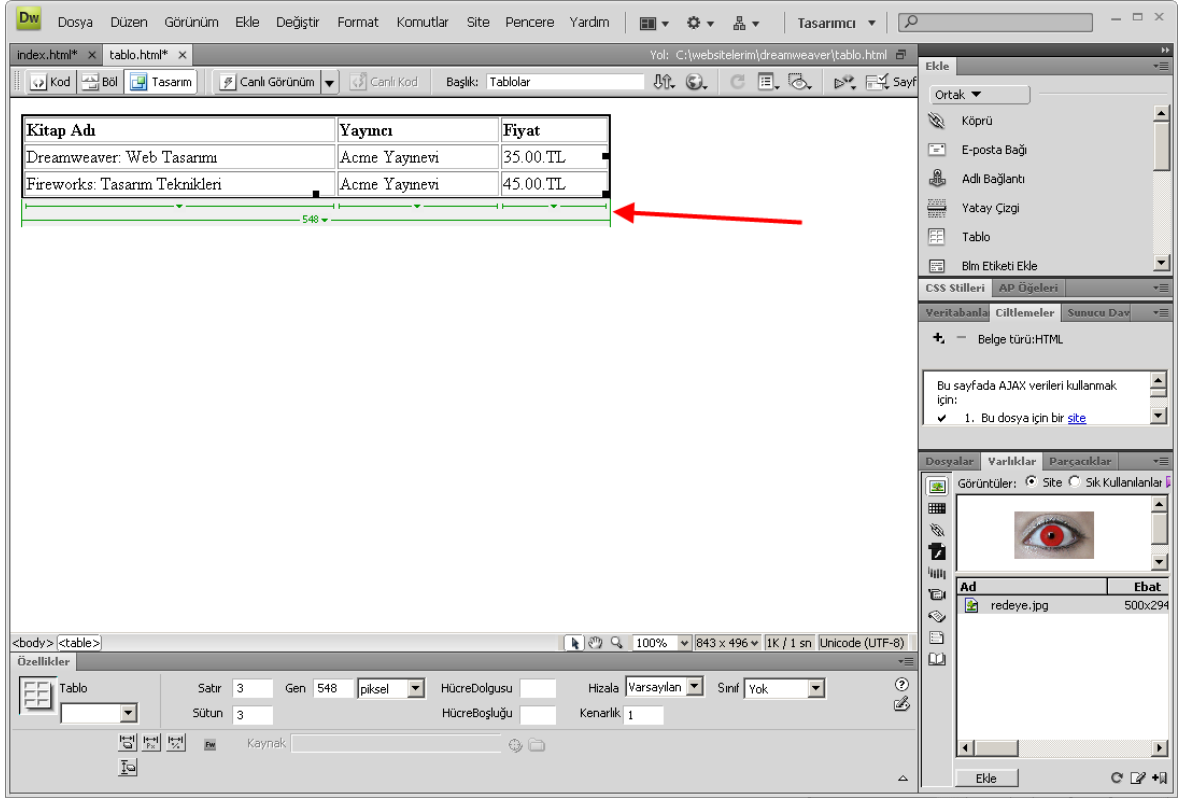
Üstbilgiler tasarım/yerleşim tablolarından (tasarım amacıyla görsel elemanların düzenlenmesi ve yerleştirilmesi için kullanılan tablolar) ziyade çoğunlukla veri tabloları (hesap tabloları gibi işlev gören tablolar) için kullanılır. Bir hücreyi (ya da hücreleri) üstbilgiye dönüştüren bu seçeneğe Özellikler denetçisi aracılığıyla da erişebilir ve istediğiniz zaman üzerinde değişiklik yapabilirsiniz.

Sayfalarınızın ziyaretçileriniz açısından erişilebilirlik durumunu sürekli olarak dikkate almanız önemlidir. Erişilebilir sayfalar hazırlamanın amacı, olabildiğince çok ziyaretçi için (engelli olanlar da dahil olmak üzere) işlevsel bir içerik oluşturmaktır. Dreamweaver, Erişilebilirlik bölümü aracılığıyla erişilebilirlik özelliklerini en baştan itibaren dahil etmeyi çok kolay bir hale getirmektedir. Bu bölümde şu seçenekler yer alır:

Resim Yazısı: Siz bir tablo açıklaması (caption) tanımladığınızda bu açıklama bütün kullanıcılar tarafından görülür ve tablonun üstüne, altına, soluna ya da sağına hizalanabilir. Bu seçeneği boş bırakırsanız herhangi bir tablo açıklaması eklenmez. Bu seçenek sadece Tablo iletişim kutusunda bulunur. Daha ileride bu özelliği dahil etmek isterseniz, HTML kodunu düzenleyerek bunu gerçekleştirebilirsiniz.

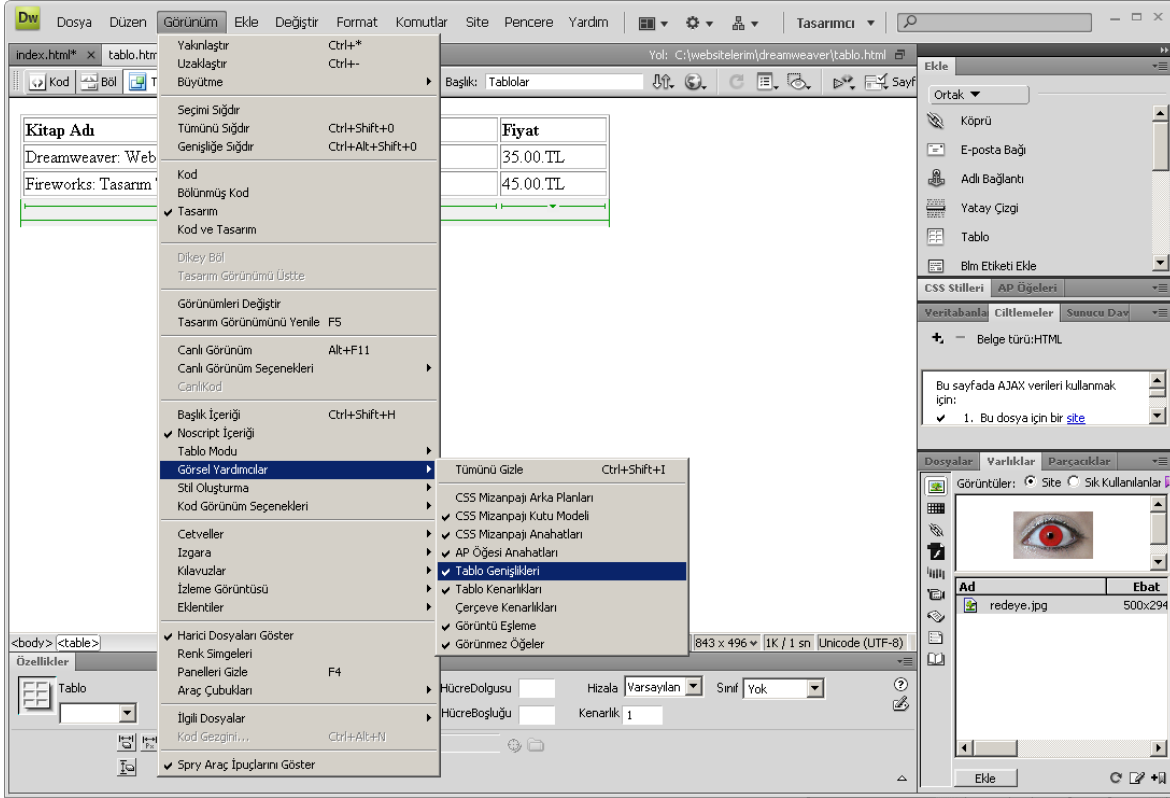
Özet: Tablo özeti sayfada görüntülenmez. Ekran okuyucular tarafından okunur ve tablonun kullanılma amacını ve içeriğini açıklamak için kullanılır. Özet (summary), tablodaki materyali özlü, açıklayıcı ve olabildiğince kısa bir şekilde tanımlamalıdır. Tablonun içeriğinin ne olduğunu göstermelidir. Bu seçeneği boş bırakırsanız özet dahil edilmez.

Sayfada, belirlediğiniz özelliklerle oluşturulmuş bir tablo belirecek ve otomatik olarak seçili durumda olacaktır. Tablonun üst kısmına bir tablo üstbilgisi (açık renkli gri çubuk) eklendiğine dikkat edin. Tablonun sol ve sağ sınırlarını gösteren yeşil renkli düşey çizgiler bu çubuğun iki yanında görüntülenir.

Çubuğun üst veya alt kısmı boyunca, ortasında tablonun genişlik değeri yazan ve bir menü oku bulunan yeşil bir çizginin uzandığını göreceksiniz. Çubuğun tabloya en yakın kısmında bir dizi kısa yeşil çizgi yer almaktadır. Sütunların genişliğini gösteren bu çizgilerin her biri kendi menü okuna sahiptir. Siz tablonun dışında bir yere tıkladığınızda tablo üstbilgisi kaybolur, tablo tekrar etkin duruma geldiğinde ya da seçildiğinde yine belirir. Tablo üstbilgisi, tablonun üst kısmındaki içeriği örtebilir. Eğer tablo belgenizdeki ilk öğeyse, tablo üstbilgisi tablonun alt kısmına eklenebilir. Çubuğun nerede görüntüleneceğini kontrol edemezsiniz.

Görünüm > Görsel Yardımcılar > Tablo Genişlikleri komutunu seçerek tablo üstbilgisi görsel yardımcısını açabilir ya da kapatabilirsiniz.

Onay işareti söz konusu seçeneğin etkin durumda olduğunu gösterir. Eğer yanında onay işareti yoksa seçenek kapalı durumda demektir.

Tabloyla tablo açıklamasını çevreleyen ve alt ve sağ yanında seçim tutamaçları bulunan siyah düz bir dış hat (outline), tablonun seçili durumda olduğunu gösterir. İki satır ve dört sütun, tablo açıklamasını çevrelemeyen gri bir kenarlıkla gösterilir. Varsayılan Hücre Dolgusu değerinin uygulanmasından dolayı hücrelerin arasında bir boşluk görebilirsiniz. Çünkü Hücre Boşluğu seçeneği boş bırakılmıştı.

Siz yazıp diğer hücelere geçmeye devam ettikçe tablo metni sığdırmak için sütunların genişliğini otomatik olarak değiştirebilir.

Hücreler arasında hareket etmek için Tab tuşunu ya da ok tuşlarını kullanabilirsiniz. Tab tuşu, sağda yer alan bir sonraki hücreye ya da satırın en sonundayken alttaki satırın ilk hücresine (en soldaki hücre) geçmek için en hızlı yöntemdir. İçeriği bulunan bir hücreye Tab tuşunu kullanarak geçtiğinizde o hücrenin içeriği seçili hale gelir. Eğer tabloyu eklerken en üst satırı üst bilgi satırı olarak tanımladıysanız içine yazdığınız metinler koyu renkte ve ortalanmış olarak karşınıza çıkacaktır. Tablonun dışına tıkladığınızda sütunlar genişlikleri değişerek hafifçe kayabilirler.

Harici Tabloları Aktarmak

Dreamweaver içine harici tabloları, Microsoft Office programlarından aktarabilirsiniz. Bunun için yapmanız gereken ilgili tabloyu kopyalamak ve HTML sayfanızın içine yapıştırmaktır.

Tablo Hücrelerini Kopyalamak ve Yapıştırmak

Hücreler, ekleme noktasının bulunduğu bir konuma yapıştırılabilir ya da mevcut bir tablodaki seçimin yerine konabilir. Birden fazla tablo hücrelerini yapıştırmak istiyorsanız panonun (clipboard) içeriği tablonun ya da yapıştırılan hücrelerin tabloda yerine geçeceği seçimin yapısına bütünüyle uymalıdır. Bir hücreyi kopyalayıp bunu seçili bir hücrenin yerine geçecek şekilde yapıştırabilirsiniz.

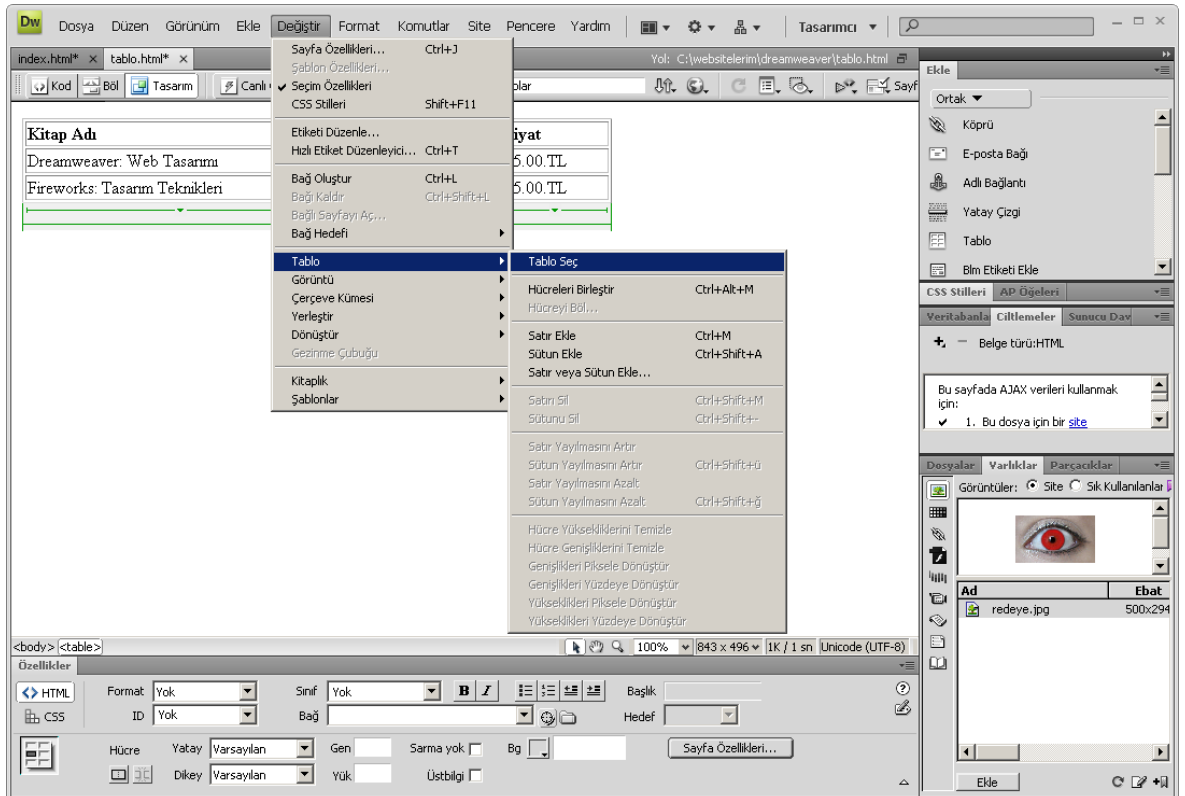
Bütün satırları bir tablonun sonuna yapıştırırsanız satırlar tabloya eklenir. Yapıştırma işlemini bir ya da daha fazla hücreyi değiştirmek amacıyla yapıyorsanız, pano içeriğinin seçilen hücrenin (ya da hücrelerin) yapısına uyması durumunda seçilen hücrenin (ya da hücrelerin) içeriği kopyalanmış olanlarla değiştirilir. Hücreyi ya da hücreleri bir tablonun dışına yapıştırıyorsanız, satırlar, sütunlar veya hücreler yeni bir tablo tanımlamak için kullanılır.

Hücrelerin içeriğini silmeniz, ama aynı zamanda hücrelerin kendisini aynı şekilde bırakmanız gerekiyorsa bir ya da daha fazla hücreyi seçin (tüm satırı ya da sütunu değil), ardından da Düzen > Temizle komutunu seçin veya Sil tuşuna basın. Bütün bir satırı silmeniz gerekiyorsa imleci sürükleyerek satırdaki bütün hücreleri seçin ve Sil tuşuna basın.

Silmek için önce bu tabloyu seçmeniz gerekir. Dreamweaver, tablo seçmek için kullanabileceğiniz birkaç yöntem sunar. Tablo yapısının karmaşıklığına bağlı olarak bazı yöntemler diğerlerine göre daha kolaydır.

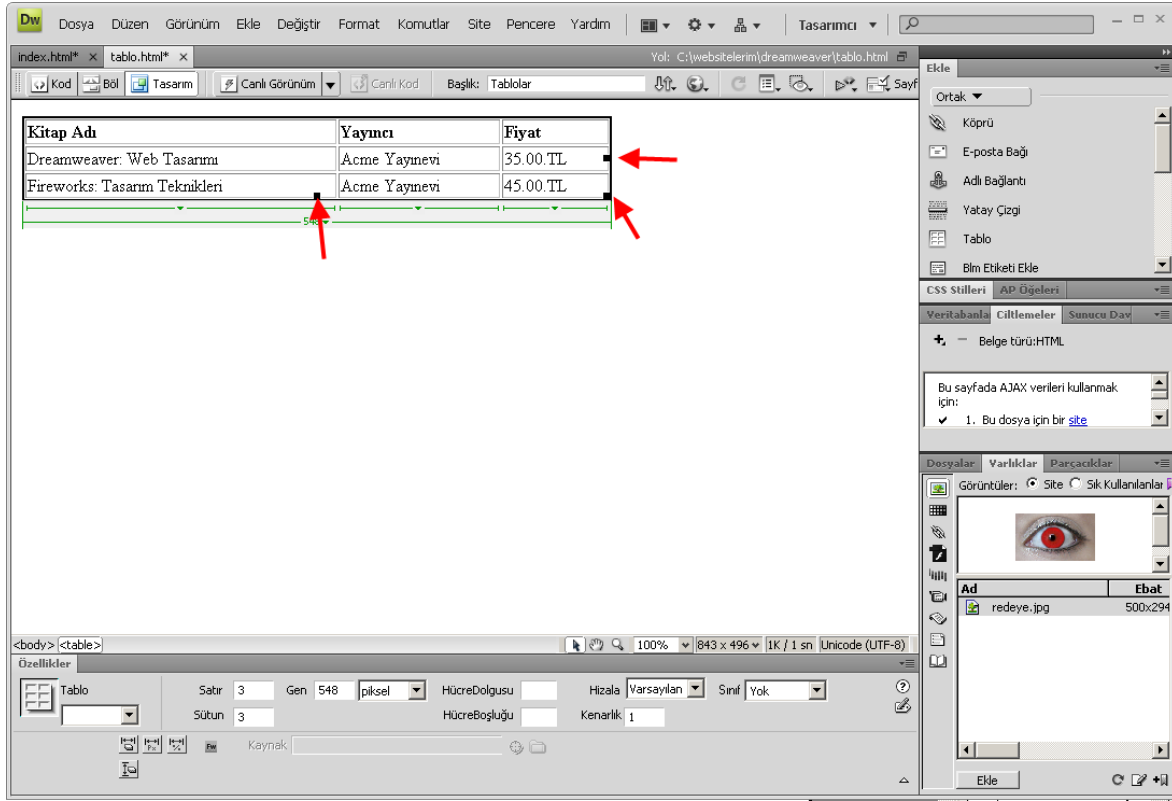
Bir tabloyu, sol üst köşesine veya sağ ya da alt kenarında bir yere tıklayarak da seçebilirsiniz. Kenarlardan birine yaklaştırdığınızda imleç okunun yanında bir tablo simgesi belirecektir. Tıklamadan önce imleci görene kadar bekleyin.

Bir tabloyu seçmek için kullanabileceğiniz bir diğer yöntem de tablonun içinde bir yere tıklayıp ardından Değiştir > Tablo > Tablo Seç komutunu seçmek şeklindedir.

Tabloyu seçmek için gri çubuk boyunca uzanan yeşil renkli yatay tablo genişlik çizgisine de tıklayabilirsiniz.

Seçildikten sonra tablonun etrafında seçim tutamaçları belirir ve bütün tabloyu siyah bir kenarlık çevreler. Siyah kenarlık sadece bir ya da birden fazla hücrenin etrafını sarmaz, tüm tabloyu kapsar.

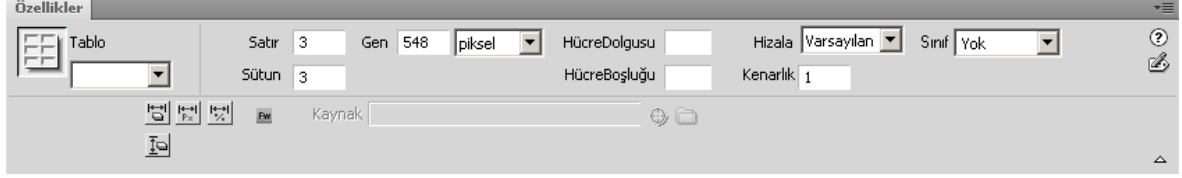
Eğer ekleme noktası tablonun içindeyse ve tablo seçili durumda değilse Etiket Seçici’de <table> etiketinin yanında <tr> ve <td> etiketlerini de görebilirsiniz. <tr> etiketi, tablo satırını temsil eder. <td> etiketi tablo verisini temsil eder ve hücre olarak da bilinir. Bir <td> etiketini seçtiğinizde ilgili hücre seçili hale gelir ve Özellikler denetçisini kullanarak bu hücre üzerinde değişiklik yapabilirsiniz. İmleç bir hücrenin içindeyken Ctrl+A klavye kısayolunu kullandığınızda hücre seçili hale gelir. Bu kısayolu ikinci kez kullandığınızda tüm tablo seçilir.

Tablo Hücrelerini Seçmek ve Biçimlendirmek

Bir tablodaki tek bir satırı, tek bir sütunu ya da tablodaki bütün hücreleri kolayca seçebilirsiniz. Bunun için satır’a soldan yada sütuna üstten yaklaştığınızda ok işareti çıkar. Bu ok işareti çıktığında tıklamanız satırı seçmenizi sağlayacaktır. Bir tablodaki komşu olmayan hücreleri de (birbirine değmeyen hücreler) seçebilir ve bunların özelliklerinde değişiklik yapabilirsiniz. Ancak komşu olmayan hücreleri kopyalayıp yapıştırıramazsınız. Bir tablo içinde birbirine komşu olmayan hücreleri seçmek istediğinizde klavyeden CTRL tuşuna basılı tutarak hücrelere 1 kere tıklayın. Böylece birbirine komşu olmayan hücreleri seçmiş olursunuz. İmleci bir hücrenin üzerinde hareket ettirirken Ctrl tuşunu basılı tuttuğunuzda, ok imlecinin yanında birden fazla hücre seçtiğinizi göstermek üzere dış hatları belirgin bir kare belirebilir.

Tablo Özellikleri

Herhangi bir tabloyu seçtiğinizde özellik denetçisi içinde bu tablo ile ilgili özellikler belirecektir. Bu özellikler aşağıdaki gibidir.

Tablo Kimliği: Tablonun başlığını girebileceğiniz alandır. Bu alan sizin tablonuzu sayfa içinde eşiz bir şekilde tanımlayabileceğiniz alanı belirler.

Satırlar: Tablolarınızın satır sayısını ayarlayabileceğiniz alan.

Sütunlar: Tablolarınızın sütun sayısını ayarlayabileceğiniz alan.

G: Tablolarınızın genişliğini ayarlayabileceğiniz alan. Buradan tablo genişliğinizi piksel yada yüzde olarak ayarlayabilirsiniz.

Hücre Dolgusu: Hücrelerinizin içindeki nesnelere duvarları arasındaki uzaklığın piksel olarak değeri.

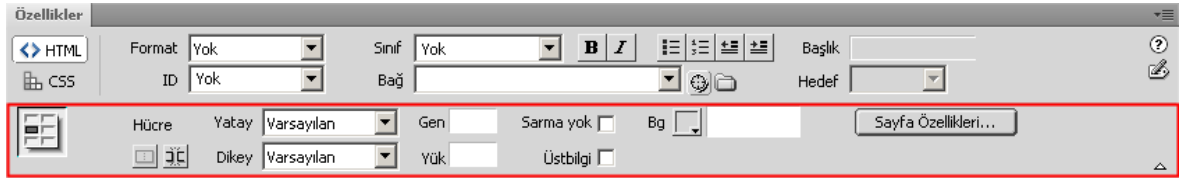
Hücre Boşluğu: Hücre arası boşluklarınızın piksel olarak değeri.

Hizala: Tablonuzun sayfanız içindeki yatay hizalaması

Kenarlık: Tablolarınızın kenar kalınlığı. Bu kalınlık değeri, eğer tablolarınızı tasarım elemanı olarak kullanıyorsanız 0 olarak ayarlanmalıdır.

Hücre Özellikleri

Tablo özelliklerini düzenleyebileceğiniz gibi, tablolarınızın her bir hücresinin yada çoklu seçim yaptıysanız hepsinin özelliklerini de bir arada değiştirebilirsiniz. Bunun için özelliklerini değiştirmek istediğiniz hücreye tıklamalı veya birden fazla hücre için bu işi yapacaksanız o hücreleri CTRL tuşuna basarak seçmelisiniz.

Seçilen hücreleri yayılmaları kullanarak birleştir: Bu seçenekle birbirine komşu iki hücreyi birleştirebilirsiniz.

Seçilen hücreleri satır yada sütunlara böler: Bu seçenek ile seçilen hücreleri satır yada sütunlara bölebilirsiniz.

Yatay: Hücre içindeki yatay hizalamayı belirler.

Dikey: Hücre içindeki dikey hizalamayı belirler.

Gen: Sütünün genişliğini belirler.

Yük: Satırın yüksekliğini belirler.

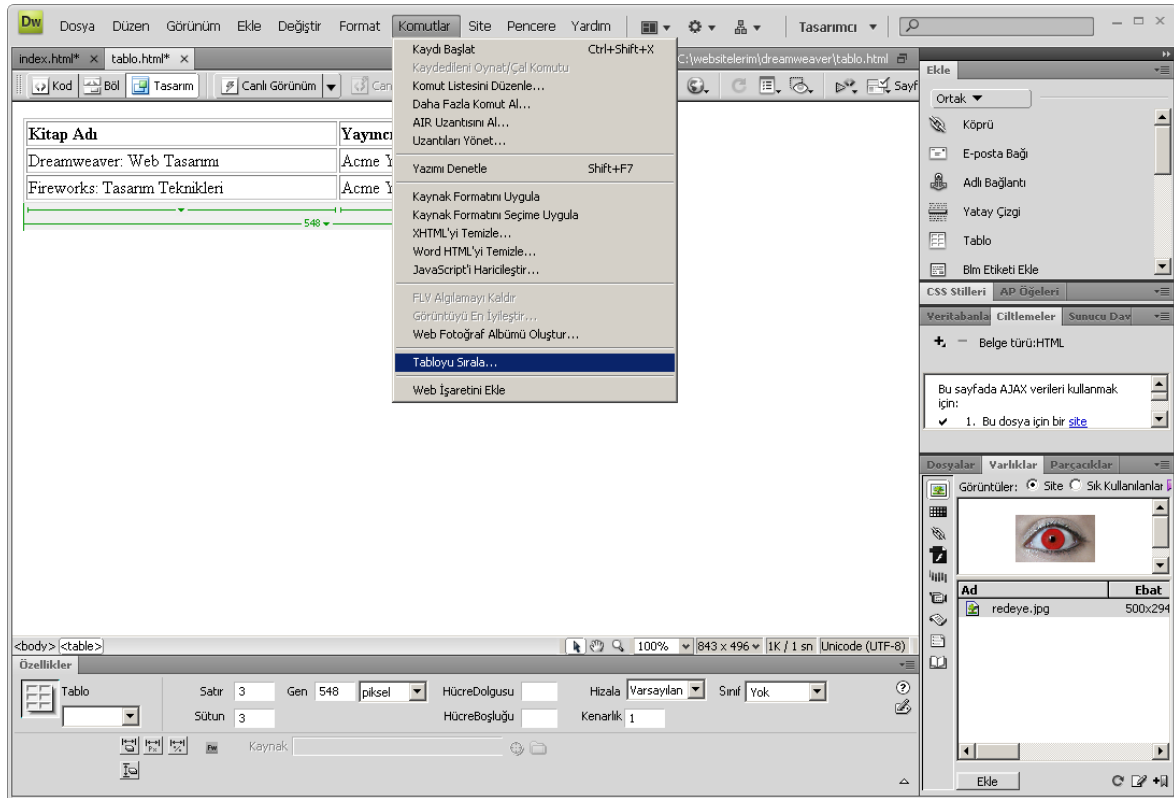
Bg: Hücre arkaplan renginizi belirler. Burada vermiş olduğunuz değer tabloya vermiş olduğunuz arkaplan değerinin üzerinde gözükür.

Sarma Yok: Yazılarınızın tablo küçüldüğünde bir alt satıra inmesini engeller.

Üstbilgi: İşaretlendiği hücrenin başlık formatında gözükmesini sağlar.

Tablo İçeriğini Sıralamak

Tek bir sütunun içeriğini alarak basit bir tablo sıralaması yapabilirsiniz. İki sütunun içeriğini temel olarak daha karmaşık bir sıralama işlemi de gerçekleştirmek mümkündür. Birleştirilmiş hücreler içeren tablolarda sıralama yapamazsınız. Sıralama yapmak için, tabloyu seçin ve arkasından Komutlar > Tabloyu Sırala komutunu seçin.

Tabloyu Sırala penceresi açılacaktır.

Bununla Sırala: Sıralamada temel alınacak sütunu seçmek için kullanabilirsiniz.

Sıralama: Sütünü alfabetik olarak mı yoksa sayısal olarak mı sıralayacağınızı belirler. Bu seçeneğin önemi, içeriği sayısal olan sütunlarda ortaya çıkar. Bir ve iki basamaklı sayılarla numaralandırılmış bir listeyi alfabetik olarak sıralarsanız, normal bir sayısal sıralama yerine (1, 2, 3, 10, 20, 30 gibi) alfanümerik bir sıralama elde edersiniz (1, 10, 2, 20, 3, 30 gibi). Sıralama düzeni için azalan (A'dan Z'ye veya artan) seçeneğini işaretleyin (varsayılan).

Sonra Bununla: Bu uygulamada bu seçeneği boş (varsayılan) bırakın. Sonra Bununla ile farklı bir sütunda ikincil bir sıralama gerçekleştirebilirsiniz. Menüdeki sıralama seçenekleri Bununla Sırala'dakilerle aynıdır.

Sıralama ilk satırı içerir: Bu seçenekle ilk satırın sıralamaya dahil edilip edilmeyeceğini belirleyebilirsiniz. Eğer ilk satır başka bir yere taşınmaması gereken bir üstbilgiyse bu onay kutusunu işaretlemeyin (varsayılan).

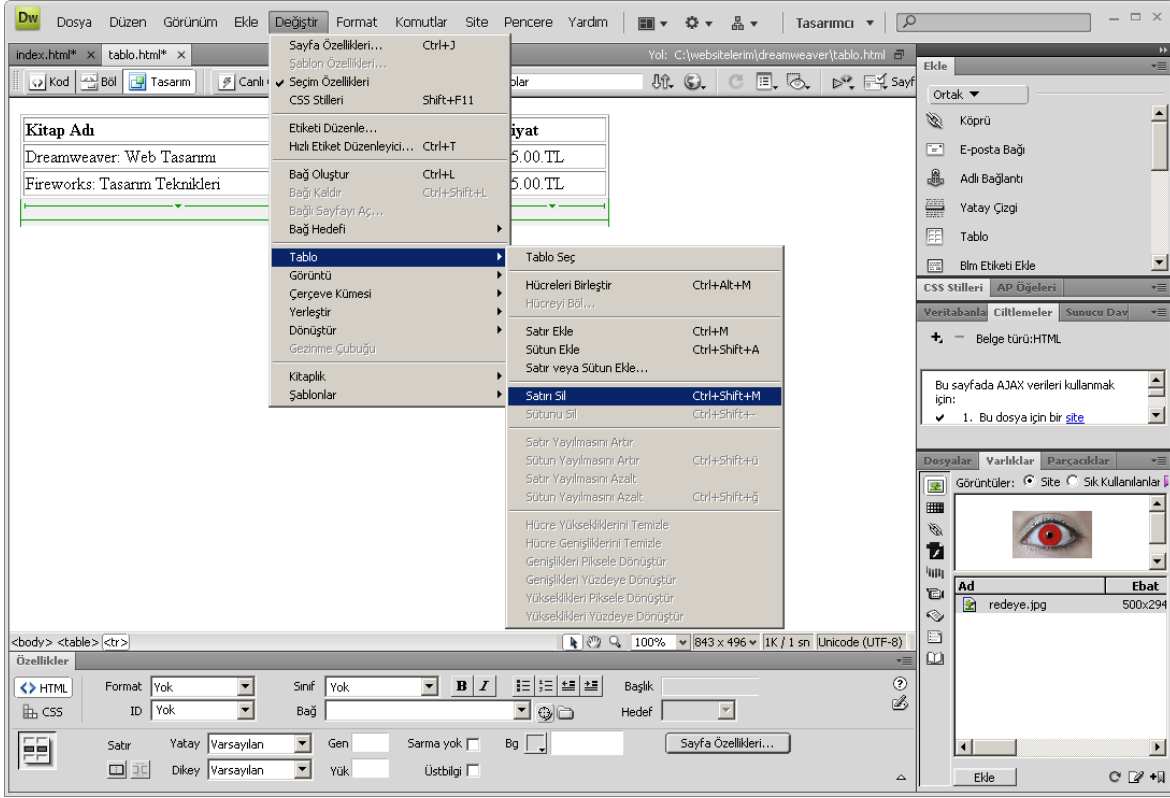
Üst bilgi satırlarını sırala: Üstbilgi satırlarını göster.

Alt bilgi satırlarını sırala: Altlık satırlarını göster.

Sıralama tamamlandıktan sonra tüm satır renklerini aynı şekilde koruyun: Bir satırın herhangi bir niteliğini değiştirdiyse, bu seçeneği işaretleyerek satırdaki ilgili niteliğini eski değerine getirebilirsiniz. İlk satırına belirli bir renk atanmış olan bir tabloyu sıraladığınızı farz edelim. Sıralamadan sonra ilk satırdaki veriler ikinci satıra kayar. Bu seçenek işaretlendiğinde verilerle birlikte renk de ikinci satıra kayar. Eğer bu seçenek işaretli değilse renk ilk satırda kalır.

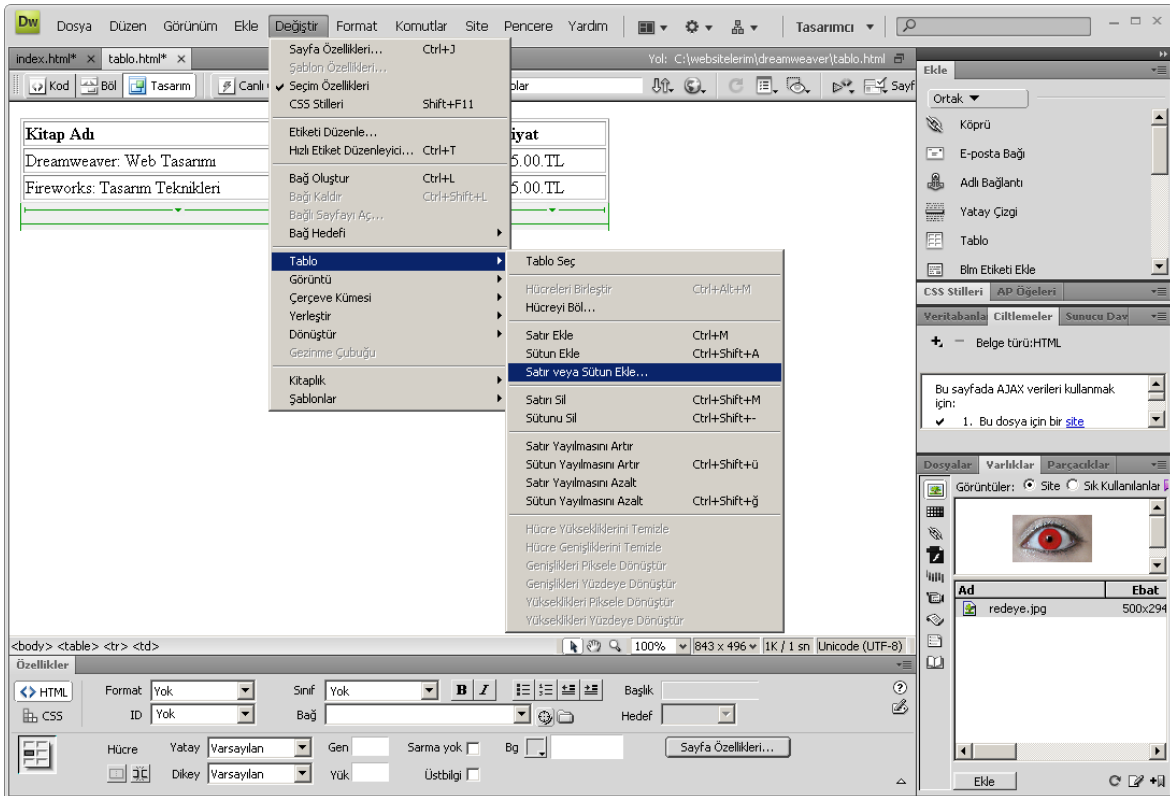
Tabloda Satır yada Sütunları Silmek

Tablonuzdan satır yada sütunu seçtikten sonra klavyenizden sil butonuna basarak yada menüden Değiştir > Tablo > Satır Sil yada Sütun Sil seçeneğini seçerek silme işlemi gerçekleştirebilirsiniz.

Tablolara Satır yada Sütün Ekleme

Tablolarınıza satır yada sütun eklemek isterseniz yapmanız gereken eklemek istediğiniz satır yada sütun içinde bir hücreye tıkladıktan sonra **Değiştir > Tablo > Satır Ekle** yada **Sütun Ekle** seçeneğine tıklamaktır.

Eğer aynı menüden Satır veya Sütun ekle seçeneğini işaretlerseniz aşağıdaki gibi bir iletişim kutusu karşınıza çıkacaktır.

İççe Tablolar

Tabloları tek başına kullanabileceğiniz gibi aynı zamanda iççe olacak şekilde de kullanabilirsiniz. Bu işlem ile tablolarınızı sayfa tasarımı için daha gelişkin olarak kullanabilirsiniz. Bu işlemi yapmak için bir tablo ekledikten sonra tablonun içinde herhangi bir hücreye tıklayarak farklı özelliklerde bir başka tablo daha ekleyebilirsiniz.

Farklı Ekran Çözünürlükleri İçin Uygun Boyutlar

Ziyaretçilerinizin ekran çözünürlükleri birbirinden çok farklı olabilir. Bu durumda bu farklı çözünürlüklere hitap edecek farklı boyutlarda tablolar hazırlamanız gerekebilir. Bu durumda yapmanız gereken hedef kitlenize uygun bir tablo genişliği seçmektir. Tablo genişlikleri ile ilgili uygun boyutlar aşağıdaki gibidir.

Çözünürlük (Piksel) Cihaz

160 X 160 Palm tipi cihazlar

240 X 320 Cep bilgisayarı

544 X 372 Web TV

640 X 240 Windows CE

640 X 480 13 inç'lik monitör

800 X 600 15-17 inç'lik monitör

1024 X 768 17- 19 inç'lik monitör

1200 X 1024 21 inç'lik monitör

BÖLÜM

7

Çoklu Ortam Bileşenlerini Kullanmak, Kullanıcı Etkileşimi ve Ajax Bileşenleri

Sayfalarınıza Flash Animasyonları Ekleme

Kullanıcı Etkileşimi

Bir Rollover Resmi Ekleme

Bir Durum Çubuğu Mesajı Oluşturmak

Yeni Bir Tarayıcı Penceresi Açmak

Ajax Eklentileri

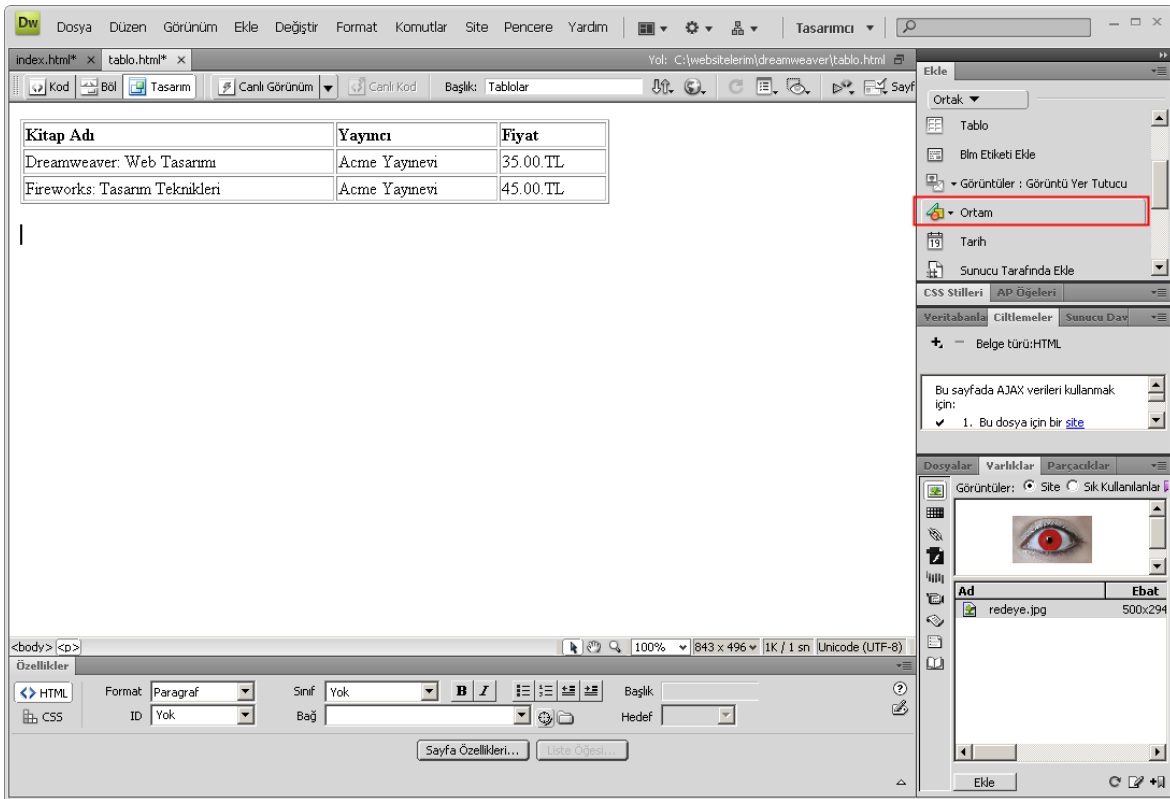
Adobe Flash ve QuickTime filmleri gibi multimedya elemanları, sitenizde sunduğunuz içeriği geliştirmenizde size yardımcı olabilir. Bu elemanları kullanarak sitenizin ziyaretçilerine mesajınızı iletme üzere sitenize animasyonlar ve videolar ekleyebilirsiniz.

Sayfalarınıza Flash Animasyonları Ekleme

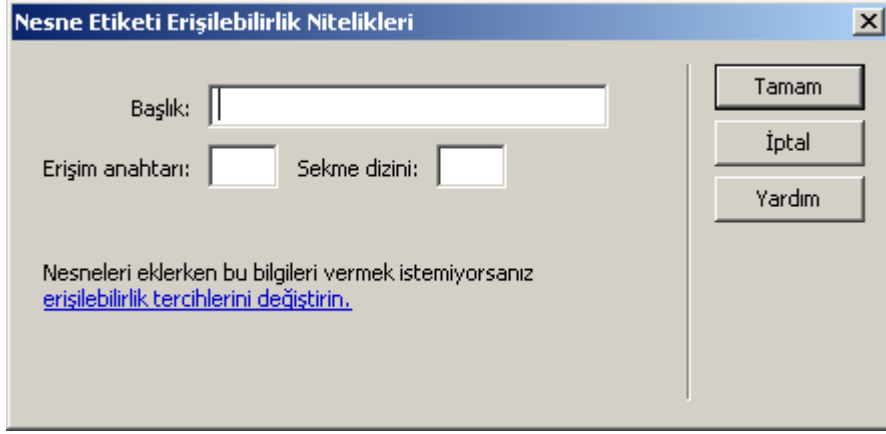
Sayfalarınıza Flash animasyonu eklemek için Ortak sekmesindeki çoklu ortam bileşenleri menüsüne tıklayarak Flash'ı seçmeniz yeterli olacaktır.

Resimlerde olduğu gibi Varlıklar panelini kullanarak belgelerinize Flash animasyonları da ekleyebilirsiniz.

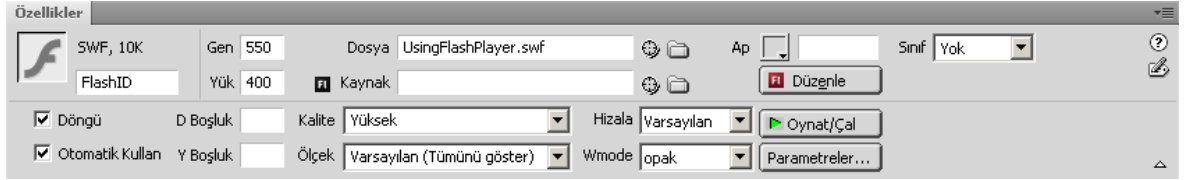
Flash animasyonu eklemek için Ekle panelinden Ortam açılır menüsüne tıklayın ve Flash seçeneğini seçin.

Flash animasyonu eklenirken erişilebilirlik penceresi açılacaktır.

Herhangi bir Flash animasyonunu sayfanıza eklediğinizde özellikler paneli aşağıdaki gibi değişir.

Buradaki alanlar:

Gen: Genişlik

Yük: Yükseklik

Dosya: Dosyanın sitenizdeki yeri

Kaynak: Bu dosya için orijinal FLA dosyanız varsa onun yeri

Düzenle: Bu dosyanın orijinal FLA dosyasını açıp düzenlemeniz için gerekli buton

D Boşluk: animasyonun sağında ve solunda verilecek dikey boşluk

Y Boşluk: Animasyonun üstünde ve altında verilecek yatay boşluk

Kalite: Animasyonun hangi kalitede oynayacağı. Bu ayarı eğer ziyaretçilerinizin düşük bilgisayar konfigürasyonları olduğunu düşünüyorsanız değiştirin.

Oynat/Çal: Animasyonu DW içinde önizlemek istiyorsanız gerekli buton

Parametreler: Flash animasyonuna göndermek istediğiniz parametreleri burada belirtebilirsiniz.

Hizala: Flash animasyonunu etrafındaki başka bir nesneye göre hizalama seçeneği

Wmode: Flash'ın görünüm parametresi

Ölçek: Flash animasyonunun genişliğinin %100 olması durumunda bu boyuta gelirken eğer deforme olmasını istemiyorsanız Kenarlık Yok seçeneğini, eğer deforme olmasında sakınca yoksa Tam Sığma seçeneğini seçebilirsiniz.

Kullanıcı Etkileşimi

Etkileşim ve kullanıcı geribildirim, Web sitelerinin önemli bileşenleridir. Bunları etkin bir şekilde kullanarak çeşitli avantajlar elde edebilirsiniz. Bu bileşenleri kullanarak örneğin ziyaretçilerinizin sitenizin içeriğini ve amacını daha iyi anlamalarına yardımcı olabilir, sayfalarınızda dolaşmalarını kolaylaştırabilir ve sitenizde gezmeyi onlar için daha hoş ve faydalı bir deneyim haline getirebilirsiniz.

Bir Web sitesine etkileşim eklemenin pek çok yolu vardır. Etkileşimli sayfalar oluşturmak için kullanabileceğiniz birçok araca örnek olarak dinamik ve veritabanı destekli sayfalar, Adobe Flash ve QTVR'ı (Quick Time Virtual Reality) verebiliriz. QTVR, 360° panoramik görüntüleri ve etkileşimli bileşenleri destekleyen filmlerdir. Etkileşimli Web siteleri oluşturmak için kullanılan araçların en yaygın ve etkili olanlarından biri (özellikle istemci tarafı script'lerin yazılmasında kullanılan) JavaScript'tir. İstemci tarafı script'ler, Web sayfalarında bulunan ve tarayıcı tarafından işlenen script'lerdir. JSP (Java Server Page) tarafından kullanılan script'ler de dahil olmak üzere diğer script'ler, sunucu tarafı script'lerdir. Bunlar sunucu tarafından işlenir ve kullanıcıya gönderilir.

Adobe Dreamweaver, standart JavaScript fonksiyonlarının kullanılma sürecini ve davranışlarını kullanıma sunarak basitleştirir. Davranışlar (behavior) Web sitenize kolaylıkla dahil edebileceğiniz önceden yazılmış JavaScript kod rutinleridir. Davranış, bir kullanıcı olayını (örneğin imlecin Web tarayıcısındaki grafik tabanlı bir düğmenin üzerine getirilmesi), bu olayın sonucu olarak gerçekleşen bir eylemle ya da bir dizi eylemle birleştirir. Davranışları sayfalarınıza etkileşim eklemek, kullanıcıların eylemlerine bağlı olarak geribildirim almalarını ve gördükleri bilgileri değiştirmelerini ya da değiştiremiyorlarsa kontrol etmelerini sağlamak için kullanabilirsiniz.

Dreamweaver'da önceden tanımlanmış bir dizi davranış bulunmaktadır. İlave davranışlar ekleyerek Dreamweaver'ı geliştirebilir ya da JavaScript konusunda yeterli bilgiye sahip iseniz kendi davranışlarınızı oluşturabilirsiniz.

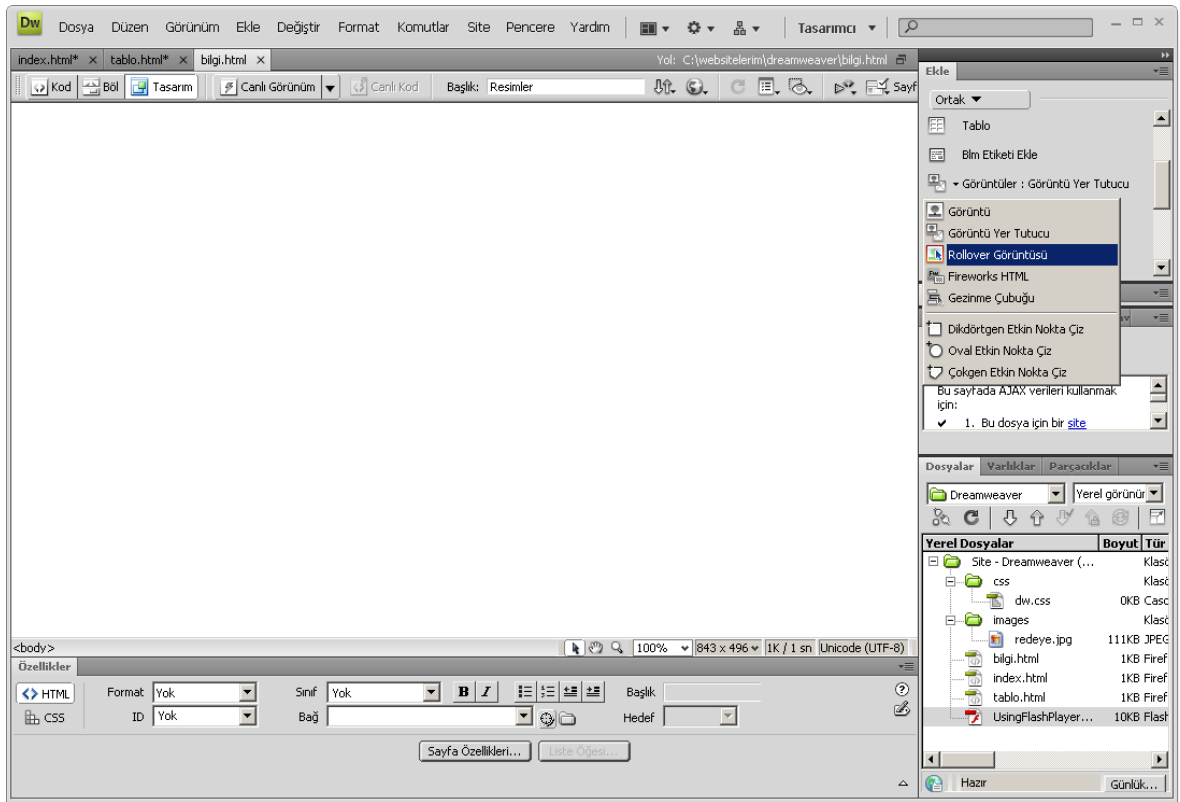
Bir Rollover Resmi Ekleme

Web sayfalarında JavaScript en çok rollover oluşturmak için kullanılır. (Rollover, kullanıcı imleci üzerine getirdiğinde değişen bir resimdir.) Rollover'lar, iki resmin kullanımını aynı alanda birleştirir. Bir ziyaretçi rollover'ların kullanıldığı bir sayfaya ilk girdiğinde, bu resim kombinasyonları orijinal durumlarında görüntülenir. İmleç rollover resminin üzerine getirildiğinde, bunun yerini yeni bir resim alır. Yeni resim, bazen resmin "on" ya da "over" durumu olarak adlandırılır. Kullanıcı imleci resimden uzaklaştığında, resim orijinal haline geri dönebilir ya da değişmiş olarak kalır. Rollover, etkileşimin temel bir uygulamasıdır. Kullanıcının imleci resmin üzerine getirme işlemine bir yanıt verir. Bu yanıt, genellikle mevcut resimde görsel bir efekt (örneğin bir düğmenin aydınlatılması, bir sekmenin vurgulanması ya da bir gezinti elemanının etkin görünmesini sağlamak için derinliğin değiştirilmesi) olarak görünür. Rollover yanıtında ayrıca, yeni resme içeriğin tanımı ya da açıklaması gibi ilave bilgiler de eklenebilir.

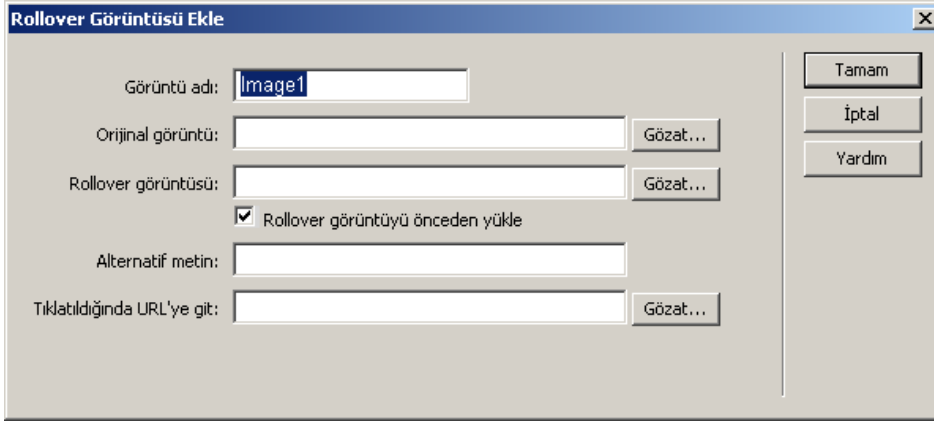
Web sitesindeki etkileşim, özellikle kullanıcı açısından önemlidir. Bu, ziyaretçi ile Web sitesi arasında gerçekleşen bir şeydir. Etkileşimin sağlanması için bir hareket ve bir yanıt gerekir; yani bu iki yönlü bir iletişim sürecidir. Sayfalarınıza etkileşim eklemeniz (yani ziyaretçilerin eylemlerine sitenizin vereceği yanıtı belirlemeniz), sitenize yapılan ziyaretlerin karmaşıklık derecesini ve derinliğini artırabilir. Ziyaretçileri belirli eylemler gerçekleştirmeye ya da katılımında bulunmaya teşvik eden Web siteleri, kullanıcı üzerinde yaratılan etki açısından, kullanıcıyı pasif bir konumda tutan sitelere göre muhtemelen daha başarılı ve işlevseldir ve akılda daha çok kalır.

Dreamweaver'da, hiç HTML ya da JavaScript kodu kullanmadan rollover'lar oluşturabilirsiniz. Rollover, Ekle çubuğunun Ortak kategorisinde yer alan basit bir davranıştır. Bu yöntemi kullandığınızda, davranış Dreamweaver tarafından oluşturulur.

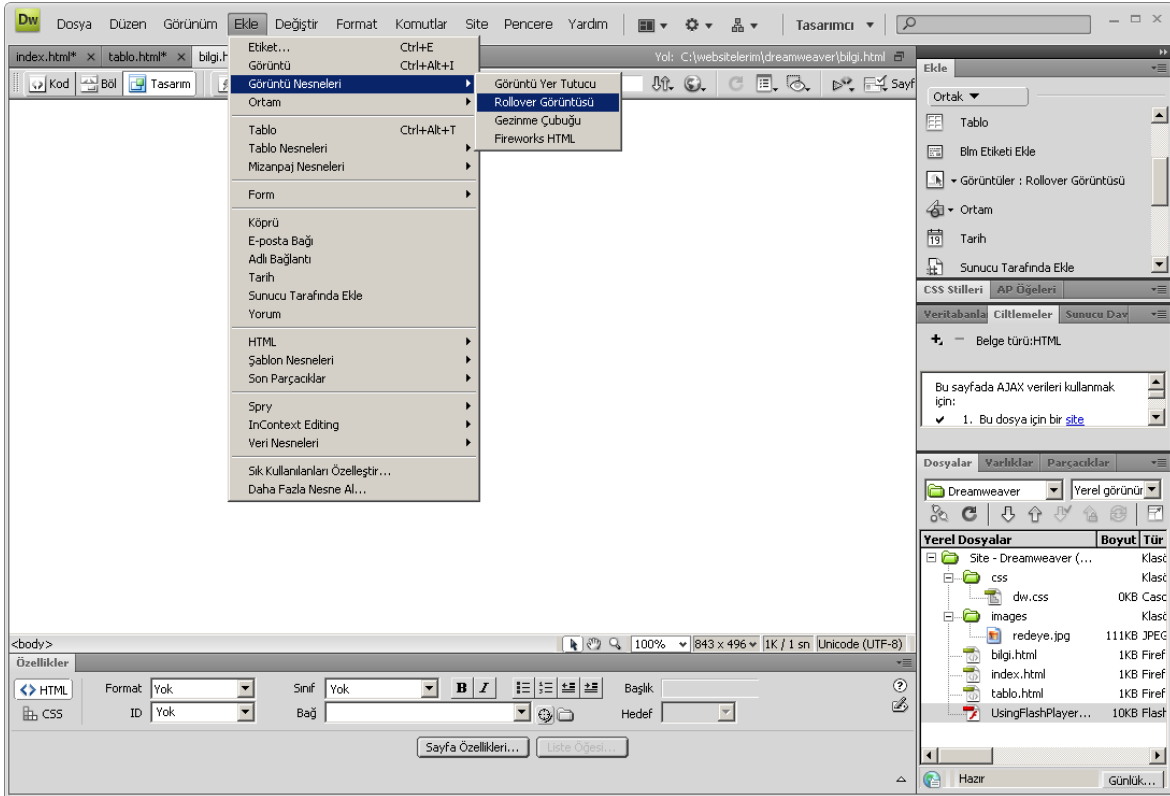
Sayfanıza Rollover resmi eklemek için öncelikle Ekle panelindeki Ortak sekmesine tıklayın. Bu panelde daha önce resim eklediğiniz butona tıklayın ve açılan menüden Rollover Görüntüsü seçeneğini seçin.

Dreamweaver, rollover oluşturma işleminde bu iletişim kutusu aracılığıyla size adım adım yardımcı olur. Rollover oluşturmak için kullanacağınız resimleri henüz sayfaya yerleştirmediyse bu yöntemi kullanmayı tercih edebilirsiniz, çünkü bu yöntemle aynı anda hem resmi ekleyebilir, hem de bunu rollover olarak tanımlayabilirsiniz.

Bir rollover resmi eklemek için ayrıca Ekle > Görüntü Nesneleri > Rollover Görüntüsü komutunu seçip yine aynı iletişim kutusunu kullanmanız da mümkündür.

Görüntü adı bölümüne bir isim yazarak resmi adlandırabilirsiniz. Buraya bir isim yazmazsanız Dreamweaver resimleri kendisi adlandıracaktır.

Orijinal Görüntü alanındaki Gözet... butonunu seçerek orijinal resim olarak gözükecek resmi seçin.

Rollover Görüntüsü, imleç orijinal resmin üzerine geldiğinde değişeceği ikincil halinin dosyasıdır.

“Rollover görüntüyü önceden yükle” kutucuğunu işaretlediğinizde ikincil resim daha ona ihtiyaç olmadan sayfanızın içine ön yükleme ile yüklenir. Böylece kullanıcıların resmin üzerine geldiğinde ikincil resmin çıkması için beklemesi engellenmiş olunur.

Alternatif metin, resimler için kullandığımız ALT alanı ile aynı işlevi görmektedir.

“Tıklandığında URL'ye git” seçeneği ise resme verdiğiniz linki göstermektedir.

Resme eklediğiniz davranışlar, Davranışlar panelinde görülmektedir.

Eğer daha önceden eklenmiş resimleriniz varsa onlara da rollover davranışını ekleyebilirsiniz. Bunun için yapmanız gereken rollover ekleyeceğiniz resmi seçmek ve Davranışlar panelini açmak olacaktır. Daha sonra resminiz halen seçili iken Davranışlar panelinden “+” butonuna basarak, “Görüntü Değiştir” seçeneğini seçmelisiniz.

Açılan iletişim kutusunda seçtiğiniz resim liste içinde seçili olarak karşınıza gelecektir. “Kaynağı buna ayarla” seçeneğinin yanındaki “Gözet...” butonuna tıklayarak yeni ikincil resminizi seçebilirsiniz.

Bu eklemiş olduğunuz davranış da, resmi seçtiğinizde, Davranışlar panelinde gözükecektir.

Bir davranışı silmeniz gerekirse, belge penceresinde davranışı içeren nesneyi ve Davranışlar panelinde silmek istediğiniz eylemi seçin, sonra da Davranışlar panelinin üst kısmındaki eksi (–) işaretli düğmeye tıklayın. Bir davranışı, seçtikten sonra Backspace tuşuna basarak da silebilirsiniz.

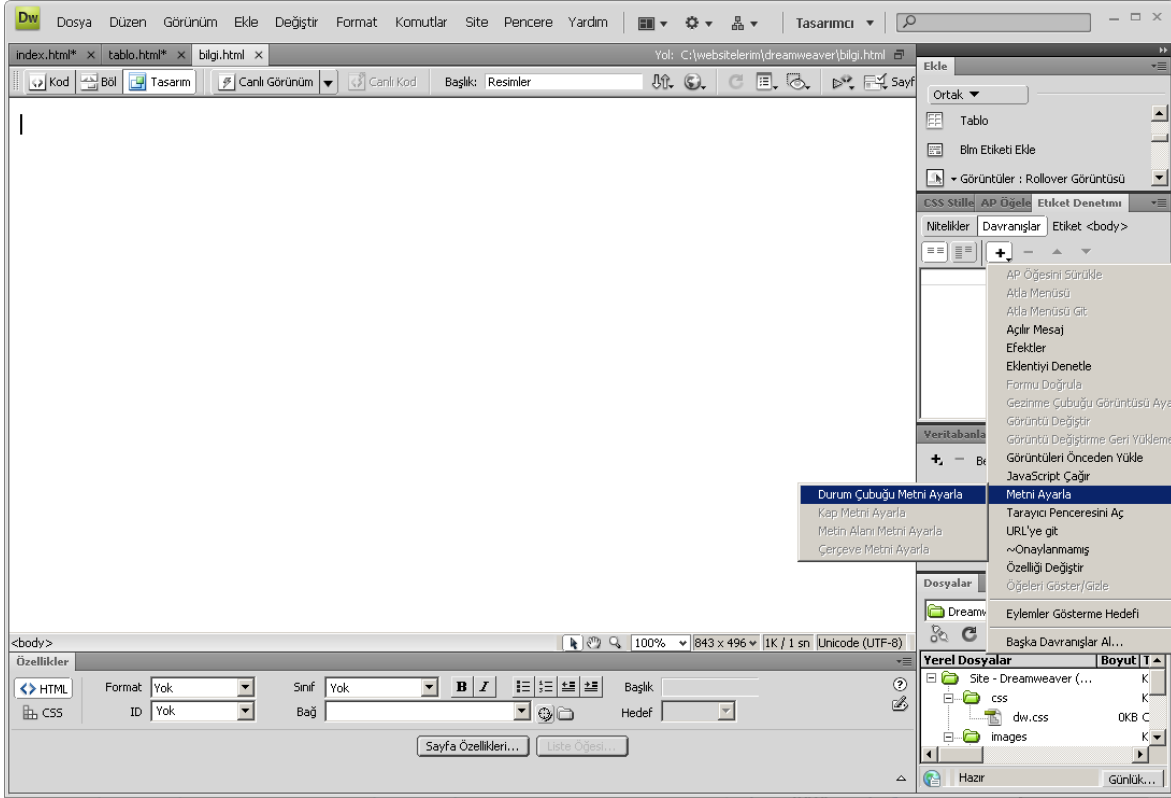
Bir davranış eklediğinizde bu davranışın ortaya çıkması için bir olayın meydana gelmesi gereklidir. Örneğin kullanıcının imlecini bir resmin üzerine götürmesi yukarıda anlattığımız rollover işlemi için gerekli bir olaydır. Bu tür olaylara bir tetikleyici olay yada tetik deriz. Rollover davranışını eklediğiniz resmi seçtiğinizde Davranışlar panelinde soldaki sütunda bu işlemin gerçekleşmesi için gerekli tetikler görünmektedir. Rollover davranışı için varsayılan tetik onMouseOver, yani farenin nesnenin üzerine gitmesidir. Ancak isterseniz açılan menüden bu davranışı değiştirebilirsiniz ve kendi çalışmanıza uygun başka bir tetik seçebilirsiniz.

Sayfanıza bir davranış eklediğinizde bu davranış ile ilgili javascript kodları sayfanızın içine eklenir. Böylece amaçladığınız etkileşim oluşturulmuş olur. Davranışları ekledikten sonra sayfanızın Kod görünümüne dönerek davranışlarla ilgili javascript kodlarını inceleyebilirsiniz.

Bir Durum Çubuğu Mesajı Oluşturmak

Durum çubuğu mesajı, kullanıcılara bağlantıların onları nereye götüreceği konusunda ek bilgi vermek için kullanılabilir. Tarayıcı penceresinin alt kısmındaki durum çubuğunda görünen bu mesaj, bağlı sayfaya giden URL ya da yolun yerini alır. Oluşturacağınız durum çubuğu mesajı sadece sayfanın Internet Explorer ya da Mozilla tarayıcılarda açılması durumunda görünür.

Bu mesajın görünmesi için hangi nesneye bu etkileşimi ekleyecekseniz o nesneyi seçmelisiniz (resim, link yada sayfanın body etiketi). Daha sonra Davranışlar penceresinden “+” işaretine tıklayın ve “Metni Ayarla > Durum Çubuğu Metni Ayarla” seçeneğini seçin. Açılan iletişim kutusunun içine gözükmelerini istediğiniz mesajı yazdıktan sonra tamam butonuna basarak pencereyi kapatabilirsiniz. Böylece sayfanızı bu davranışı eklemiş olursunuz.

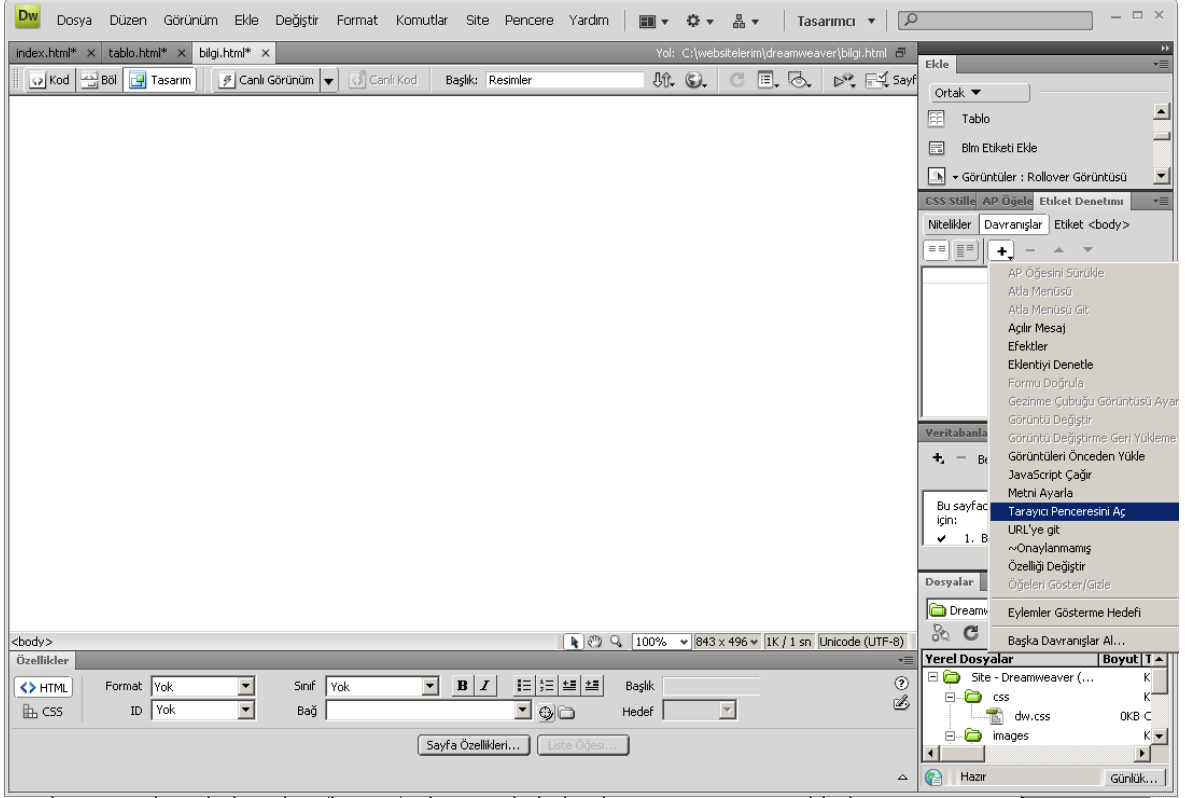

Yeni Bir Tarayıcı Penceresi Açmak

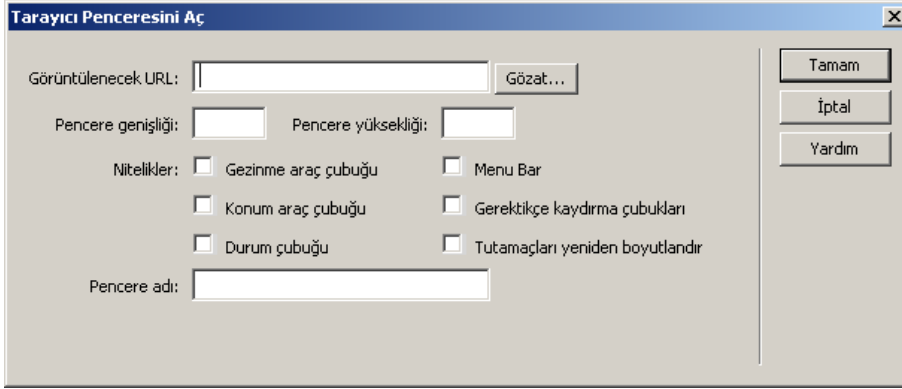
Sayfanız içinde en çok kullanabileceğiniz davranışlardan bir tanesi bir linke tıkladığınızda bu linkin içeriğinin yeni bir pencerede açılmasını sağlamaktır. Bu yeni pencereyi reklamlar, terimler ya da başka bilgileri görüntülemek için kullanabilirsiniz. _blank hedefini standart bir bağlantı ile birlikte kullanarak bir tarayıcı penceresi açabilirsiniz, ama bu yeni pencerenin niteliklerini hiçbir şekilde kontrol edemezsiniz. Diğer yandan, “Tarayıcı Penceresini Aç” seçeneği, yeni tarayıcı penceresinin büyüklüğü ile birlikte kaydırma çubukları ve menü çubukları gibi çeşitli niteliklerini kontrol etmenize imkân sağlar.

Tarayıcı Penceresini Aç seçeneğini eklemek kolay olsa da, bunu bir Web sayfasında kullanmadan önce iyi düşünün. Ekstra bir pencerenin gerekli olduğundan emin olun. Kullanıcılar Web’de dolaşırken sürekli olarak açılan yeni pencerelerden genellikle rahatsız olurlar. Bunları makul bir seviyede tutmak önemlidir. Yeni tarayıcı pencereleri oluştururken ya da başka davranışları kullanırken, ziyaretçilere sunduğunuz geribildirim ya da etkileşim seçeneklerinin miktarını göz önünde bulundurmaya unutmayın ve çok az (bu durumda kullanıcıya yeterli bilgi sunulmaz) ve çok fazla (bu da genellikle zorlayıcı olabilir) arasında gereken dengeyi kurun. Ziyaretçilerin Web siteleriyle ve diğer ortamlarla ilgili daha önceki deneyimlerini anlamanız, onların sitenizi ziyaret ettiklerinde ve sitenizle etkileşime girdiklerinde karşılaşacakları şeyleri daha iyi belirlemenize yardımcı olacaktır.

Yeni bir davranış eklemek için Davranışlar panelindeki artı düğmesine (+) tıklayın ve ardından açılan listeden Tarayıcı Penceresini Aç’ı seçin.

Bu işlem sonrasında yeni tarayıcı penceresi iletişim kutusu karşınıza çıkacaktır.

Gezinti araç çubuğu: Aralarında Back (Geri), Forward (İleri), Home (Giriş) ve Reload (Yenile) düğmelerinin de bulunduğu tarayıcı düğmeleri.

Konum araç çubuğu: Aralarında location (konum) alanının da bulunduğu tarayıcı seçenekleri.

Durum çubuğu: Tarayıcı penceresinin alt kısmında bulunan ve mesajların (kalan yükleme süresi ve bağlantılarla ilişkili URL'ler gibi) görüntülediği alandır.

Menü çubuğu: Tarayıcı penceresinin (sadece Windows'ta) File (Dosya), Edit (Düzenle), View (Görünüm), Go (Git) ve Help (Yardım) gibi menülerin görüldüğü alanıdır. Kullanıcıların yeni pencerede gezinti imkânına sahip olmalarını istiyorsanız bu seçeneği ayarlamanız gerekir. Eğer bu seçeneği ayarlamazsanız, kullanıcılar yeni pencerede sadece pencereyi kapatma ya da minimum boyuta getirme seçeneklerine sahip olurlar.

Gerektiğinde kaydırma çubuklarını görüntüle: İçeriğin görünür alanın dışına taşması durumunda kaydırma çubuklarının görüntülenmesi gerektiğini belirtir. Bu seçeneği ayarlamadığınız takdirde, kaydırma çubukları görüntülenmeyebilir. Bunun yanında Yeniden Boyutlandırma Tutamaçları seçeneğinin etkinliği de kaldırılırsa, ziyaretçiler içeriğin pencerenin orijinal boyutlarına sığmayan kısmını hiçbir şekilde göremeyebilir. Eğer durum böyleyse, pencerenin sayfanın içeriğine uygun olacak şekilde boyutlandırıldığından emin olmanız gerekir. Pencerenin çok küçük ya da çok büyük olması ve kaydırma çubuklarının bulunmaması ziyaretçiler açısından sinir bozucu bir durumdur. Bazı Web tarayıcıları bu ayarı (yeniden boyutlandırma tutamaçları ayarıyla birlikte) dikkate almaz ve gerektiğinde kullanır.

Yeniden boyutlandırma tutamaçları: Kullanıcıların pencerenin boyutlarını, pencerenin sağ alt köşesini sürükleyerek ya da sağ üst köşedeki Maximize (Ekranı Kapla) düğmesine (Windows'ta) veya boyutlandırma kutusuna (Macintosh'ta) tıklayarak değiştirebilmeleri gerektiğini belirtir. Bu seçeneği ayarlamadığınız takdirde, boyut değiştirme kontrolleri genellikle kullanılamaz durumda olur ve kullanıcı pencerenin boyutlarını değiştiremez.

Pencere ismi: Yeni pencerenin ismidir. Yeni pencereyi bağlantılar için hedef olarak tanımlamak ya da JavaScript ile kontrol etmek istiyorsanız, bu pencereyi adlandırmanız gerekir.

Ajax Eklentileri

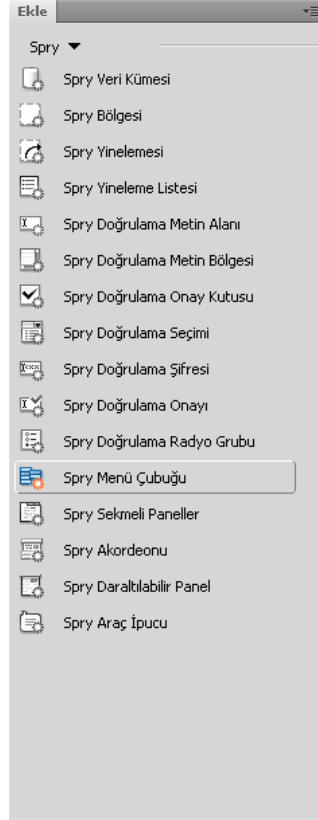
Dreamweaver yeni sürümü ile birlikte kolay Ajax uygulamaları geliştirebileceğiniz Spry Framework özelliği ile gelmektedir. Spry, Adobe tarafından dünya üzerinde en çok kullanılan Ajax yöntemlerinin içinden özenle seçilmiş bir koleksiyondur.

Dreamweaver içinde gelen Spry aslında bir JavaScript kütüphanesidir. Aynı davranışlar gibi size birkaç adımda kolay olarak sayfalarınıza Ajax kontrolleri eklemenizi sağlarlar.

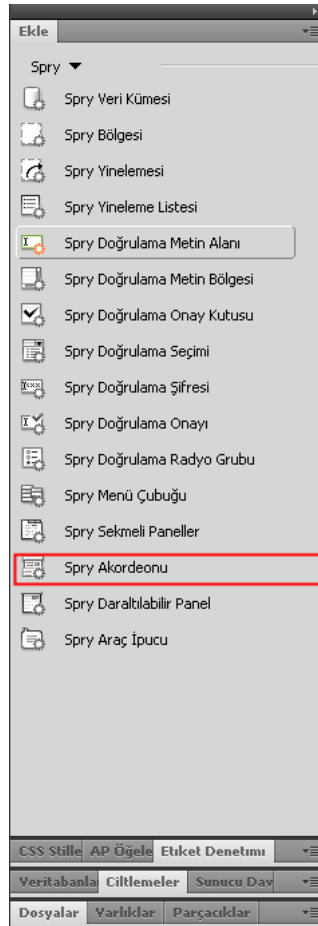
Spry Akordeonu, Spry Sekmeli Paneller, Spry Daraltılabilir Panel

Spry kütüphanesi içinde veri ile çalışabileceğiniz özellikler olduğu gibi görsel öğeler de bulunmaktadır.

Bu görsel öğelerden herhangi birini eklemek için yapmanız gereken Ekle panelindeki Spry grubunu açmaktır.

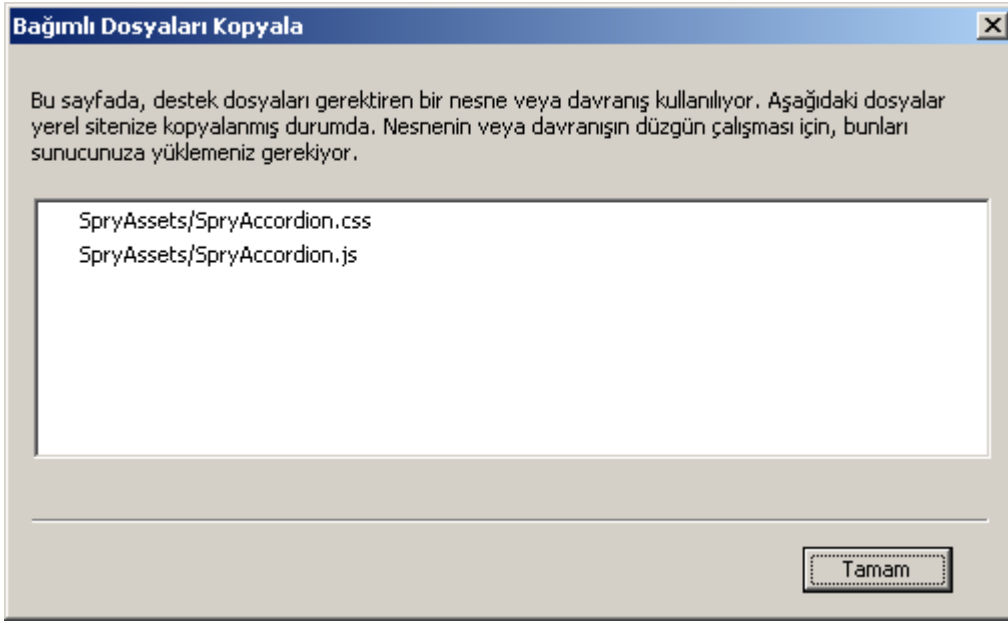

Spry sekmesinde eklemek Spry Akordeonu butonuna tıklayın. Diğer görsel öğelerin kullanımı da benzer şekildedir.

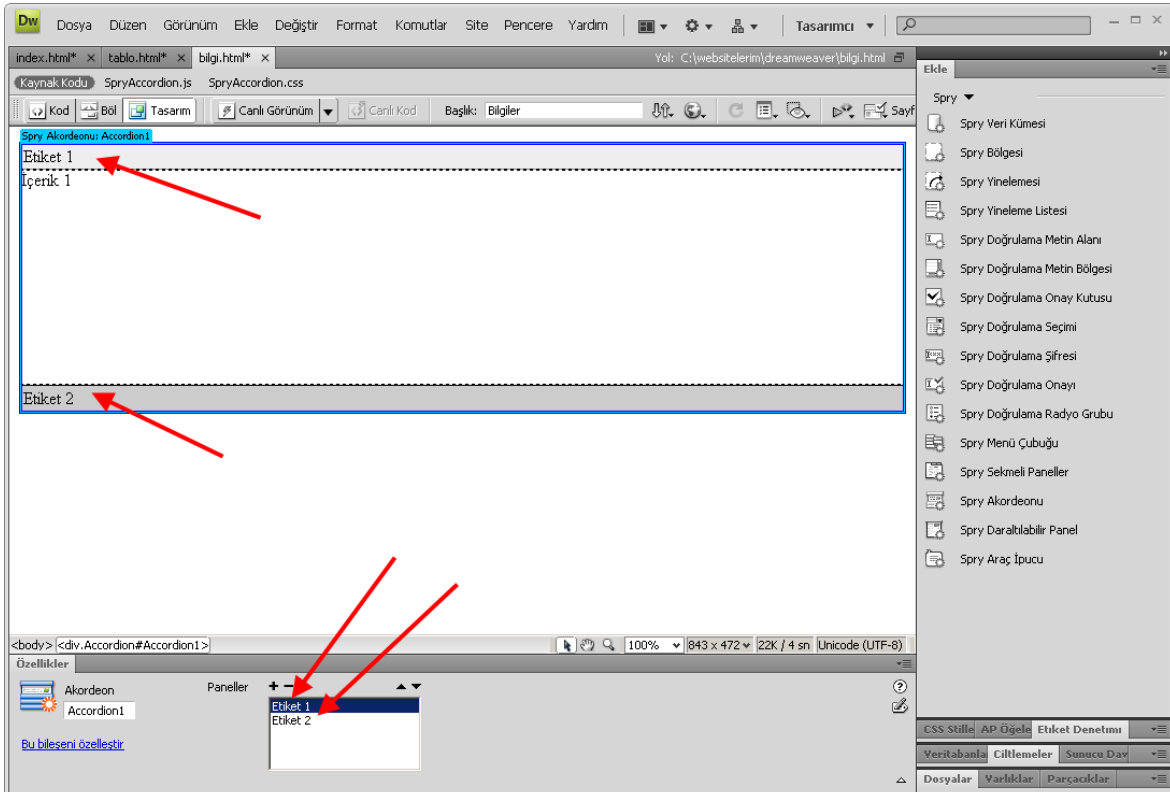
Bu butona bastığınızda sayfanızın içine bir akordeon menü eklenecektir. Bu menü ile sayfalarınız içinde sınıflandırmak istediğiniz alanları açılır kapanır bir menü şeklinde kullanabilirsiniz.

Sayfanızı Dosya > Kaydet seçeneği ile kayıt ettiğinizde Dreamweaver size bu eklentiye ilk kez kullandığınızda ilgili Javascript dosyalarını kopyalamanız gerektiğini söyleyecektir.

Bu pencerede Tamam seçeneğini seçin. Bu dosyalar SpryAssets klasörü altına yerleştirilecektir.

Bu dosyalar SpryAssets klasörü altına yerleştirilecektir. Sitenizi sunucunuza atarken, bu dosyaları atmamayı unutmayın.

Yukarıdaki resimde akordeon kontrolü eklediğinizde sayfanın içeriğini görmektesiniz. Yeni bölümler eklemek için Paneller başlığının yanındaki + işaretine tıklayabilir var olan bir bölümü silmek için – işaretine tıklayabilirsiniz. Yukarı ya da aşağı okları ile bölümlerin sırasını değiştirebilirsiniz. F12'ye basarak dosyanızı varsayılan tarayıcınızda önizleyebilirsiniz.

Diğer Spry görsel panelleri de aynı özelliklere sahiptir.

BÖLÜM

8

Formlarla Çalışmak

Formun Oluşturulması

Form İçeriğini Gruplamak

Tek Satırlı Metin Alanları Ekleme

Radyo Düğmeleri Ekleme

Onay Kutuları Ekleme

Liste ve Menü Öğeleri Ekleme

Çok Satırlı Metin Alanları Ekleme

Buton Ekleme

Gizli Alanlar Oluşturmak

Kimi zaman Web sitenizi ziyaret eden insanlardan bilgi almanız gerekebilir. Bu bilgiler içinde insanların siteyle ilgili düşünceleri, kullanıcı kayıt verileri, anket cevapları ve ürün satın alma bilgileri (e-ticaret) sayılabilir. Farklı tipte bilgiler toplamaktan ziyaretçilerin siteyle etkileşime girmesini sağlamaya kadar pek çok işleve sahip olan formlar, veri elde etmenizi sağlayan kullanıcı arabirimleridir. Formlarla ziyaretçilerinizden belirli konularla ilgili bilgi alabilir ya da onlara geribildirim, soru ya da istek gönderme imkânı tanıyabilirsiniz. Ziyaretçi kayıt işlemleri ve ürün siparişleri genellikle formlarla sağlanan bir işlevselliği gerektirir. Formlar veritabanlarıyla sıkça kullanılır ve ziyaretçilerin arama yapmalarını ve bir veritabanına dahil edilecek bilgileri göndermelerini sağlayabilir. Formlar alan (field) adı verilen ve ziyaretçinin bilgi girdiği bazı bileşenler içerir. Bu alanların arasında metin alanlarını, radyo düğmelerini, onay kutularını, menüleri ya da listeleri sayabiliriz.

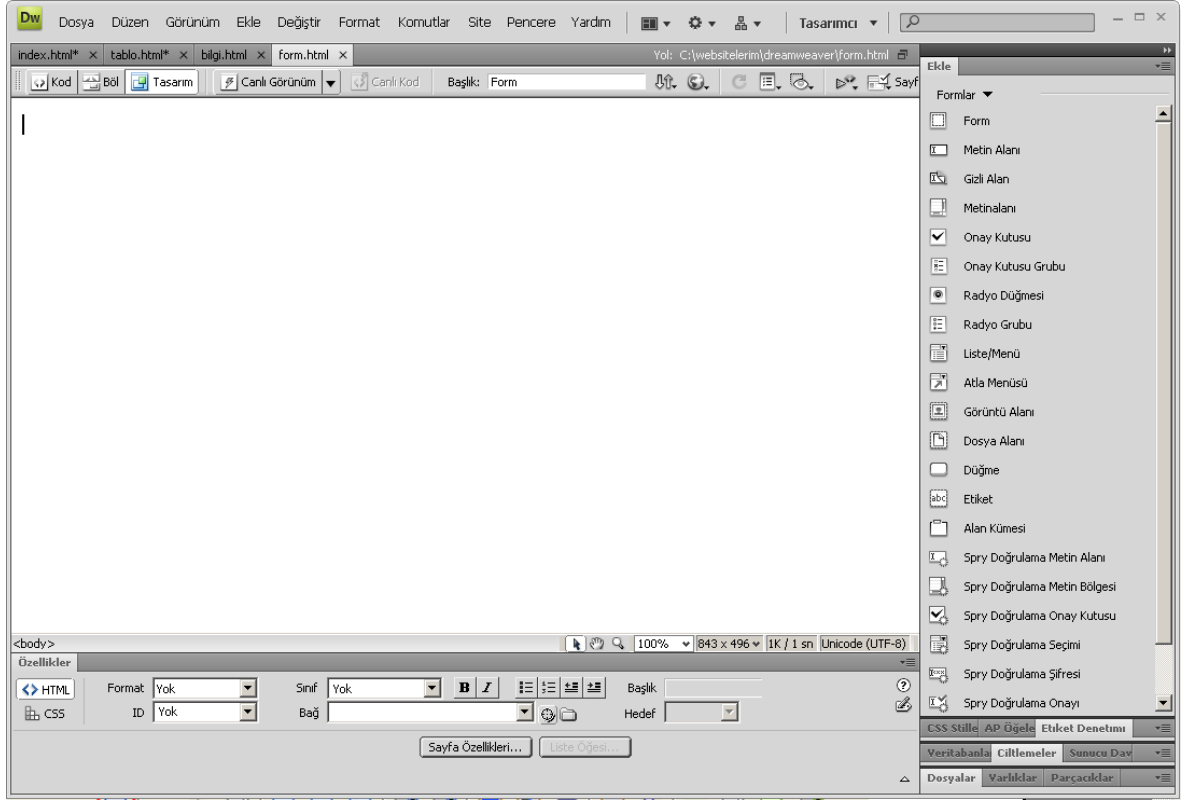
Form verileri genellikle bir sunucu üzerinde yer alan bir veritabanına, bir e-posta adresine ya da kendilerini işleyecek bir uygulamaya gönderilir. Formların işlenmesi, dinamik sayfaların (bu sayfalar veritabanları gibi dinamik içerik kaynaklarına erişmek için PHP, JSP, ColdFusion vb dilleri kullanırlar) ya da CGI (Common Gateway Interface) script'lerinin kullanımıyla gerçekleştirilir. CGI, formdaki verilerle sunucu arasında iletişim bağlantısı olarak görev yapan standart bir protokoldür. Bu bölümdeki konuların içinde veritabanı yada bir sunucu ile iletişim olmadığından, sunucu erişimine ihtiyaç duymayacaksınız

Formun Oluşturulması

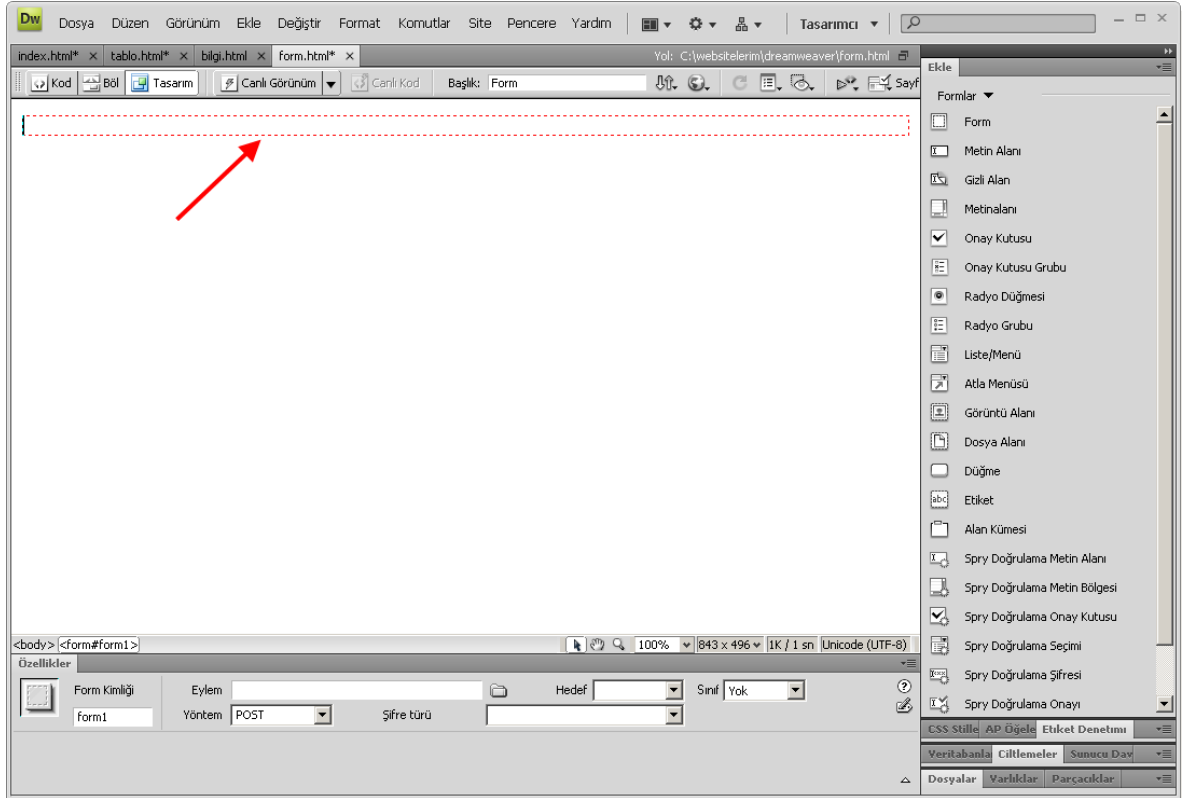
Bir sayfaya alanlar ve düğmeler gibi elemanlar eklemeyen önce bu elemanları içerecek olan formu oluşturmak gerekir. Form; alanlar, düğmeler, menüler ve ziyaretçilerin bilgi girmek ya da seçim yapmak için kullandığı diğer nesnelere için bir taşıyıcı görevi üstlenir. Formlar ayrıca gönderildiklerinde verilere ne olacağını belirler. Form nesnelere için çalışabilmesi için mutlaka bir form ile çevreli olmaları gereklidir. Bunun için sayfaya ilk olarak form etiketini yada çevreleyicisini eklemelisiniz.

Sayfanızın içinde formunuzu ekleyeceğiniz noktayı seçin. Form etiketleri blok elemanları olduğundan içinde buldukları çerçevenin (Bir tablo hücresi yada bir div etiketi veya sayfanın tamamı) tamamını doldururlar. Bu nedenle bir formu başka bir nesne ile yan yana koymak istiyorsanız iki nesneyi de bir çevreleyicinin (tablo yada div etiketi) içine koymalısınız.

Ekleme noktanıza imlecinizi koyduktan sonra Ekle panelinin Formlar kategorisindeki Form düğmesine tıklayın.

Bu düğme en soldaki düğmedir. Böylece bir formu sayfanızın içine eklemiş oldunuz. Bu eklediğiniz sadece formun genel çerçevesidir. İçinde herhangi bir form elemanı barındırmamaktadır.

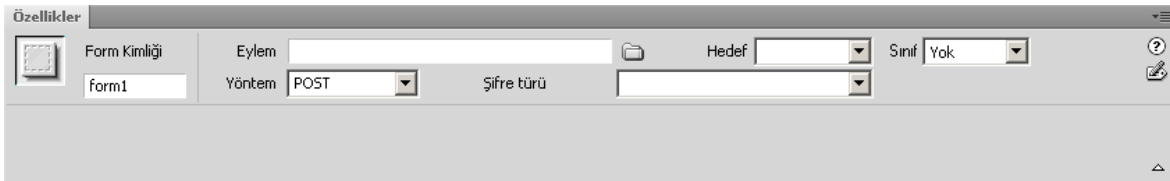

Form tarafından kaplanan alan, belge penceresinde kırmızı noktalı çizgilerle gösterilir. Bu alan kodda <form> ve </form> etiketleriyle tanımlanır. Söz konusu kırmızı çizgiler sadece Dreamweaver'da görüntülenen görünmez elemanlardır. Sayfayı bir Web tarayıcısında açtığınızda form alanını gösteren herhangi bir işaret göremezsiniz. Ayrıca bu kırmızı çizgileri tutup sürükleyemezsiniz.

Eğer görünmez elemanlar etkin değilse bir mesaj kutusu belirecek ve formu göremeyeceğinizi belirtecektir. OK düğmesine tıklayarak mesaj kutusunu kapatın ve Görünüm > Görsel Yardımcılar > Görünmez Öğeler komutunu seçerek formun kırmızı noktalı sınırlarını görüntüleyin. Eğer görünmez elemanlar etkin durumdaysa bu uyarı mesajını görmezsiniz. Dreamweaver'ın Tercihler iletişim kutusunda yer alan Görünmez Öğeler kategorisindeki Form Ayırıcı seçeneğinin de işaretli olması gerekir. Bu seçenek varsayılan durumda işaretlidir.

Bir sayfaya birden fazla form yerleştirebilirsiniz. Ancak HTML'de bir formu diğer bir formun içine yerleştiremezsiniz. Bu kısıtlamadan dolayı Dreamweaver formların yanlılıkla iç içe yerleştirilmesini engeller. Bunu da bir formun diğer formun içine yerleştirilmesini imkânsız kılarak gerçekleştirir. Form ekleme seçeneği iptal edilmez, ama bir formu diğer bir formun içine yerleştirmeye kalktığınızda bu işlem gerçekleşmez. Form etiketlerinin başka bir forma elle eklenmesi durumunda Dreamweaver hatalı etiketleri vurgulayarak dikkatinizi hatanın bulunduğu konuma çeker.

Eklemiş olduğunuz bir form çerçevesini ya da etiketini seçtiğinizde özellikler denetçisinde bu formun özellikleri gözükür.

Bu pencere içindeki form1 yerinde formunuzun ismini yazabilirsiniz.

Eylem alanı, formunuzun altındaki gönder butonuna (henüz nasıl ekleneceğini söylemedik) basıldığında sayfanın hangi sayfaya yönleneceğini söylediğimiz yerdir. Bu alana genelde formunuzu işleyecek ve sunucu ile bağlantılı bir dinamik sayfanın adresini girersiniz. Ancak statik bir sayfa yaptığınızda ve bir sunucu ile iletişiminiz yoksa buraya mailto:birisi@example.com gibi bir eposta adresi girerseniz, form içerikleri ziyaretçinin bilgisayarındaki varsayılan eposta istemcisi aracılığıyla (Outlook, Outlook Express, Thunderbird, vb) ile gösterdiğiniz eposta adresine gönderilir.

Dreamweaver formlar için genel tipte isimler oluşturur. Siz her form oluşturduğunuzda bu formların isimleri sayısal olarak otomatik bir şekilde artar (form1, form2, vb). Bütün form isimlerinin benzersiz olması ve ayrıca özel karakter içermemesi gerekir. Form isimleri önemli tanımlayıcılardır (identifir); özellikle de bir sayfada birden fazla form varsa veya form aracılığıyla istenen ya da toplanan bilgileri içeren bir veritabanı kullanıyorsanız. Form isimleri ayrıca, JavaScript gibi script dilleri aracılığıyla formları kontrol etmek için de kullanılır.

Tablo, formun yerleşim düzenini geliştirir. Tablo kullanmak, etiketlemek üzere metin ya da resimlerin form alanlarıyla hizalanmasını kolaylaştırır.

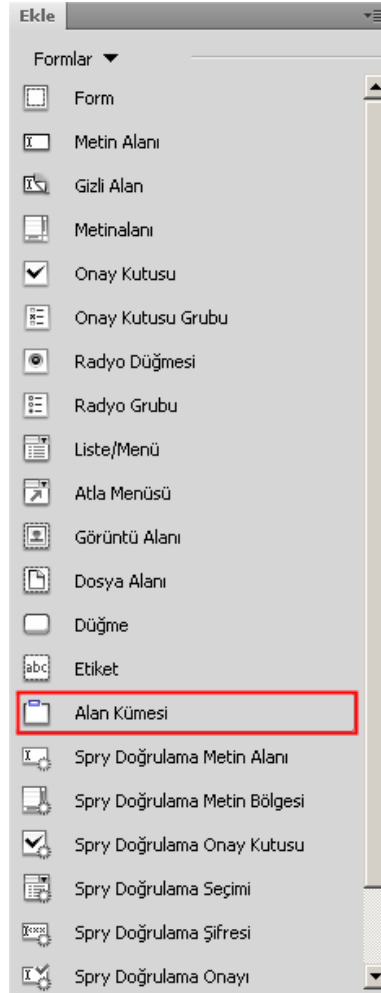
Bir formun içine bir tablo ya da bir tablonun içine bir form yerleştirebilirsiniz. Ama burada söz konusu tablo, formu tamamen kapsamalı ya da form tarafından tamamen kapsanmalıdır.

Form İçeriğini Gruplamak

Formunuzun içeriğini oluşturmaya başlamadan önce biraz zaman ayırarak içeriğin ayrıntılı bir taslağını oluşturmanız gerekir. Ziyaretçilerden isteyeceğiniz bilgilerin bir taslağını oluşturduktan sonra bu bilgileri içerik benzerliğini temel alarak mantıksal gruplara ayırabilirsiniz.

Formunuzun bölümlerini belirledikten sonra formun içinde bu bölümleri oluşturmak için alan kümelerini (fieldsets) kullanmaya hazırsınız demektir. Alan kümeleri, bir form içinde ayrı ayrı içerik bölümleri oluşturmak için kullanılan form elemanlarıdır. Formunuzun içeriğini küçük ve bağımsız bölümler halinde grupladığınızda ziyaretçilerin formu anlaması ve doldurması daha kolay olur. Böylece ziyaretçileriniz formun genel yapısını hemen kavrayabilirler.

Formunuzun içine grup eklemek için imlecini eklemek istediğiniz noktaya tıklatın ve Formlar kategorisi altından Alan Kümesi'ni seçin.

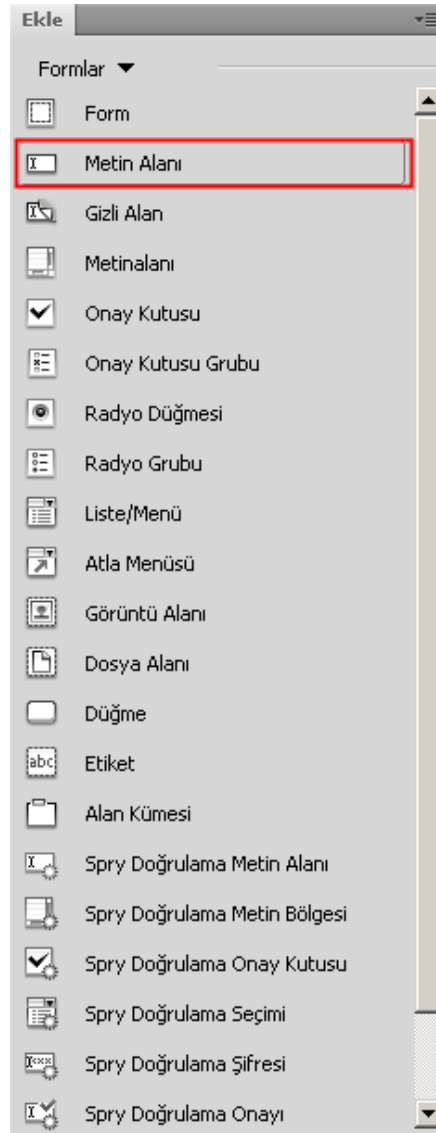
Fieldset iletişim kutusu açılacaktır. İçine başlığınızı yazın ve Tamam tuşuna basın.

Bir alan kümesi, kullanabileceği bütün alanı kaplayacak kadar genişler. Formlarda olduğu gibi alan kümesini bir tabloya veya bir tabloyu bir alan kümesine yerleştirmek mümkündür. Ama tablo alan kümesini tamamen kapsamalı ya da alan kümesi tarafından tamamen kapsanmalıdır. Vermiş olduğunuz alan başlığı form içinde gözükecek ve kullanıcılarınızın formunuzu kolay anlaması için kullanılacaktır. Bu nedenle alanlarınıza açıklayıcı başlıklar verin.

Tek Satırlı Metin Alanları Ekleme

Metin alanları, ziyaretçinin yazarak girebileceği bilgileri toplamak için kullanılır. Kısa, özlü cevaplar (bir sözcük ya da sözcük grubu gibi) için tek satırlı metin alanları kullanılır. Normalde kullanılan tek satırlı metin alanları; ziyaretçinin isim, kısa adres ve e-posta gibi bilgilerini girmesi için kullanılır. Bu metin alanları ayrıca temel arama işlemleri için de kullanılır. Burada ziyaretçi, ilgili alana istenen bilgiyi tanımlayan sözcükleri girer.

Bütün form alanlarını ve düğmeleri kırmızı noktalı çizgilerin içine yerleştirmeniz gerekir, aksi takdirde bunlar formun bir parçası olmaz. Form alanlarını kırmızı çizgilerin dışına yerleştirmeye kalkarsanız Dreamweaver size bu alanı kapsayan bir form alanı oluşturup oluşturmak istemediğinizi sorar. Hayır dersanız ilgili alan ya da düğmeler herhangi bir formun bir parçası olarak işlev görmez. Formunuza tek satırlı bir metin alanı eklemek için Formlar panelinden metin alanı seçeneği seçin.

Herhangi bir form nesnesi eklediğinizde Erişilebilirlik Özellikleri penceresi açılabilir. Bu pencere formlarınızın erişilebilir olması için kullanabileceğiniz özellikleri barındırır.

Girdi Etiketleri Erişilebilirlik Nitelikleri

Kimlik:

Etiket:

Stil: Etiketle sar
 'for' niteliğini kullanarak etiketi ekle
 Etiket yok

Konum: Form ögesinden önce
 Form ögesinden sonra

Erişim anahtarı: Sekme dizini:

Nesneleri eklerken bu bilgileri vermek istemiyorsanız [erişilebilirlik tercihlerini değiştirin.](#)

Tamam
İptal
Yardım

Bu pencerede ilgili alanları doldurabilir yada İptal seçeneğine tıklayarak devam edebilirsiniz. Eğer Dreamweaver Girdi Etiketleri Erişilebilirlik Nitelikleri iletişim kutusunu otomatik olarak açmazsa, form nesneleri için erişilebilirlik özelliklerini etkinleştirmeniz gerekebilir. Bunun için Düzen > Tercihler komutunu seçin. Erişilebilirlik kategorisine geçin ve Form nesneleri onay kutusunu işaretleyin.

Tercihler

Kategori

- Genel
- AP Öğeleri
- CSS Stilleri
- Doğrulayan
- Dosya Karşılaştırma
- Dosya Türleri / Düzenleyiciler
- Durum Çubuğu
- Erişilebilirlik**
- Fontlar
- Görünmez Öğeler
- Kod Formatı
- Kod İpuçları
- Kod Rengi
- Kod Yeniden Yazma
- Kopyala/Yapıştır
- Site
- Tarayıcıda Önizleme
- Vurgulama
- Yeni Belge

Erişilebilirlik

Şunlar eklenirken nitelikleri göster:

- Form nesneleri
- Çerçeveler
- Ortam
- Görüntüler

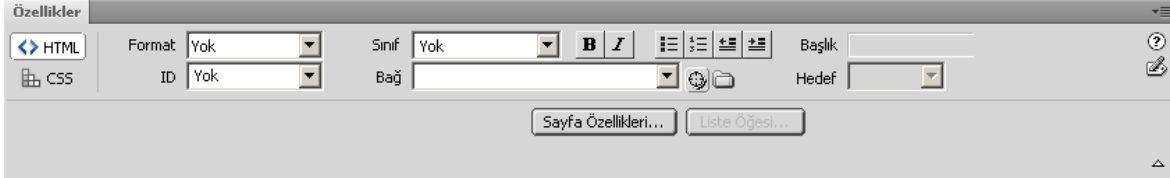
Açarken panele odaklan

Ekran dışı oluşturma (ekran okuyucular kullanılırken devre dışı bırakılması gerekir)

Yardım
Tamam
İptal

Sonra da Tamam düğmesine tıklayın. Eğer her seferinde bu iletişim kutusu ile uğraşmak istemiyorsanız bu özelliği kapatmak için bu sefer ilgili alanlardaki işareti kaldırmanız yeterli olacaktır.

Formunuza tek satırlı metin alanını ekledikten sonra ona ait özellikleri değiştirebilirsiniz. Bunu yapabilmek için metin kutusuna tıkladıktan sonra özellikler penceresi içinde özelliklerini belirleyin.

En soldaki kutucuk içinde yer alan textfield kelimesi yerine bu alanı form içinde eşsiz (tekil) olarak niteleyecek bir ismi özel karakterler olmadan ve Türkçe karakterleri (ÇÇöÖşŞğĞüÜİ) kullanmadan yazın.

Karakter alanı bu metin kutusunun aynı anda kaç karakteri gösterebileceğini ayarladığınız seçenektir.

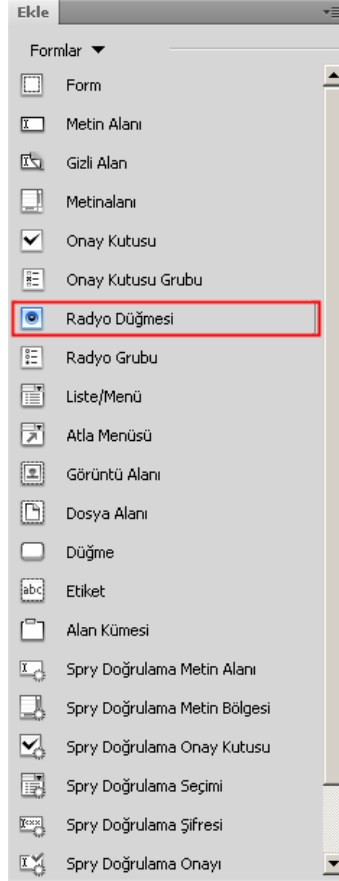
Maks kar, bu metin kutusunun içinde en fazla kaç karakter barındırabileceğini belirttiğiniz alandır. Bu alandaki rakam ile karakter alanındaki rakamlar birbirinden farklı olabilir. Örneğin bir metin kutusu aynı anda 10 karakter gösterebilirken, içinde en fazla 20 karakter bulundurabilir. Bu durumda bu alanı dolduran ziyaretçiler yazmaya devam ederken yazılar sola doğru kayacaktır.

Yazım seçeneği bu alanın tek satırlı mı yoksa çok satırlı mı olacağını seçtiğiniz alandır. Burada aynı zamanda bu alanı bir şifre alanı olarak da gösterebileceğiniz bir seçenek bulunmaktadır. Şifre seçeneğini seçerseniz metin alanının içine yazılan yazıların yerinde noktalar gözükecektir.

Başlangıç değeri, seçeneği ile bu alanın, sayfa ilk yüklendiğinde hangi metinle dolacağını seçebilirsiniz.

Radio Düğmeleri Ekleme

Radio düğmelerini (radio buttons) kullanıcıların bir dizi seçenek arasından sadece birini seçmesini istediğiniz durumlarda kullanırsınız. Bir seçeneği işaretlediğinizde diğer seçenekler otomatik olarak geçersiz kılınır. Radio düğmeleri genellikle kredi kartı seçimi ve Evet ya da Hayır şeklinde cevaplanan sorular için kullanılır. Bir radyo grubu eklemek için Formlar panelinde Radyo Grubu butonuna tıklayın. Radyo Grubu iletişim kutusu açılacaktır. Bu penceredeki etiket alanları sayfa içinde ziyaretçilerin göreceği değerleri, Değer alanı ise sayfa ile gönderilecek değerleri göstermektedir. Eğer bu grubun satır atlatılarak sıralanmasını istiyorsanız, satır kesmelerini, tablo ile gösterilmesini istiyorsanız Tablo seçeneğini seçmelisiniz.

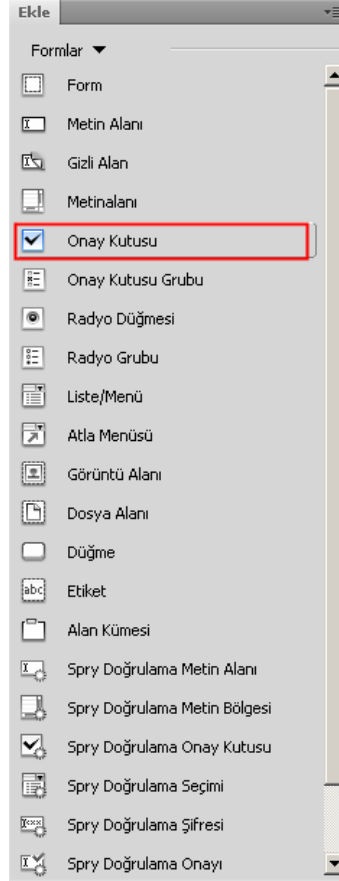

Varsayılan durumda her grup (Radyo Grubu) en az iki radyo düğmesi içerir. İstedığınız kadar radyo düğmesi ekleyebilir, silebilirsiniz. Girişleri seçip ok tuşlarının yardımıyla listede yukarıya ya da aşağıya doğru taşıyarak girişlerin sıralamasını da değiştirebilirsiniz.

Bir form gönderildiğinde buradaki değerler, sunucuda formu işleyen script'e gönderilir. Ziyaretçinin hangi seçeneği işaretlediğini anlayabilmek için her bir radyo düğmesine farklı bir değer verdiğinizden emin olun.

Onay Kutuları Ekleme

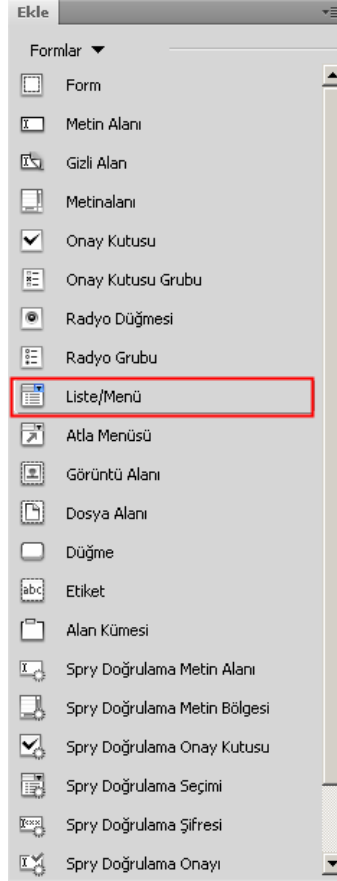
Onay kutuları (checkboxes), ziyaretçilerin birbiriyle alakalı bir grup öge arasından bir ya da birden fazla öge seçmesini sağlar. Ziyaretçinin istediği sayıda seçeneği işaretleyebilmesine izin vermek istediğiniz yerlerde genellikle onay kutularını kullanırsınız.

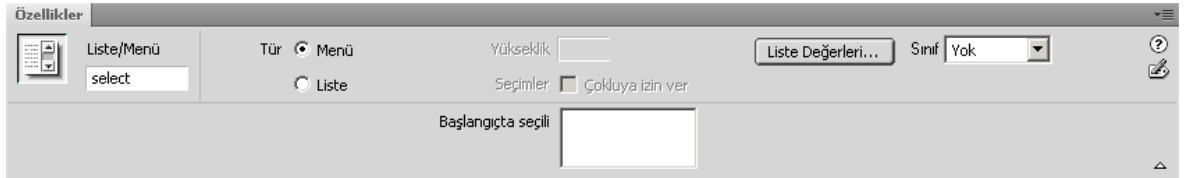
Eğer ziyaretçinin sadece tek bir seçenek işaretlemesini istiyorsanız, bundan sonraki uygulamada olduğu gibi radyo düğmelerinden faydalanırsınız. Onay kutusu eklemek için Ekle araç çubuğunun Formlar kategorisinde yer alan Onay kutusu düğmesine tıklayın.

Liste ve Menü Öğeleri Ekleme

Kayırlabilir bir liste (scrolling list) ya da menü oluşturarak ziyaretçilerin buradaki öğelerin arasından seçim yapmasını sağlayabilirsiniz. Kayırlabilir bir listeye ziyaretçilerinize birden fazla bitişik ya da bitişik olmayan öğeyi seçme imkânı tanıyabilirsiniz. Menülerde ziyaretçiler tek bir seçim yapabilir. Bunların her ikisinde de, ziyaretçinin seçtiği öğeler vurgulu hale gelir. Liste veya menü öğeleri eklemek için Ekle araç çubuğunun Formlar kategorisinde yer alan List/Menu düğmesine tıklayın.

Eklediğiniz form nesnesine tıkladığınızda karşınıza bununla ilgili özellikler denetçisi çıkacaktır.

Tür alanında bu form elemanının Menü mü Liste mi olacağını seçebilirsiniz. Liste olan nesneler aynı anda birden fazla içeriği gösterebilirler ve bunların içinden birden fazlası aynı anda seçilebilir.

Yükseklik değeri eğer tür olarak Liste'yi seçerseniz aktif olacaktır.

Çokluğa izin ver seçeneği de yine eğer tür olarak Liste'yi seçerseniz aktif olacaktır.

Liste değerleri butonu ile bu listenin içeriğini dolduracak değerleri seçebilirsiniz.

Başlangıçta seçili seçeneği ile sayfanız yüklendiğinde formunuzun içinde başlangıç olarak hangi değer seçili olduğunu ayarlayabilirsiniz.

Çok Satırlı Metin Alanları Ekleme

Ziyaretçilerin metin girebileceği birden fazla satıra sahip metin alanları aracılığıyla ziyaretçilerinizden daha büyük miktarda bilgi alabilirsiniz. Çok satırlı metin alanları genelde ziyaretçilerden yorum ve geribildirim almak için kullanılır. Çok satırlı bir metin alanını Ekle > Form > Metin Bölgesi komutunu seçerek de ekleyebilirsiniz.

Çok satırlı metin alanları ile tek satırlı metin olanlarının özellikleri birbirine benzemektedir. Çok satırlı metin alanlarında ek olarak Sar(wrap) seçeneği ve satır sayısı seçeneği bulunmaktadır.

Sar (wrap) menüsündeki seçenekler şunlardır: Varsayılan(Default), Kapalı(off), Sanal(virtual) ve Fiziksel(physical).

Varsayılan seçeneği, tarayıcının varsayılan ayarını kullanır. Yazım alanında Çok Satırlı'yı işaretlediğinizde otomatik olarak bu seçenek ayarlanır.

Kapalı seçeneği, metnin bölünerek bir sonraki satıra geçmesini engeller. Metin, siz Return ya da Enter tuşuna basana kadar aynı satırda devam eder. Ziyaretçi yazarken metin görünabilir alanın sınırını aştığında sola doğru kayar.

Sanal seçeneği, metni bölerek bir sonraki satırdan devam etmesini sağlar. Ama sözcük sarma özelliği, form gönderildiği zaman verilere uygulanmaz.

Fiziksel seçeneği, metni bölerek bir sonraki satırdan devam etmesini sağlar ve sözcük sarma özelliği, form gönderildiğinde verilere uygulanır.

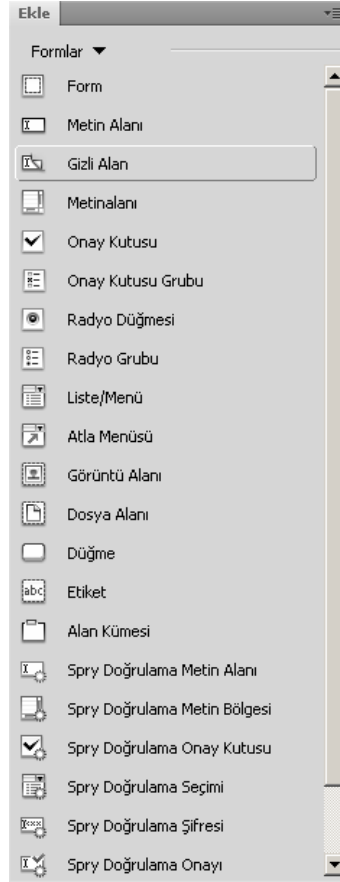
Buton Ekleme

Formlarda, biri form verisini göndermek (Gönder-Submit), diğeri de formu temizlemek (Temizle-Reset) için olmak üzere genellikle iki düğme kullanılır. Gönder(Submit) düğmesi Web tarayıcısına veriyi göndermesi gerektiğini bildirir. Temizle(Reset) düğmesi ise sayfadaki alanlarda bulunan bütün bilgileri siler. Temel arama işlevi için oluşturulan bir formda genellikle sadece tek bir Gönder(Submit) düğmesi bulunur. Bu da çoğunlukla Ara ya da Git şeklinde adlandırılır. Sayfanıza bir buton eklemek için yapmanız gereken imlecini formunuzun içinde uygun bir yere koyduktan sonra, formlar sekmesinden buton elemanını eklemektir.

Butonun işlev özelliklerini değiştirebilirsiniz. Bir butonun Gönderme, silme ya da görevsiz özelliğinde olmasını ve içinde yazacak olan başlık yazısını özellikler denetçisinden ayarlayabilirsiniz.

Gizli Alanlar Oluşturmak

Kimi zaman formunuza, ziyaretçiler tarafından görülmeyen ya da ziyaretçi tarafından doldurulacak bazı bilgileri dahil etmeniz gerekebilir.

Böyle durumlarda Web tarayıcısında görüntülenmeyen gizli alanlardan faydalanabilirsiniz. Gizli alanlar (hidden fields) genellikle, formun işlenmesi için (isim, sipariş numarası ya da satılan ürünle ilgili başka bir bilgi almak, form bir e-posta adresine gönderilecekse bir e-posta adresi ve konu başlığı eklemek, formu doldurduktan sonra ziyaretçilerinizi yönlendirmek istediğiniz bir sayfanın URL'sini dahil etmek, bilgileri bir formdan başka bir forma aktarmak ya da belirli alanların ziyaretçi tarafından doldurulmasını sağlamak için) belirli bilgiler gerektiğinde sunucu tarafı script'lerle birlikte kullanılır. Böyle durumlarda gizli alanların işlenebilmesi için sunucu tarafı script'ler (server side scripting) gerekir. Sunucu tarafı script'lerin gerekmediği ya da kullanılmadığı durumlarda gizli alanlarla birlikte JavaScript de (istemci tarafı script olarak da bilinir) kullanılabilir. İstemci tarafı script (client side scripting) kullanımında script'leri ziyaretçinin Web tarayıcısı (istemci) işler. Gizli alan eklemek için Formlar sekmesinden gizli alan butonuna basmalısınız.

BÖLÜM

9

Şablonlar

Şablon Oluşturmak

Bir Şablona Düzenlenebilir Alanlar Ekleme

Belirli Bir Şablonu Temel Alan Sayfalar Hazırlamak

Şablonda Değişiklik Yapmak

Şablon (template), diğer belgeleri oluşturmak için temel olarak kullanabileceğiniz bir belgedir. Şablon kullanılarak oluşturulan her belge, bu şablonla aynı yerleşim düzenini ve yapıyı kullanır. Bir şablon oluşturulurken, bu şablonu temel alan belgelerde düzenlenebilir durumda olması gereken alanların gösterilmesi gerekir. Şablonun diğer kısımları kilitli durumdadır ve ebeveyn şablon tarafından kontrol edilir. Şablonlar, birden fazla sayfanın yapısını ve içeriğini güncellemek için kullanılacak hızlı bir yol sunmaları açısından kütüphane öğelerine benzer. İster pek çok bölümden oluşan büyük bir Web siteniz, ister ortak bir tasarımı kullanan birden fazla sayfanız olsun, bir şablon oluşturarak prodüksiyon sürecini hızlandırabilirsiniz. Bir şablon kullanırsanız, birkaç dakika içinde birden fazla sayfada değişiklik yaparak sitenizin görünümünü değiştirebilir ya da güncelleyebilirsiniz. Sitenin belirli bir bölümünü hazırlayan bir ekiple çalıştığınız durumlarda şablonlar çok faydalı olur. Web tasarımcısı bir şablon oluşturabilir ve sayfanın düzenlenebilecek olan kısımlarına yer tutucular ekleyebilir. Sayfanın genel tasarımı kilitli durumda kalır. Ekip üyeleri, bir şablonu temel alıp Adobe Dreamweaver ya da Adobe Contribute kullanarak sayfaları hazırlayabilir ve düzenleyebilirler. (Adobe Contribute, Web sitelerini oluşturma konusunda çok az deneyime sahip olan ya da hiç deneyimli olmayan içerik editörleri gibi teknik konularla ilgilenmeyen kullanıcılara yönelik bir programdır.)

Şablonların avantajları iki durumda net olarak ortaya çıkar: Bir bölüm ya da sayfa grubunda aynı tasarımın ve yerleşim düzeninin kullanılması gereken durumlarda ya da sayfanın görünümünün tasarımcı tarafından oluşturulduğu, ama sayfa içeriklerinin içerik editörleri tarafından eklendiği durumlarda.

Şablon Oluşturmak

Şablonlar, sayfaların yerleşim düzenini ve tasarımını tanımlar. Bir şablon oluştururken uygulamanız gereken ilk adım, genellikle sayfa tasarımının hazırlanmasını içerir.

Şablonlarla tasarım yaparken öncelikli olarak boş bir HTML sayfası oluşturmalı ve bu sayfayı Şablon olarak kayıt etmelisiniz (Dosya > Şablon Olarak Kayıt Et). Bu seçenekten sonra karşınıza çıkan iletişim kutusundan şablonu kaydetmek istediğiniz siteyi seçebilirsiniz. Dreamweaver otomatik olarak şablona bir isim verecektir. Siz isterseniz bunu değiştirebilirsiniz. Şablonun ismini değiştirmek istiyorsanız, yeni ismi Save As (Farklı Kaydet) metin alanına yazın. Şablonun ismi sadece ekibiniz ve sizin için bir referans niteliğindedir. Bu ismi sitenizin ziyaretçileri görmeyecektir. Şablonlarınız için mümkün olduğu kadar açıklayıcı isimler kullanmaya gayret edin. Kaydet düğmesine tıklayarak iletişim kutusunu kapatın. Dreamweaver “Bağlantıları Güncelleyeyim mi?” diye soran bir uyarı kutusu görüntülediğinde Evet düğmesine tıklayın.

Bağlantıların güncellenmesi, Dreamweaver’ın bağlantılara ve resimlere giden yolları doğru olarak muhafaza etmesini sağlayacaktır.

Artık şablonunuz sitenize eklendi ve .dwt uzantısıyla Templates klasörüne kaydedildi. Templates adında bir klasör mevcut değilse, Dreamweaver bu klasörü otomatik olarak ekler. Templates klasörünü görmek için, Dosyalar panelindeki Yenile (Refresh) düğmesine tıklamanız gerekebilir. Bu dosyayı bir sonraki uygulamada kullanmak üzere açık bırakın.

Bir Şablona Düzenlenebilir Alanlar Ekleme

Bir şablonun oluşturulmasında ikinci adım, bu şablon temel alınarak oluşturulan belgelerde düzenlenebilir durumda olması gereken alanları tanımlamaktır. (Düzenlenebilir alanlar, belgenin şablon temel alınarak oluşturulan sayfalardaki değiştirilebilen bölümleridir.)

Kural olarak, bir şablondaki bütün alanlar başlangıçta kilitli durumdadır. Şablonu kullanan sayfalardaki bilgileri değiştirmek istiyorsanız, düzenlenebilir alanlar ya da bölgeler oluşturmanız gerekir. Birçok Web sitesinde, bu bölgeler genellikle içerik alanlarıdır. Şablonda açıkça düzenlenebilir olarak tanımlanmayan her şey, şablonu temel alan sayfalarda kilitli durumdadır. Orijinal şablonu düzenlerken hem düzenleyebilir, hem de kilitli alanlarda değişiklik yapabilirsiniz; ama şablon kullanılarak hazırlanmış olan bir sayfada sadece düzenlenebilir bölgelerde değişiklik yapabilirsiniz.

Bir şablona düzenlenebilir alan eklemek için şablon içinde içerik geliştiriciler tarafından düzenlenebilir alana imlecinizle tıklamanız yada bu bir tablo yada hücre ise bu nesneyi seçmeniz gereklidir. Bu seçimi yaptığınız alan düzenlenebilir alan olarak atandığında şablondaki değişikliklerden etkilenmeyecektir. Sadece bu alanın dışındaki bölgeler orijinal şablon değiştiğinde değişecektir. İstedığınız alanı seçtikten sonra yapmanız gereken Ortak sekmesinden Şablonlar butonu altındaki Düzenlenebilir Bölge butonuna basmaktır.

Böylece imlecinizin bulunduğu yer yada tablo artık düzenlenebilir bir alan olarak kullanılacaktır. Düzenlenebilir alanlarınıza anlamlı bir isim vererseniz sonraki aşamalarınızda işiniz kolay olacaktır. Düzenlenebilir alan başlıkları görünmez nesnelere yani ziyaretçiler tarafından görünmezler.

Belirli Bir Şablonu Temel Alan Sayfalar Hazırlamak

Şablonların kullanıldığı bir site oluşturma sürecinde bir sonraki adım, orijinal şablonu temel alan sayfaları oluşturmaktır.

Bu uygulamada, bu dersin daha önceki uygulamalarında oluşturduğunuz teacher şablonunu kullanan yeni sayfalar oluşturacaksınız. Orijinal şablonun içeriği bu sayfalarda da yer alacaktır. Bu yeni sayfalarda sadece şablonda düzenlenebilir olarak tanımladığınız kısımları değiştirebilirsiniz.

Dosya > Yeni komutunu seçin. Bu pencerede yer alan Şablondan Sayfa sekmesine tıklayın. Örnek olarak tanımladığımız “Kitap Evi” sitesi, seçili site için oluşturduğunuz örnek “diğer” şablonu ve şablonun kendisi görünecektir. Şablonu seçin ve Oluştur butonuna tıklayın.

Yeni sayfada, kilitli bölgelere ait vurgu renginin (varsayılan renk açık sarıdır) sayfayı çevrelediğini göreceksiniz. Ayrıca, belge penceresinin sağ üst köşesinde aynı renkteki bir sekmede şablonun ismini de göreceksiniz.

Üzerine getirdiğinizde ya da kilitli bölgelerden birine tıklamayı denediğinizde, imleç, ortasından çizgi geçen bir daireye dönüşür. Bu da söz konusu alanların düzenlenemeyeceğini gösterir.

Bazen metnin biçimlendirilmesi tablonun genişlemesine neden olur. Stili daha küçük boyutlu metinler kullanan bir stille değiştirirseniz, normal bir belgede yaptığınız gibi tablonun dışına tıklayıp tabloyu tekrar küçülterek uygun büyüklüğe getirmeniz mümkün olmaz. Bu belge bir şablon kullanılarak oluşturulduğundan, tabloların büyüklük açısından içeriklerine uygun şekilde ayarlanabilmesi için dosyayı kapatıp yeniden açmanız gerekir. Yeni bir stil oluşturmadan bu belgedeki metnin büyüklüğünü değiştiremezsiniz, çünkü metni tanımlayan dahili stil sayfası düzenlenebilir durumda değildir.

Şablonda Değişiklik Yapmak

Bir şablon yardımıyla, bu orijinal şablonun tasarımını kullanan sayfaları çok kolay bir şekilde hazırlayabilirsiniz. Sayfayı oluşturan kişi sayfadan sayfaya farklılık gösterecek olan içeriği ekleyebilir, fakat kilitli alanların hiçbirinde değişiklik yapamaz.

Şablon kullanılarak hazırlanan sayfaların hepsinde değişiklik yapmanız gereken durumlarda, şablonlar size ciddi ölçüde zaman kazandırır. Şablon kullanmıyorsanız, her bir sayfayı tek tek düzenlemeniz gerekir. Şablon kullandığınızda ise, şablondan oluşturulmuş bütün sayfaları güncellemek için sadece orijinal şablon dosyasını düzenlemeniz yeterlidir.

Şablonlardan oluşturduğunuz sayfalarda kilitli alanları değiştiremezsiniz. Bunun için bu değişikliklerinizi şablon içinde yapmalısınız. Şablon dosyanızı templates klasörü içinde bulup Dreamweaver’da açın. Açılmış olan dosya üzerinde gerekli değişiklikleri yaptıktan sonra onu tekrar Dosya > Kaydet seçeneği ile kayıt edin. Bu işlemten sonra Dreamweaver size bu şablona bağlı dosyaların olduğunu yaptığınız değişikliğin onlara da etki edip etmesini istemediğinizi soracaktır. Bu durumda uygula dersiniz şablondan oluşturulmuş tüm dosyalara bu değişiklikler uygulanacaktır. Eğer İptal seçeneğini seçerseniz o zaman bu değişiklikler uygulanmadan atlanacaktır. Bu durumda şablonunuzla, bu şablondan oluşturduğunuz sayfalar arasında uyumsuzluk oluşacaktır.

BÖLÜM

10

Siteyi Yönetmek

Dosyalar Panelini Kullanmak

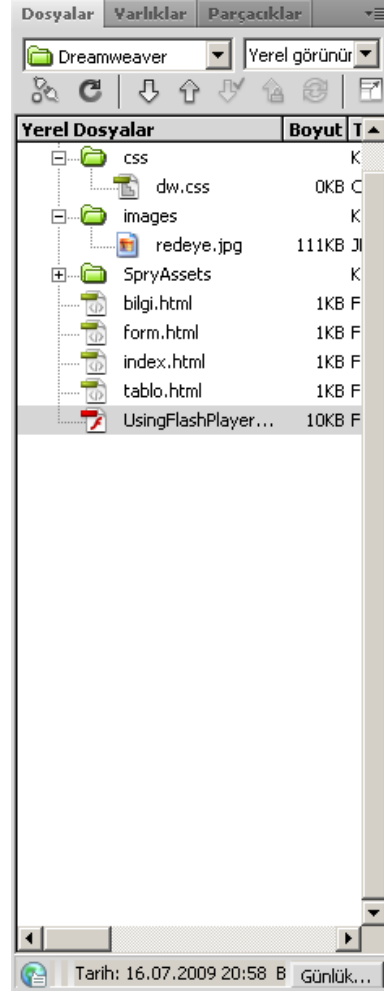
Bir Web sitesi geliştirme süreci genellikle planlama aşamasıyla başlar. Bu aşamada siteyle ilgili genel fikri oluşturur, site dosyalarını ve gezinti yapısını hazırlar, içeriği toplar, ayrıca sitenin görünümünü ve ziyaretçiler üzerinde nasıl bir etki yaratmak istediğinizi tasarlarsınız. Bu hazırlık adımları genellikle Dreamweaver'da çalışmaya başlamadan önce gerçekleşir. Planlama aşamasını üretim aşaması takip eder.

Web geliştirme sürecinin hayatî bileşenlerinden biri olan site yönetimi, bir sitenin sürekli olarak kullanılabilmesi açısından çok önemlidir. Dreamweaver, yerel kök klasörünüzde ve uzak sunucuda bulunan site dosyalarının devamlılığını sağlayarak Web sitenizi kolayca güncelleme ve kontrol etmenizi sağlayan pek çok yönetim aracı sunar. Dreamweaver, dosyalarınızı izlemek için site tanımlarını kullanır ve burada devamlılık sağlama işlemlerini (dosyaların ve klasörlerin taşınması, eklenmesi, silinmesi gibi) gerçekleştirmek üzere site araçlarını kullandığınızda güncellemelerin otomatik olarak yapılmasını sağlar. Bir ekibin iş akışını yönetmek, ekip çalışmasını ve işbirliği çabalarını koordine etmeye yönelik çeşitli araçlarla gerçekleştirilebilir. Dreamweaver aracılığıyla birden fazla Web sitesini yönetebilir, site ayarlarını içeriye ve dışarıya aktarabilir, hatta site hazırlamak zorunda kalmadan sunucularla bağlantı kurarak hızlı aktarma işlemleri gerçekleştirebilirsiniz.

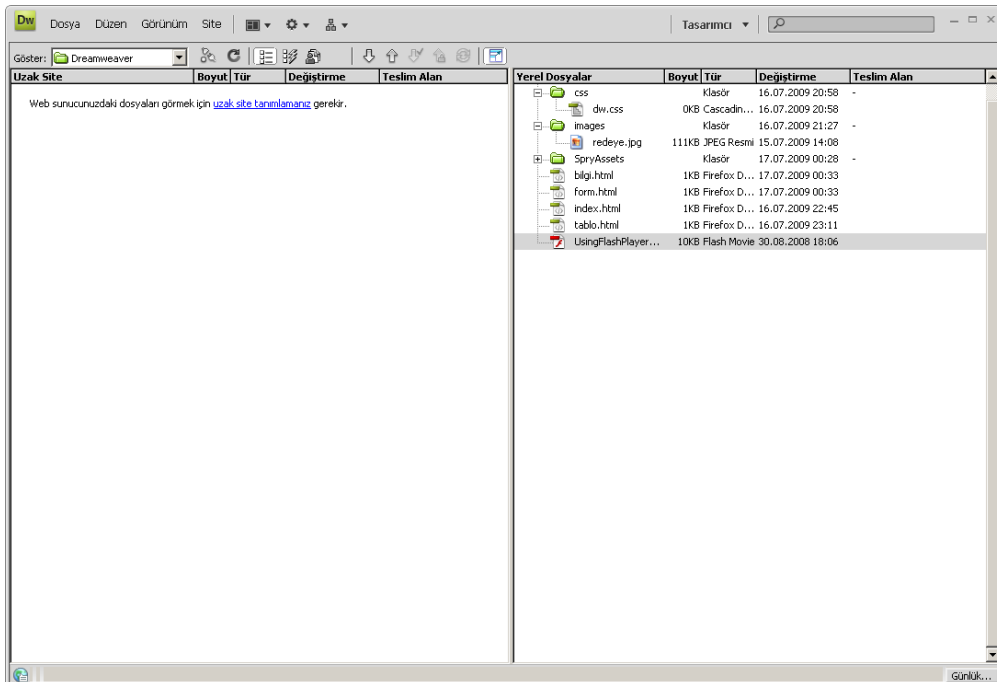
Dosyalar Panelini Kullanmak

Dosyalar paneli (sitenizin dosya ve klasör yapısını gösterir), kenetlenmiş bir panel olarak ya da genişletilmiş modda daha büyük bir pencere olarak görüntülenebilir. Dosyalar panelini dosya ve klasörlerin eklenmesi, silinmesi, yeniden adlandırılması ve taşınması gibi çeşitli devamlılık sağlama işlemlerini gerçekleştirmek için daraltılmış ya da genişletilmiş görünümde kullanabilirsiniz. Devamlılık sağlamayla ilgili bütün işlemleri Dreamweaver içinde gerçekleştirerek gerektiğinde bağlantılar, resimler ve diğer elemanlara ait yolların otomatik olarak güncellenmesini sağlarsınız. Dreamweaver, yaptığınız değişiklikleri izler ve tanımlanmış bir sitede yapılan bütün değişiklikleri temel alarak dosyalarınızı günceller. Dosya ya da klasör değişikliklerini Finder (Macintosh'ta), Bilgisayarım (Windows'ta) veya Windows Explorer File Manager'da (Windows'ta) yaparsanız, Dreamweaver'ın dosya bilgilerini güncellemek için Yenile (Refresh) düğmesini kullanmadığınız takdirde Dreamweaver bu değişiklikleri tanımaz ve yolları doğru şekilde takip edemez.

Varsayılan durumda Dosyalar paneline başlangıçta daraltılmış görünümde erişebilirsiniz. Bu moddayken panel Dosyalar panel grubunda Varlıklar paneline kenetlenmiş durumdadır ve sadece yerel dosyalar görünür. Dosyalar paneli bir araç çubuğuyla birlikte site devamlılığını sağlama işlevlerine sahip pek çok bağlam menüsü seçeneği içerir. Göster menüsü, tanımladığınız herhangi bir siteye ya da bilgisayarınıza geçmenizi sağlar. Panelin üst kısmında yer alan Görünüm menüsünü kullanarak Yerel Görünüm, Uzak Görünüm, Test Sunucusu ve Eşlem Görünüm seçenekleri arasında geçiş yapabilirsiniz.

Yerel dosyalarınız Dosyalar panelinin sağdaki bölümünde (Yerel Görünüm) yer alır. Dosyalar panelini genişlettikten sonra Genişletme/Toparlama düğmesine tıklayarak tekrar Dosyalar panel grubu haline getirebilirsiniz.

Bu aşamada Dosyalar panel penceresinin sol bölümünde (Uzak Görünüm) bir Yardım metni görüntülenecektir. Bu metinde Web sunucunuzdaki mevcut dosyaları görebilmek için bir uzak site tanımlamanız gerektiği belirtilir. Bölmelerin büyüklüğünü, onları ayıran çubuğu sürükleyerek ayarlayabilirsiniz.

Dosyalar panelindeki temel araçlar, Dosyalar araç çubuğu üzerinde yer alır.

Göster menüsü, tanımladığınız bütün siteleri görüntüler ve bilgisayarınızdaki diğer dosyalara erişme ve uzak sitelere hızlı bir şekilde bağlanma imkânı sağlar. Belirli bir siteyi açmak için menüden ilgili siteyi seçmeniz yeterlidir.

Uzak ana bilgisayara bağlanma düğmesi, uzak siteye bağlanmanızı ya da bu bağlantıyı kesmenizi sağlar. Henüz bir uzak site tanımlamadığınız için bu düğmeye tıkladığınızda Site Tanımlaması iletişim kutusu açılır. Varsayılan durumda Dreamweaver bir uzak FTP sitesiyle kurulan bağlantıyı, 30 dakikadan fazla boş kalma durumunda keser.

Yenile düğmesi, beklediğiniz şeyi yapar. Yani yerel ve uzak dizin listelerini tazeler. Dosya listelerinde yapılan bütün değişiklikler Yenile düğmesine tıklandıktan sonra görüntülenir.

Üç düğmeden oluşan grup, üç farklı görünüm seçeneği sunar: Site Dosyaları, Test Sunucusu ve Site Eşlemi. Etkin görünüm vurgulanır. Burada varsayılan görünüm seçeneği Site Dosyaları'dır.

Dosyaları Al düğmesi, seçili dosyayı ya da dosyaları uzak siteden yerel klasörünüze kopyalar. Bunu yaparken mevcut yerel kopyaları siler.

Dosyaları Koy düğmesi, seçili dosyayı ya da dosyaları yerel klasörden uzak siteye kopyalar. Bunu yaparken mevcut uzak kopyaları siler.

Dosyaları Teslim Al düğmesi, seçili dosyayı ya da dosyaları uzak sunucudan yerel klasörünüze kopyalar. Bunu yaparken mevcut kopyaları siler. Dosya daha sonra sunucuda "alındı" (checked out) şeklinde işaretlenir. Teslim Al/Teslim Et özelliği Web sitesinde bir ekiyle işbirliği içinde çalışırken çok faydalı bir araçtır. Bir dosyanın bu şekilde işaretlenmesi durumunda Dreamweaver hiç kimsenin bu dosyayı düzenlemesine izin vermez.

Teslim Al düğmesi seçili dosyayı ya da dosyaları yerel klasörden uzak sunucuya kopyalar. Bunu yaparken mevcut uzak kopyaları siler. Uzak sunucudaki dosya diğer elemanlar tarafından düzenlenebilir. Dosyanın yerel klasörünüzde (genellikle bilgisayarınızda) bulunan kopyası salt okunur hale gelir ve siz onu almadıkça (Teslim Et) düzenlenemez.

Senkronize Et seçeneği dosyaları yerel ve uzak klasör arasında senkronize hale getirir.

Menü seçenekleri olan Dosya, Düzen, Görünüm ve Site, genişletilmiş Dosyalar panelinin sağ üst köşesindeki bağlam menüsünde (Macintosh'ta) veya genişletilmiş Dosyalar panelinin sol üst tarafında (Windows'ta) yer alır. Bağlam menüsü hem Macintosh'ta, hem de Windows'ta Files panelinin daraltılmış görünümünde (Files panel grubunun sağ üst köşesinde yer alır) bu menülere erişim sağlar.

Dosyalar panelinde iken dosyaları bir klasörden diğerine taşıdığınızda Dreamweaver bu dosyalara olan linkleri otomatik olarak düzenlemek için sizden izin ister. Bu durumda Güncelle seçeneğini seçerek bu düzenleme için izin vermelisiniz.

Daha önce bir yerel site oluşturmuştunuz. Bu, sabit diskinizde bulunan ve siteniz için gereken bütün klasörleri ve dosyaları içeren bir klasördü. Fakat kendi sitelerinizi geliştirirken, üretim aşamasını tamamladıktan sonra Web sayfalarınızın ziyaretçiler tarafından görülebilmesi için yerel dosyalarınızı bir uzak siteye kopyalamanız gerekecektir. Uzak site genellikle host'unuz, Web yöneticiniz ya da istemciniz tarafından belirlenen bir sunucuda bulunur. Bu site ayrıca yerel bir ağda da bulunabilir.

Siteyi bir canlı sunucuya aktarmak (ideali, bu iş için sitenin bulunduğu sunucuyu kullanmaktır) ve her şeyin beklendiği şekilde çalıştığını görmek için bu siteyi test etmek iyi olacaktır. Siteyi farklı konuma aktardığınız için bazı şeylerin önceki konumda olduğu gibi çalışmama ihtimali her zaman mevcuttur. Bu tür sorunların olup olmadığını, siteyi ziyaretçilerin ya da siteyi görmesi istenen kişilerin kullanımına açmadan önce belirlemek ve eğer varsa bu sorunları çözmek en iyisidir.

Site > Siteleri Yönet komutunu seçin. Açılan menüden düzenleme yapmak istediğiniz siteyi seçin ve Düzenle butonuna basın. Açılan pencerede gelişmiş seçeneğini seçin. İletişim kutusunun sol tarafındaki Kategori listesinden Uzak Bilgileri'ni seçin.

Site Tanımlaması iletişim kutusunun Uzak Bilgileri bölümünde, Dreamweaver'a hangi uzak siteye bağlanması gerektiğini ve bu uzak sitenin niteliklerini bildirmek için gereken bilgileri girersiniz.

Geçerli seçenek Yok (None) tur. Burada eğer sunucunuz yerel ağınızda ise yerel/Ağ seçeneğini seçmelisiniz.

Eğer bir FTP sunucusuna bağlanacaksanız o zaman FTP seçeneğini seçmelisiniz. Aşağıdaki adımlarda uzak FTP (File Transfer Protocol) sitesini taklit etmek için bir klasör oluşturacaksınız. Bu işlem, bir uzak sunucuya erişmek zorunda kalmadan Dosyaları Al ve Dosyaları Koy fonksiyonlarıyla ilâve site yönetimi fonksiyonlarını kullanmanızı sağlar.

FTP erişimi, uzak bir sitedeki dosyaları almak ya da bu siteye dosya göndermek için sık kullanılan bir yöntemdir. Bu bölümü tamamlarken bir uzak site erişiminiz olmayabilir. Bu yüzden aşağıdaki bilgiler sadece referans olması amacıyla verilmiştir. Bu seçenekleri doğru olarak ayarlamak için ağ yöneticinize ya da sunucu firmanıza başvurun. Aşağıdaki seçeneklere, Site Tanımlaması iletişim kutusunun Uzak Bilgiler bölümündeki Erişim menüsünden FTP'yi seçerek ulaşabilirsiniz.

FTP host: Web sunucunuzun host adı (adobe.com gibi).

Ana Bilgisayar Dizini: Uzak sitede, ziyaretçiler tarafından görünen belgelerin saklandığı dizin (site root yani sitenin kök dizini olarak da bilinir).

Oturum Aç ve Şifre: Sunucudaki kullanıcı adınız ve şifreniz. Kaydet onay kutusunun işaretini kaldırırsanız, uzak siteye her bağlantınızda sizden şifre girmeniz istenir.

Pasif FTP Kullan: Bu seçeneği, bilgisayarınızla sunucu arasında bir güvenlik varsa kullanırsınız. Bu seçenek de varsayılan durumda işaretli değildir.

Güvenlik Duvarı: Bu seçeneği, uzak sunucuya bir güvenlik duvarı arkasından bağlanıyorsanız kullanırsınız. Bu seçenek de varsayılan durumda işaretli değildir. Güvenlik duvarı ayarları Dreamweaver'ın Tercihler iletişim kutusunda bulunur. Güvenlik Duvarı Ayarları düğmesine tıklayarak buraya hemen ulaşabilirsiniz.

Güvenli FTP Kullan (SFTP): Bu seçeneği, bir SFTP sunucunuz varsa kullanırsınız. SFTP sunucusu güvenli bağlantılar oluşturmak için şifreleme özelliğini kullanır. Bu seçenek de varsayılan durumda işaretli değildir.

Bu bağlantıyı sağladıktan sonra sunucuya dosyalarınızı atmak için Yukarı mavi oka (Dosyaları koy), sunucudan dosyaları almak için ise aşağı yeşil oka (dosyaları al) basmalısınız.